

Integrovaná strategie komunitně vedeného rozvoje území regionu MAS Podhorácko na roky 2014 - 2022

Využití zdrojů a potenciálů
k větší soběstačnosti regionu

Podhorácko, o.p.s.
©2014

E consulting E.U.R. s.r.o Třebíč
© 2014

Verze 140826

Obsah

- 1. Úvod**
- 2. MAS Podhorácko - úvodní informace**
- 3. Mise MAS Podhorácko**
- 4. Strategická vize „Podhorácko 2022“**
- 5. Proces tvorby strategie**
 - a. Výchozí dokumenty a návaznosti**
 - b. Zapojení komunity do návrhu ISÚ**
 - c. Průběh a popis procesu**
 - d. Procesní výstupy**
 - i. Zpracovatelé strategie**
 - ii. Cíl a pravidla strategického týmu**
 - iii. Průběžná evaluace**

- 6. Analytická část (analýza problémů a potřeb)**
 - a. Sociodemografická analýza regionu**
 - b. Týmová SWOT analýza zahrnující výsledky komunitního projednání**
 - c. Audit zdrojů Podhorácka**
 - d. Expertní SWOT analýzy po oblastech**
 - e. Závěry, vazby, komentář k analytické části**

- 7. Návrhová část**
 - a. Priority, cíle a opatření včetně monitorovacích indikátorů**
- 8. Vazby ISÚ MAS na strategické dokumenty kraje a obcí na území Implementace integrované strategie v rámci CLLD**
- 9. Implementace integrované strategie v rámci CLLD a operačních programů**
 - a. Projekty sebrané na území MAS**
 - b. Implementační plán**
 - c. Evaluace a aktualizace strategie**

- 10. Samostatná příloha**

1. Úvod

Tento strategický plán je komplexním dokumentem rozvoje území a obyvatel a vztahů v regionu MAS Podhorácko prostřednictvím komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD).

Byl vytvořen zdola a komunitně se zapojením široké základny aktivních lidí ze všech tří sektorů regionu. Navazuje zejména na strategii předchozí ISÚ MAS Podhorácko 2008-20 a to nejenom věcně, ale i v použitých metodách, které však byly významně rozšířeny a prohloubeny.

Strategie odráží týmovou spolupráci veřejného, soukromého a občanského sektoru a je průnikem zájmů a potřeb nejenom sektorů, ale i různých zájmových a věkových skupin. Dává předpoklady pro cílený rozvoj Podhorácka metodou LEADER zaměřený na klíčové oblasti s využitím místní jedinečnosti a lidského potenciálu. Slouží jako východisko pro programové rámce v jednotlivých operačních programech, jejichž prostřednictvím budou realizovány konkrétní rozvojové projekty

Naplňováním vize této Integrované strategie území chce MAS Podhorácko přispět nejen k nové kvalitě života obyvatel, ale i k větší soběstačnosti obcí a regionu, která závisí zejména na uvědomění a účelném využití zdrojů. Pro návštěvníky přináší zajímavé možnosti v cestovním ruchu, relaxaci a podtrhuje krásy a možnosti Podhorácka.

Strategie počítá s rozvíjením a využíváním možností regionu za použití soukromých i veřejných prostředků dostupných v Evropské unii, České republice a kraji Vysočina s co největším využitím synergických efektů, aby realizované projekty pokryly všechny důležité priority vedoucí k naplnění vize a násobily veřejný prospěch.

Řízení procesu, facilitace, sociodemografická analýza a formální úprava
©E consulting E.U.R., s.r.o. Třebíč

2. MAS Podhorácko – úvodní informace

Místní akční skupina Podhorácko, o.p.s. existuje od září 2005. V roce 2008 byla po neúspěchu v 1. kole LEADER vytvořena procesem zdola komunitní strategie ISÚ2008-20, schválena k podpoře SZIF v květnu 2009 ve druhé vlně příjmu žádostí LEADER. V té době působila místní akční skupina na území 32 obcí o rozloze 23 300ha s cca 14 000 obyvateli.

V letech 2009-2013 úspěšně realizovala Strategický plán LEADER v rámci PRV Ministerstva zemědělství se 152 podanými a 111 podpořenými projekty ve všech sektorech včetně 3 projektů spolupráce, zaměřených na rozvoj lidských zdrojů a komunitní vzdělávání. Nízkorozpočtový projekt česko-polský „Kvalita života s využitím vnitřních zdrojů“ byl jedním z prvních mezinárodních projektů spolupráce MAS v ČR. Vedle se MAS Podhorácko jako partner zúčastnila projektu ESF OPVK Národní sítě venkovských komunitních škol nazvaném „Venkovská síť dalšího vzdělávání na Vysočině s využitím komunitních škol“ (2011-13).

Dnes se území Podhorácka rozkládá v jihovýchodní části kraje Vysočina na katastrální výměře 42.867 ha. V 55 obcích regionu MAS Podhorácko žije 22.400 obyvatel. Středem území protéká řeka Jihlava, region se rozprostírá ze všech stran okolo Města Třebíče. Největší obcí na území je Městys Okříšky s cca 2000 obyvateli, nejmenší obcí je Horní Smrčné s cca 49 obyvateli. Další podrobné informace o regionu, obcích a obecních komunitách jsou obsahem Sociodemografické analýzy v kapitole 6a.

Adresa:

Podhorácko, o.p.s.
J. A. Komenského 87
675 21 Okříšky

IČ: 27668134

www: <http://www.podhoracko.eu>

E-mail: podhoracko@email.cz

3. Mise MAS

Místní akční skupina Podhorácko pomáhá rozvoji regionu v souladu s přijatou strategií a naplňuje její cíle při zapojení všech tří sektorů – veřejného, podnikatelského a občanského.

Mapuje území a poskytuje informace působícím subjektům a občanům. Podporuje celoživotní učení a motivuje občany k účasti na vzdělávání s cílem zvyšování zaměstnatelnosti a osobnostního rozvoje obyvatel. Hledá a využívá možnosti pro podporu podnikání a rozvoje podniků. Spojuje lidi a zájmové skupiny na území s pomocí kultury, sportu a regionálních tradic.

Zasazuje se o udržení a zlepšování stavu krajiny a životního prostředí. MAS Podhorácko podporuje rozvoj rozličných forem cestovního ruchu, spolupráci subjektů činných v cestovním ruchu a propagaci regionu ve spolupráci s městem Třebíč.

MAS Podhorácko naplňuje svoji vizi prostřednictvím využívání rozvojových prostředků ze všech dostupných zdrojů.

4. Strategická vize „Podhorácko 2022“

Občané Podhorácka jsou hrdí na místo, kde žijí, jeho historii a tradice i na to, čeho partnerskou spoluprací dosáhli. Jsou si prospěšní navzájem jako dobří sousedé, spolupracují a nezávidí, umí si vzájemně naslouchat a dokážou se společně bavit.

V regionu funguje komunitní vzdělávání pro všechny věkové i zájmové skupiny, je rozvíjena spolupráce se školami všech stupňů i v rámci Vysočiny a je podporováno celoživotní učení. Do rozvoje jsou zapojeny ženy a celé rodiny, vedoucí dětí a mládeže mají zájem o tuto prestižní a veřejně oceňovanou činnost. Podhorácko nabízí příležitosti k relaxaci v regionálně provázané síti sportovních a zájmových aktivit.

Je budováno partnerství mezi sektory ve veřejném zájmu ku prospěchu obcí a regionu a k posilování jejich soběstačnosti. Jsou realizovány projekty spolupráce.

Obyvatelé Podhorácka vydávají svoje peníze za kvalitní regionální služby a produkty, jsou podporovány komunitní formy podnikání, malé a rodinné farmy. Podhorácko má dobré podmínky pro vznik a dlouhodobé fungování osob samostatně výdělečně činných, mikropodniků i malých a středních podniků. Podnikatelé jsou motivováni ke společenské odpovědnosti vedoucí k udržitelnému rozvoji celé oblasti.

V regionu je zajímavá nabídka blízkého zaměstnání jak u průmyslových zaměstnavatelů, tak v malých podnicích. Studenti po studiích nacházejí v regionu pracovní možnosti.

Obyvatelé si váží stejně jako zemědělci a podniky na venkově přírody a krajiny a zapojují se do péče o ně. Malebná a udržovaná krajina se zdravou půdou a čistou vodou, prostupná sítí cest s upravenými žijícími centry vesnic a městysů přitahuje návštěvníky.

Zajímavé turistické možnosti a služby motivují k návratům na Podhorácko. Region bohatne z promyšlené nabídky rozličných aktivit cestovního ruchu a spolupracuje s Třebíčí a dalšími městy v okolí.

Místní akční skupina je uznávaným lídrem rozvoje Podhorácka.

5. Proces tvorby ISÚ

a. Výchozí dokumenty a návaznosti

Strategie staví na předchozích plánech a výsledcích činnosti MAS v minulém období, zejména na strategii ISÚ 2008-2020 přijaté v roce 2008 a aktualizované v letech 2010 a 2012, Strategickém plánu LEADER (SPL) realizovaném v letech 2009-2013 a na Strategii celoživotního učení MAS Podhorácko z roku 2010 aktualizované v roce 2012.

Strategie MAS Podhorácko ISÚ 2008-20 byla výsledkem zásadní změny přístupu k rozvoji území v roce 2008, který dal důraz na způsob tvorby, využití komunitních technik a zejména zapojení všech rozhodujících sil regionu do funkčního partnerství 3 sektorů. Předtím strategické dokumenty vycházely z dílčích mikroregionálních strategií, zahrnovaly pouze sféru veřejnou a byly zpracovány dodavatelským způsobem. Zjara 2008, se takový přístup promítl jako neúspěch Strategického plánu Leader MAS Podhorácko v prvním kole výběru MAS v PRV. Proto správní rada rozhodla zpracovat strategii týmovým způsobem s využitím zkušeností a původních metod firmy E consulting E.U.R. za její aktivní spolupráce při řízení procesu, facilitaci, tvorbě statistické části a editaci dokumentu. Po oslovení veřejnosti – pozváni byli všichni občané regionu - a výzvě ke spolupráci se uskutečnily čtyři komunitní dílny, z jejichž účastníků byl vybrán strategický tým pro návrh strategie. Ten vytvořil jádro Programového týmu, který se stal myšlenkovým centrem Podhorácka. Týmová část návrhu strategie ve 4 setkáních zapojila všechny tři sektory – neziskový, veřejný i podnikatelský. Bylo přijato ***zaměření strategie na využití kulturního dědictví a turistického potenciálu území daného jedinečností přírody a krajiny s cílem zvýšení kvality života občanů regionu. Důležitým prvkem bylo spolehnutí na vlastní síly, kapacitu regionu a využití místní identity.***

Expertní činnost firmy E consulting měla charakter coachingu - vedení a facilitaci v procesu práce.

Nadstavbou a konkrétním střednědobým dokumentem byl strategický plán LEADER (SPL) úspěšně realizovaný v rámci Programu rozvoje venkova v letech 2009-13. Stejně jako ISÚ byl plán 2x evaluován a aktualizován zejména ve smyslu rozšíření území o nové obce, které se rozhodly podílet se na svém územím na realizaci aktivit LEADER. Celkem 108 realizovaných projektů v rámci 8 výzev ve finančním objemu Kč 30.302.071,- je v členění dle sektorů zakresleno v přehledové mapě.

Specifickým strategickým dokumentem je Strategie celoživotního učení, která postihuje významnou oblast činnosti MAS v oblasti vzdělávání a to zejména ve vzdělávání dospělých. Ta se realizovala prostřednictvím projektů spolupráce jak domácích, tak mezinárodních, a nastolila roli obecních komunit nejen jako příjemců, ale i jako aktivních organizátorů vzdělávacích aktivit zejména formou zakládání a provozování venkovských komunitních škol, ale také školením obecních koordinátorů a účastí na projektech financovaných z Evropského sociálního fondu.

Nemalý podíl na budování povědomí a zájmu o činnost MAS měl i Zpravodaj, který byl v dvouměsíčním intervalu doručován pravidelně do všech domácností na území MAS Podhorácko, a do jeho distribuce byli zapojeni mladí lidé z jednotlivých vesnic. Ten nemalou měrou přispěl ke zvyšujícímu se zájmu nejen o možnost podpory a psaní projektů, ale i o činnost v orgánech a účast na aktivitách MAS Podhorácko. V průběhu posledních tří let se území MAS Podhorácko podstatně rozšířilo, z původních 32 obcí v roce 2008 na 55 obcí v roce 2013, a co je podstatné, dnes území místní akční skupiny obepíná Město Třebíč, bývalé okresní město a regionální centrum, a dává tak příležitost k novým formám spolupráce.

b. Zapojení komunity

První fáze – komunitní dílny

Zatímco obvykle se komunitě k vyjádření předkládá draft výsledného dokumentu, v průběhu zpracování ISÚ 2014-20 MAS Podhorácko se komunita aktivně a kreativně podílela na jeho podobě od začátku procesu. Pozváni byli jmenovitými pozvánkami všichni občané regionu. Příležitost zapojit se dostali prostřednictvím 5 komunitních workshopů na různých místech nově rozšířeného regionu Podhorácka. Komunitní skupiny pracovaly na každém workshopu/dílně ve facilitovaném procesu a nebyly děleny ani sektorově, ani profesně (nebyly tedy dělány skupiny podnikatelů, zemědělců, NNO...). **Podstatným důvodem pro tento postup bylo hledání průniku zájmů a potřeb různých sektorů a skupin přímo v rámci každého setkání na základě vzájemné interakce a vyjasňování názorů.**

Cíle komunitních dílen byly tři:

- 1) Získat myšlenky a podněty pro analytickou část strategie (Odpověď na otázky: „Co se Vám v regionu nelíbí?, Co by se dalo zlepšit?).
- 2) Získat pro spolupráci nové kreativně a aktivně se projevující účastníky setkání.
- 3) Shromáždit projektové záměry pro následující období.

Komunitní dílny proběhly v různých obcích na území regionu od jara do podzimu 2013:

1. Bransouze
2. Okříšky
3. Rudíkov
4. Stařeč
5. Dolní Vilémovice

Celkem se zúčastnilo 55 osob ze všech tří sektorů, bylo sebráno na 80 projektů, a prostřednictvím brainstormingu definováno 180 myšlenek (ve SWOT analýze kurzívou), jimž účastníci jednotlivých setkání přidělili váhy dle prioritních hlasů v rozhodovací fázi brainstormingu.

Z účastníků komunitních workshopů se ve významné míře dále rekrutovali členové strategického týmu pro novou strategii, čímž byl přístup „zdola“ přenesen i do zpracovatelského týmu. Tito místní lídři tak doplnili Programový tým MAS, na jehož práci se po čtyřech letech někteří členové z různých důvodů přestali podílet.

Druhá fáze – připomínkování

Občané mají možnost vznášení připomínek ke strategii po jejím zveřejnění, ty budou projednány, vypořádány a relevantní do strategie zapracovány. V této fázi se mohou zapojit ti, kteří se z různých důvodů nepodíleli na komunitních workshopech ani na práci komunitního týmu při zpracování strategie.

Třetí fáze – diseminace

I po schválení strategie a její přijetí k podpoře bude následovat dlouhá fáze zapojování dalších členů komunity. Její náplní je seznamování se strategií, programy a možnostmi podpor pro naplňování strategie v programových rámcích nesoucí v důsledku probuzení zájmu o spolupráci v MAS i na aktualizaci strategie.

c. Průběh procesu

Vlastní proces zpracování strategie ISÚ probíhal od 6. 11. 2013 do 25. 8. 2014.

Obsahoval tyto dílčí kroky:

(Facilitované schůzky týmu)

1) Vybudování týmu

Použita osvědčená metoda budování týmů E consulting E.U.R., která vede k vytváření sociálního kapitálu mezi jeho členy, navozuje synergii a nese kvalitní výsledky ve věcných výstupech. Členové týmu ve facilitovaném procesu definovali svoje očekávání, vyjasnili si principy partnerství, stanovili cíl práce týmu a v konsensuálním procesu stanovili pravidla týmu. Začali s týmovou SWOT analýzou regionu formou brainstormingu. V závěru setkání diskutovali další „významné hráče“ na území MAS a prostřednictvím párové matice mezi nimi hledali další vhodné členy týmu. Jejich pozvání si vzájemně mezi sebe rozdělili.

2) Analýza problémů a potřeb

- Týmová SWOT analýza formou brainstormingu

Po kooptaci nových členů týmu byla dopracována analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb jak ve fázi hledání nápadů ve všech oblastech života regionu, tak ve fázích následujících. Jednak si členové týmu vysvětlili význam jednotlivých hesel, vyřadili hesla příliš obecná a taková, na něž společenství regionu nemá vliv, a následně přidělením preferenčních hlasů stanovili nejdůležitější hesla SWOT analýzy.

- Audit zdrojů Podhorácka

Pro audit zdrojů byl využit facilitovaný proces metodou OPERA. Ten zapojuje rovnoprávně všechny členy týmu. Výsledkem je tabulka obsahující jednotlivé klíčové zdroje pro rozvoj.

- Doplnění SWOT analýzy týmu o hesla z komunitních dílen

Expertně byla SWOT analýza doplněna o hesla z komunitních dílen uskutečněných při startu procesu (Ve výsledné tabulce SWOT kurzívou), byla expertně strukturována podle oblastí a uspořádána do podoby tabulky.

- Definice Mise MAS Podhorácko

Mise- poslání MAS Podhorácko, byla definována na základě týmového hledání smyslu existence MAS a odpovídalo na otázky „Proč existuje MAS?“, „Co je jejím úkolem?“, „Jak může přispět?“ Toto hledání se významně opíralo zejména o dosažené výsledky MAS Podhorácko a její dosavadní činnost na území.

- Analýza problémů a potřeb na území

Na základě společné práce týmu byly charakterizovány hlavní problémy a potřeby a ve SWOT analýze vyznačena hesla (červeně), která s těmito problémy a potřebami souvisejí.

- Kreativní nápady pro řešení problémů a potřeb-základ projektů pro budování kapacity

Jedno facilitované setkání týmu bylo věnováno hledání nápadů a cest, jak dílčí soubory problémů a potřeb řešit. Výsledky tohoto setkání posloužily jednak ke specifikaci jednotlivých oblastí rozvoje regionu, dále pak ke stanovení typových projektů (viz implementační část strategie).

- Definování vybraných oblastí a ustavení odborných zájmových skupin podle vybraných oblastí

Byly stanoveny v rámci týmového procesu 4 oblasti, na něž se strategie zaměří, a zároveň byly ustaveny 4 odborné skupiny, které budou v rámci těchto oblastí pokračovat. Každá ze skupin splňovala pravidlo minority veřejného sektoru. (viz tabulky níže)

- SWOT analýzy expertních skupin

Skupiny vypracovaly 4 dílčí SWOT analýzy, které prohlubují týmovou SWOT analýzu, a zároveň definovaly požadavky na zpracování zaměřených výstupů expertní SWOT analýzy.

3) Terénní studie a dotazníková šetření

Tuto část strategie prováděla kancelář/management MAS. Výsledkem dotazníkového šetření v obcích a mezi partnery MAS, řízených rozhovorů a terénní práce je souhrnná tabulka obcí, která jednak posloužila jako jeden z podkladů pro sociodemografickou analýzu, jednak je přílohou této strategie a přináší mnohostranný pohled na obecní komunity Podhorácka a shrnuje o obcích řadu faktů.

4) Zpracování sociodemografické analýzy dle zadání expertních skupin (E consulting E.U.R.)

E consulting E.U.R., s.r.o. jako dodavatel expertní části strategie zpracoval sociodemografickou analýzu území MAS Podhorácko. Ta obsahuje vedle základní obecné sociodemografie specifické údaje v rámci stanovených 4 oblastí intervence pro rozvoj území.

5) Návrhová/ strategická část strategie ISÚ *Facilitované schůzky týmu*

- Navržení rozvojové vize „Podhorácko 2022“

Tým určil strategickou vizi Podhorácka s tím, že vyšel z vize předchozí strategie a zohlednil rozvojové prioritní oblasti stanovené odbornými skupinami. Metoda klíčových slov a práce ve skupinách, konsensus na výsledné formulaci.

- Určení strategických a specifických cílů a priorit se zapracováním vazeb na strategii kraje a komunitní strategie obcí na území MAS

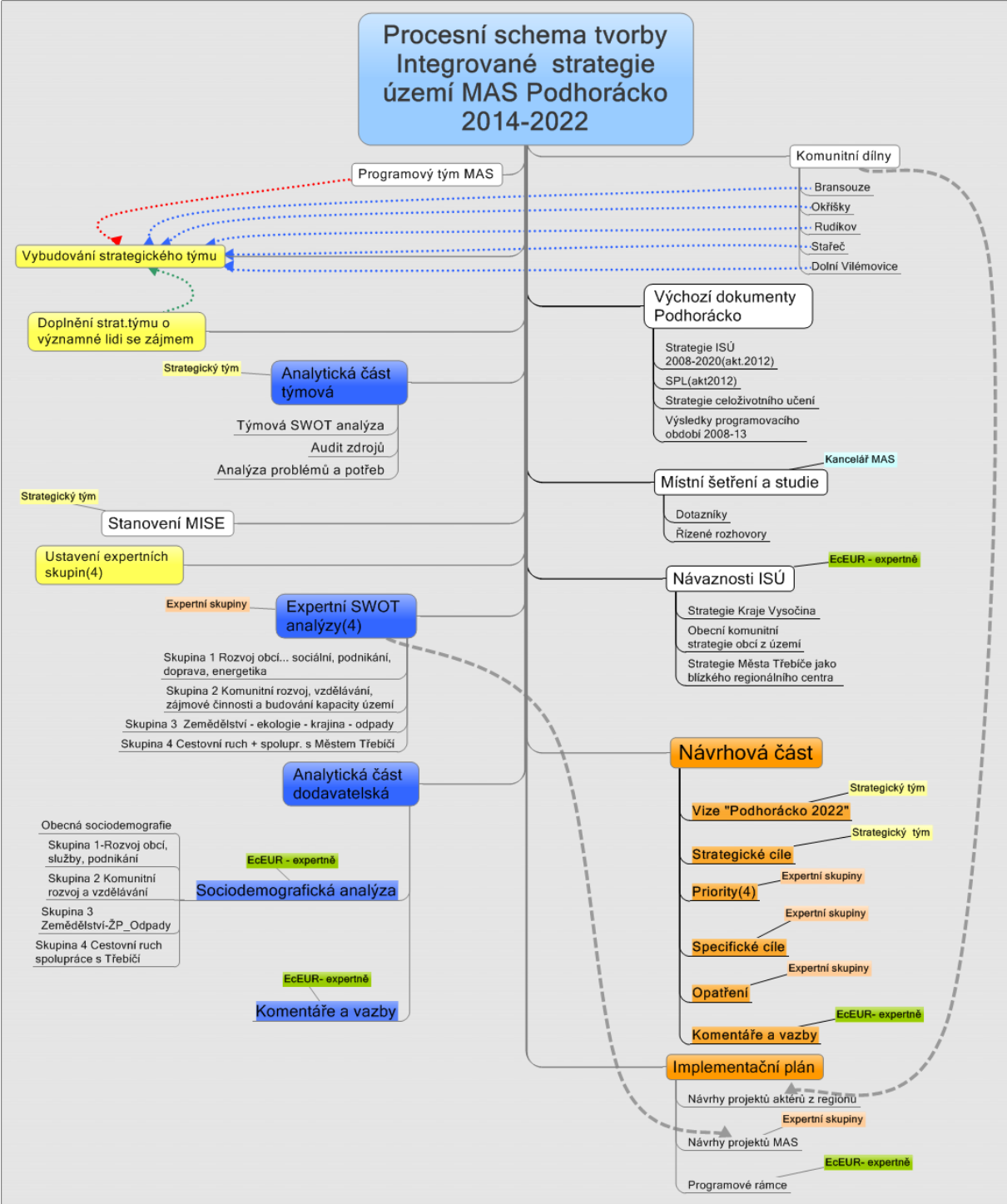
Byly definovány strategické a specifické cíle a 4 priority. Při jejich formulaci byly zapracovány vazby na strategii Kraje Vysočina a začleněny zájmy komunitních strategií obcí na území MAS v rámci přístupu zdola.

- Definice opatření k dosažení cílů včetně stanovení indikátorů

Současně s diskusí o opatření k naplnění cílů byly předběžně navrhovány a formulovány zastřešující indikátory výstupů tak, aby mohly být dále specifikovány v jednotlivých programových rámcích pro realizaci v jednotlivých operačních programech.

- Návrh implementace ISÚ - nástroje a programové rámce

Návrh implementace obsahuje programové rámce využití k realizaci jednotlivých opatření a podle prioritních oblastí strukturované projektové záměry jednotlivých subjektů v regionu.

d. Procesní výstupy

i. Zpracovatelé strategie

Strategický tým MAS Podhorácko

	Organizace	Sektor	Poznámka
Ing. Bernatová Soňa	Komunitní škola Rudíkov, o. s.	N	
Bc. Boučková Jitka	Obec Dolní Vilémovice	V	
Caha Jan	Sokol Opatov	N	
Caha Martin	Obec Číchov	V	
Ing. Holčapek Josef	Obec Šebkovice	V	Soukr. zemědělec
Holub František	Obec Čihalín	V	
Krejska Emil	FK Rudíkov – Trnava	N	
Mgr. Krivjanská Alena	Komunitní škola Okříšky, z.s.	N	
Mgr. Kruczek Jacek	Římskokatolická farnost Přibyslavice	N	
Křivánek Jaromír	Soukromý zemědělec	Z	
Kudrnová Věra	Obec Radonín	V	
Ing. Kříž Martin	Chaloupky, o.p.s.	N	
Linhart Čestmír	Městys Stařeč	V	
Machátová Iveta	ZO ČSOP Kněžice	N	
Bc. Majerová Šárka	Obec Kožichovice	V	
Málek Tomáš	Městys Heraltice	V	
Navrkalová Iva	Hospodářská komora	N	
Onderková Eva	Obec Červená Lhota	V	
Pospíšilová Miluše	MŠ Předín	V	
Ryšavý Zdeněk	Městys Okříšky	V	
Bc. Řídká Ludmila	Občan Hrutov	O	
Slavík Karel	Obec Přeckov	V	
Bc. Špaček Jiří	Outdoor Aliance, s.r.o.	P	
Šťáva Martin	Občan Opatov	O	
Ing. Trnka Zdeněk	TZ Auto, s.r.o.	P	
Uhrová Ivana	Podnikatelka Přibyslavice	P	
Uchytíl Jan	Uchytíl, s.r.o.	P	
Voborná Olga	Obec Rohy	V	
Cahová Petra	Občan Bransouze	O	

V – veřejný sektor - 13,

Z – zemědělec - 1(2),

P – podnikatel - 4

N – NNO, spolek - 8,

O – občan - 3

Celkem - 29

Žen 13

Mladí do 30 let 3

Celkem z 24 obcí

Expertní/Odborné skupiny MAS Podhorácko

I. Rozvoj obcí... sociální, podnikání, doprava, energetika

	Organizace	Sektor
<i>Cahová Petra</i>	<i>Občan Bransouze</i>	<i>O</i>
<i>Kudrnová Věra</i>	<i>Obec Radonín</i>	<i>V</i>
<i>Linhart Čestmír</i>	<i>Městys Stařeč</i>	<i>V</i>
<i>Machátová Iveta</i>	<i>ZO ČSOP Kněžice</i>	<i>N</i>
<i>Bc. Majerová Šárka</i>	<i>Občan Kožichovice</i>	<i>V</i>
<i>Ryšavý Zdeněk</i>	<i>Městys Okříšky</i>	<i>V</i>
<i>Uhrová Ivana</i>	<i>Podnikatelka Příbyslavice</i>	<i>P</i>
<i>Uchytíl Jan</i>	<i>Podnikatel Přeckov</i>	<i>P</i>

II. Komunitní rozvoj, vzdělávání, zájmové činnosti a budování kapacity území

	Organizace	Sektor
<i>Caha Jan</i>	<i>Sokol Opatov</i>	<i>N</i>
<i>Caha Martin</i>	<i>Obec Čichov</i>	<i>V</i>
<i>Mgr. Krivjanská Alena</i>	<i>Komunitní škola Okříšky, z.s.</i>	<i>N</i>
<i>Onderková Eva</i>	<i>Obec Červená Lhota</i>	<i>V</i>
<i>Pospišilová Miluše</i>	<i>MŠ Předín</i>	<i>V</i>
<i>Štáva Martin</i>	<i>Občan Opatov</i>	<i>O</i>

III. Zemědělství – ekologie – krajina - odpady

	Organizace	Sektor
<i>Ing. Holčapek Josef</i>	<i>Obec Šebkovice</i>	<i>V</i>
<i>Křivánek Jaromír</i>	<i>Soukromý zemědělec</i>	<i>Z/O</i>
<i>Bc. Řídká Ludmila</i>	<i>Občan Hrutov</i>	<i>O</i>
<i>Slavík Karel</i>	<i>Obec Přeckov</i>	<i>V</i>

IV. Cestovní ruch + spolupráce s Městem Třebíčí

	Organizace	Sektor
<i>Bc. Boučková Jitka</i>	<i>Obec Dolní Vilémovice</i>	<i>V</i>
<i>Krejska Emil</i>	<i>FK Rudíkov – Trnava</i>	<i>N</i>
<i>Málek Tomáš</i>	<i>Městys Heraltice</i>	<i>V</i>
<i>Bc. Špaček Jiří</i>	<i>Outdoor Aliance, s.r.o.</i>	<i>P</i>

Management/ kancelář MAS Podhorácko

	<i>Funkce</i>
<i>Štěpánová Kristýna</i>	<i>ředitelka Podhorácko, o.p.s.</i>
<i>Cahová Petra</i>	<i>administrativní pracovnice/ projektová manažerka Podhorácko, o.p.s.</i>
<i>Mgr. Krivjanská Alena</i>	<i>rozvojová pracovnice Podhorácko, o.p.s.</i>
<i>Bc. Řídká Ludmila</i>	<i>rozvojová pracovnice Podhorácko, o.p.s.</i>

Dodavatel expertních činností

Dodavatelské expertní činnosti – facilitaci, sociodemografii, odborné komentáře a editaci zajišťovala firma E consulting E.U.R., s r o.

E consulting E.U.R.,s.r.o.

Hrotovická 1202,674 01 Třebíč

IČ: 282 86 197

DIČ: CZ 28286197

Registrace“ krajský soud v Brně oddíl C, vložka 58569

E consulting E.U.R., s.r.o. – firma vznikla v květnu roku 2008 a je přímým nástupcem firmy E consulting, s.r.o., z níž byla do E consulting, E.U.R. převedena divize rozvoje venkova a vzdělávání,(v E consulting, s.r.o. zůstala divize poskytování Internetu a souvisejících IT služeb). Firma E consulting E.U.R. využívá komplexního know-how, historie a zázemí firmy E consulting, s.r.o. vybudovaných do roku 2008 a má jako živnosti registrovány vzdělávací a konzultační činnosti.

E consulting, s.r.o. byl úspěšným nositelem projektu OPRLZ 3.3. ESF „Profesní vzdělávání pro Středočeský venkov“ (2006 – 2008), který vyvinul modulový program pro vzdělávání venkovských profesionálů, pracoval na poli rozvoje venkova od 2002 v ČR i v Evropě. Spolupracoval facilitací na řadě komunitních strategií obcí (Bory, Dalešice, Myslibořice) a neziskových organizací, spoluzaložil či pomáhal při rekonstrukci 5 MAS na území celé ČR, z nichž 3 (Jemnicko, Podlipansko, Vyhlídky) byly na základě vytvořené strategie vybrány k podpoře v programu PRV LEADER Mze (2007-13).

Čtvrtou úspěšnou strategií byla ISÚ a SPL MAS Podhorácko, kterou již procesně vedla a facilitovala jako E consulting E.U.R.

Firma zajišťuje vývoj vzdělávacích materiálů pro venkovský rozvoj včetně e-learningových kurzů, mimoto zpracovala studie v cca 100 venkovských obcích 6 krajů v letech 2009-11, byla dodavatelem vzdělávacích služeb pro Národní observatoř venkova při školení Mze červenec až srpen 08 pro Místní akční skupiny, dále je autorem odborného programu několika mezinárodních seminářů. Vedle kurzů a seminářů v letech 2011-14 je dodavatelem procesního vedení, facilitace a editace stejně jako komunitní týmové evaluace mezisektorových místních komunitních strategií venkovských obcí Bory, Chrast u Chrudimi, Kněžice, Starý Jičín, Hrabová a řady dalších.

ii. Cíl a pravidla strategického týmu

Cíl: Vytvořit strategii jako nástroj k dosažení našich očekávání.

Pravidla týmu:

1. Jsme dochvilní.
2. Rozhodujeme za souhlasu všech, nedohodneme-li se, rozhodnutí odložíme.
3. Vzájemně se respektujeme.
4. V polovině uděláme přestávku.
5. Časový limit.... 3 hodiny.
6. Ti co to umí, vypnou zvonění na mobilech.

Pravidla jsou otevřená.

iii. Průběžná evaluace

Tabulka vybraných výsledků evaluačních dotazníků

Datum setkání týmu	6.11.2013	19.11.2013	10.12.2013	17.3.2014	1.4.2014	15.4.2014	19.5.2014	5.6.2014	18.6.2014	2.7.2014	25.8.2014
Jste spokojeni s dnešním setkáním pro vytvoření týmu/ pro návrh ISÚ Podhorácka?	86%	93%	89%	82%	100%	71%	85%	90%	96%	87%	-
Pracovalo se Vám v týmu/ ve skupinách dobře? / Líbila se Vám práce v týmu?	90%	95%	98%	82%	100%	76%	88%	100%	96%	87%	83%
Myslíte, že vzniklý strategický tým bude zdrojem myšlenek a nápadů pro rozvoj Podhorácka?	93%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mapuje provedený audit zdrojů skutečné zdroje regionu Podhorácko?	-	86%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Myslíte, že existují sjednocující rozvojová témata pro celý region?	-	75%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vyjadřuje dle Vašeho názoru dnešní SWOT analýza situaci v regionu Podhorácko/ se zpracováním hesel z KWS?	82%	82%	83%	-	-	-	-	-	-	-	-
Specifikují dílčí SWOT analýzy problémy a potřeby regionu MAS, zejména jeho obyvatel?	-	-	-	-	-	-	80%	81%	-	-	-
Jste spokojeni s analýzou problémů a potřeb a oblastmi intervence?	-	-	-	-	81%	-	-	-	-	-	-
Líbí se Vám navržená mise (poslání) MAS Podhorácko?	-	-	-	-	92%	-	-	-	-	-	-

Jste spokojeni s náplní pracovních a zájmových skupin/ pokrývají všechny oblasti rozvoje?	75%	79%
Souhlasíte s definicí základních potřeb a oblastí intervence/ jsou jasné definovány/ jsou jasné definovány priority?	85%	83%	79%	.
Promítají se aktuální potřeby do vize Podhorácka?	96%	.	.
Jste spokojeni s pracovní verzí ISÚ?	66%
Vidíte za strategií možnosti konkrétních rozvojových projektů?	79%
Domníváte se, že ISÚ MAS přispěje významně k rozvoji Podhorácka?	87%
Jak hodnotíte facilitaci (vedení procesu) dnešní práce?	89%	86%	96%	86%	100%	86%	97%	100%	96%	96%	83%
Co Vám chybělo? (nic)	93%	100%	96%	100%	100%	100%	100%	86%	83%	96%	.
Myslíte, že jste se při dnešní práci uplatnili?	67%	84%	77%	84%	78%	66%	81%	85%	75%	71%	83%

Pozn. Procentní hodnoty vycházejí z koncepce dotazníků, kde otázky jsou koncipovány jako polouzavřené se 4 možnostmi odpovědí (ano, spíše ano, spíše ne, ne), jimž jsou přiřazeny váhy 100%, 66%, 33%, 0%. Výsledná procentní hodnota je průměrem odpovědí respondentů - účastníků týmové schůzky.

Výběr věcných komentářů z dotazníků

Setkání k vytvoření týmu 6. 11. 2013

Co chybělo / Co se chcete dozvědět?

- Více místa – prostor
- Prvotní informace v pozvání na setkání. O co půjde.

Chcete něco sdělit nebo se zeptat?

- Co všechno bude PT ovlivňovat, rozhodovat.
- Příště by bylo potřeba větší prostory pro setkání, abychom mohli jinak sedět
- Dobrý moderátor
- Zajímavé setkání, lidé -> nové kontakty, nápady

Setkání 6. 11. 2013

Chcete něco sdělit nebo se zeptat?

- Dobrá práce
- OPERA – rychlá, funkční metoda, aktivní

Setkání 10. 12. 2013

Co chybělo / Co se chcete dozvědět?

- Čas – při plné práci rychle letí

Setkání 17. 3. 2014

Co chybělo / Co se chcete dozvědět?

- Chybělo mi zde více lidí z NNO.

Chcete něco sdělit nebo se zeptat?

- Příjemné prostředí, atmosféra
- Dochvilnost!

Setkání 1. 4. 2014

Co chybělo / Co se chcete dozvědět?

- Dořešit strategii: co se zemědělstvím -> propagace problému
- Ve vztahu ke krajině se dalo špatně určit JAK ...

Setkání 2. 7. 2014

Co chybělo / Co se chcete dozvědět?

- Málo akcentovaný sport!

6. Analytická část (analýza stavu problémů a potřeb)

a. Sociodemografická analýza regionu

I. Úvod

Území Podhorácka leží v jihovýchodní části kraje Vysočina, největší částí v okrese Třebíč. Oblast je charakteristická zemědělskou výrobou v minulosti i současnosti. V některých obcích regionu vznikly v posledních patnácti letech nové podniky papírenského, dřevařského a strojírenského průmyslu. Na severu je v dosahu dálnice D1, skrze region prochází železniční trať sever-jih (Jihlava-Znojmo) a východ-západ (Brno-České Budějovice)

Analýza zpracovává územní oblast s 55 obcemi, celkovou katastrální výměrou 42.867 ha a s 22.400 obyvateli. Lesní plochy zabírají 11.617 ha, orná půda 22.707 ha. Průměrný index ekologické stability oblasti je 0,85. První písemné zmínky o obcích regionu pocházejí ze 13 - 14. století.

	Výměra v ha	Obyvatel	Obyvatel/km ²	Lesní půda (ha)	Orná půda (ha)	Vodní plochy (ha)	Zemědělská půda (ha)	Zastavěné plochy	KES
590304 Benetice	491	187	38,09	100	265	2	352	5	0,63
590461 Červená Lhota	740	182	24,59	138	453	3	553	7	0,48
590479 Čihalín	634	190	29,97	131	387	4	465	5	0,51
550612 Horní Smrčné	333	49	14,71	137	85	3	170	2	2,09
550639 Hroznatín	391	104	26,60	105	150	4	248	4	1,13
590681 Hrutov	256	88	34,38	19	157	3	218	3	0,49
590690 Hvězdoňovice	260	100	38,46	26	177	2	211	3	0,31
590711 Chlum	693	154	22,22	179	317	6	463	5	0,92
590801 Kamenná	611	212	34,70	206	284	6	353	7	0,86
550710 Krahulov	488	261	53,48	19	312	44	367	7	0,32
591092 Loukovice	348	117	33,62	29	265	3	299	4	0,23
591122 Mastník	530	240	45,28	136	310	1	361	5	0,55
591246 Nová Ves	435	214	49,20	57	290	5	326	8	0,29
546933 Okřešice	582	177	30,41	105	371	1	447	5	0,46
591335 Ostašov	213	142	66,67	19	168	2	180	3	0,19
550370 Pokojovice	179	101	56,42	13	82	4	150	3	0,92
591424 Přeckov	461	72	15,62	156	185	5	259	3	1,04
591556 Radonín	398	72	18,09	195	117	3	182	3	1,95
591564 Radošov	641	170	26,52	104	403	1	503	5	0,47
591602 Rohy	639	116	18,15	299	236	3	309	5	1,41
591700 Slavčky	905	255	28,18	84	650	10	743	10	0,26
591777 Studnice	390	140	35,90	146	192	2	224	4	0,86
591793 Svatoslav	1 929	248	12,86	1 270	310	8	583	8	4,09
591963 Zašovice	340	115	33,82	47	202	2	257	4	0,44
590363 Bransouze	515	247	47,96	71	275	6	343	6	0,39
590444 Čechočovice	393	297	75,57	115	206	2	231	5	0,57
590452 Čechtín	634	304	47,95	93	387	1	503	7	0,49
590487 Čichov	957	241	25,18	411	302	9	455	6	1,49
590550 Dolní Vilémovice	991	391	39,46	99	775	7	833	11	0,20
590592 Heraldice	702	360	51,28	290	306	2	379	8	1,08
590622 Hodov	1 022	290	28,38	289	605	4	676	10	0,55
590649 Horní Újezd	716	260	36,31	32	590	2	635	8	0,12
590703 Chlístov	377	260	68,97	20	237	5	308	6	0,35
590860 Kojetice	465	448	96,34	46	304	4	366	11	0,32
590908 Kouty	833	381	45,74	164	535	1	623	9	0,44
545309 Kožichovice	1 065	390	36,62	237	606	19	709	20	0,51
591114 Markvartice	320	269	84,06	32	220	1	250	5	0,24
591220 Nárámec	786	358	45,55	200	442	28	516	9	0,63
591360 Petrovice	619	412	66,56	34	456	7	536	8	0,24
591505 Pyšel	1 177	466	39,59	260	643	18	808	11	0,60
591645 Řimov	916	418	45,63	333	431	14	518	10	0,90
591807 Šebkovice	1 073	490	45,67	286	621	17	708	13	0,57
591815 Štěměchy	996	308	30,92	490	344	4	460	7	1,58
590436 Čáslavice	1 020	538	52,75	207	654	16	712	16	0,38
591319 Opatov	1 901	740	38,93	744	784	36	998	20	1,10
591432 Předín	1 511	689	45,60	726	566	4	716	15	1,40
591459 Přibyslavice	615	815	132,52	102	311	5	425	12	0,57
591611 Rokytnice nad Rokytnou	808	878	108,66	132	529	8	607	15	0,37
591637 Rudíkov	707	689	97,45	155	388	11	479	13	0,57
591840 Tmava	1 239	631	50,93	287	692	42	779	14	0,51
591939 Výčapy	1 334	881	66,04	219	940	14	1 022	17	0,31
590843 Kněžice	2 238	1 380	61,66	843	873	40	1 219	24	1,22
591301 Okříšky	657	2 073	315,53	156	323	6	386	26	0,53
591742 Stařeč	1 543	1 647	106,74	411	843	21	982	25	0,59
591904 Vladislav	1 850	1 143	61,78	413	1 151	29	1 254	24	0,42
0-249	12 887	3 706	28,76	3 720	6 368	127	8 223	118	1,22
250-499	14 557	6 590	45,27	3 502	8 285	151	9 857	170	0,65
500-999	9 135	5 861	64,16	2 572	4 864	136	5 738	122	0,73
1000+	6 288	6 243	99,28	1 823	3 190	96	3 841	99	0,76
MAS Podhorácko	42 867	22 400	52,25	11 617	22 707	510	27 659	509	0,85

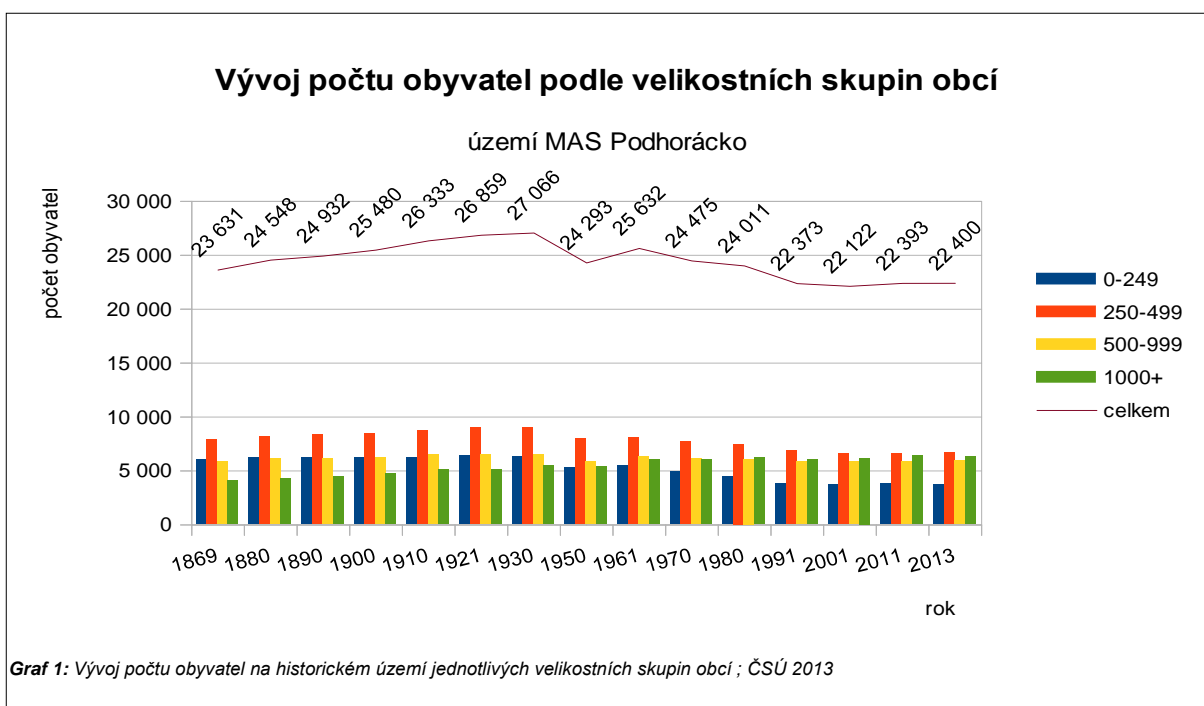
Tabulka I: Seznam obcí MAS Podhorácko a jejich základní parametry; stav 31. 12. 2013

II. Obecná demografie

Z hlediska počtu obyvatel ke dni 1. ledna 1990 lze rozdělit obce do čtyř skupin:

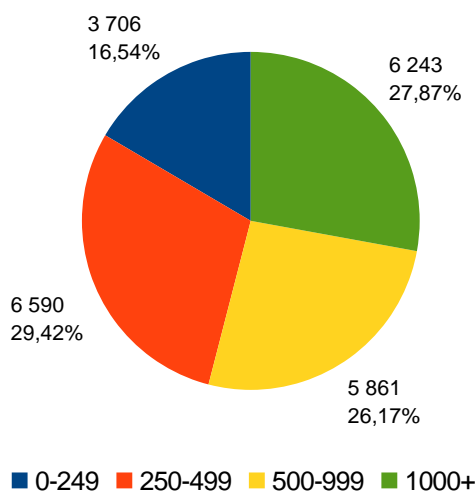
- obce do 249 obyvatel (24 obcí)
- obce s 250 – 499 obyvateli (19 obcí)
- obce s 500 – 999 obyvateli (8 obcí)
- obce nad 1000 obyvatel (4 obce)

Přibližně 17% procent všech obyvatel žilo k 31. 12. 2013 v obcích do 250 obyvatel. V obcích s 250-499 obyvateli žilo celkem 29%. S jistou mírou zaokrouhlení se dá říci, že polovina obyvatel žije v obcích do 500 obyvatel a druhá polovina v obcích nad 500 obyvatel. Kartogram počtu obyvatel MAS Podhorácko ukazuje, že většina menších obcí leží v severní části regionu.

Podíl obyvatel podle velikostních skupin obcí

území MAS Podhorácko. 2013

Graf 2: Podíl jednotlivých velikostních skupin obcí na celkovém počtu obyvatel; ČSÚ 2013

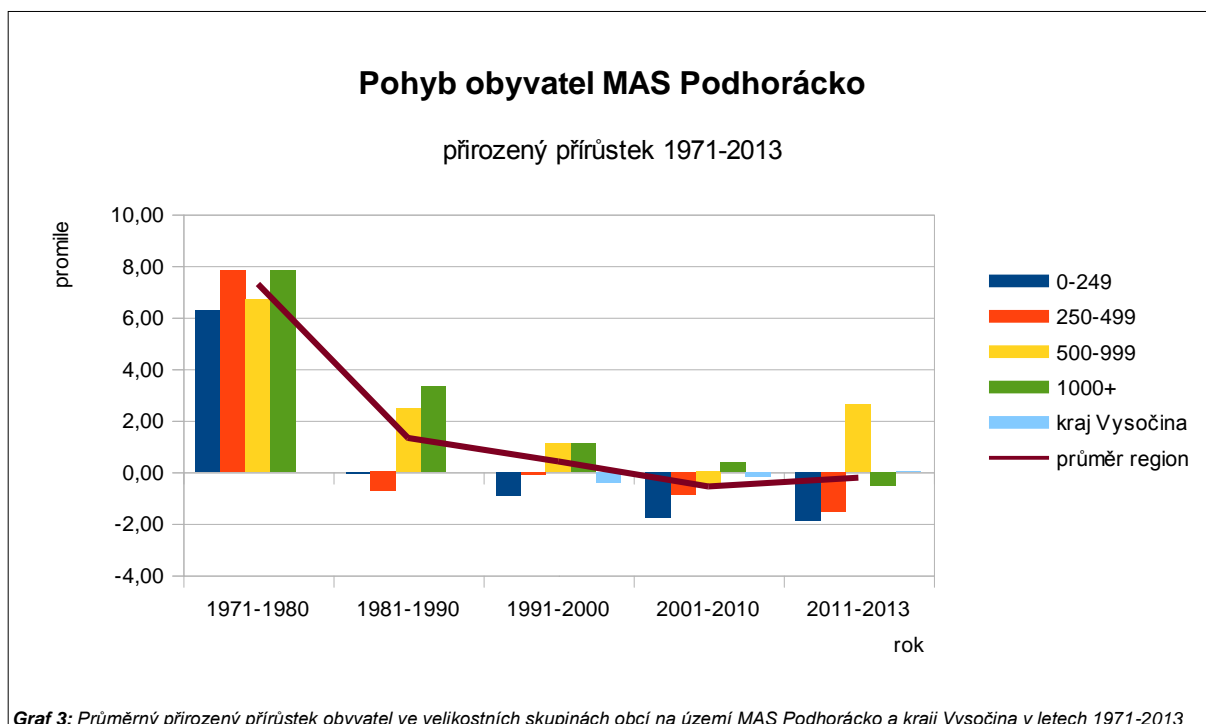
	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950
0-249	5 954	6 178	6 202	6 205	6 192	6 358	6 241	5 224
250-499	7 833	8 115	8 286	8 409	8 666	8 981	8 976	7 968
500-999	5 799	6 049	6 066	6 185	6 446	6 481	6 439	5 806
1000+	4 045	4 206	4 378	4 681	5 029	5 039	5 410	5 295
celkem	23 631	24 548	24 932	25 480	26 333	26 859	27 066	24 293

	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2013
0-249	5 380	4 824	4 390	3 722	3 633	3 714	3 706
250-499	8 031	7 623	7 417	6 846	6 573	6 536	6 590
500-999	6 244	6 059	6 022	5 813	5 792	5 810	5 861
1000+	5 977	5 969	6 182	5 992	6 124	6 333	6 243
celkem	25 632	24 475	24 011	22 373	22 122	22 393	22 400

Tabulka 2: Vývoj počtu obyvatel v MAS Podhorácko a jednotlivých velikostních skupinách obcí; ČSÚ 2013

V období do roku 1930 počet obyvatel na historickém území regionu postupně stoupal. Po druhé světové válce do roku 1950 došlo k prudkému poklesu počtu obyvatel u všech typů obcí, přičemž nejprudší pokles zaznamenaly nejmenší obce. Do sčítání v roce 1961 došlo k mírné korekci poklesu a počet obyvatel vzrostl. Od roku 1961 až do roku 2000 počet obyvatel setrvale rostl a v posledních deseti letech dochází k velmi mírnému růstu počtu obyvatel regionu i všech velikostních skupin obcí.

1. Přirozený přírůstek

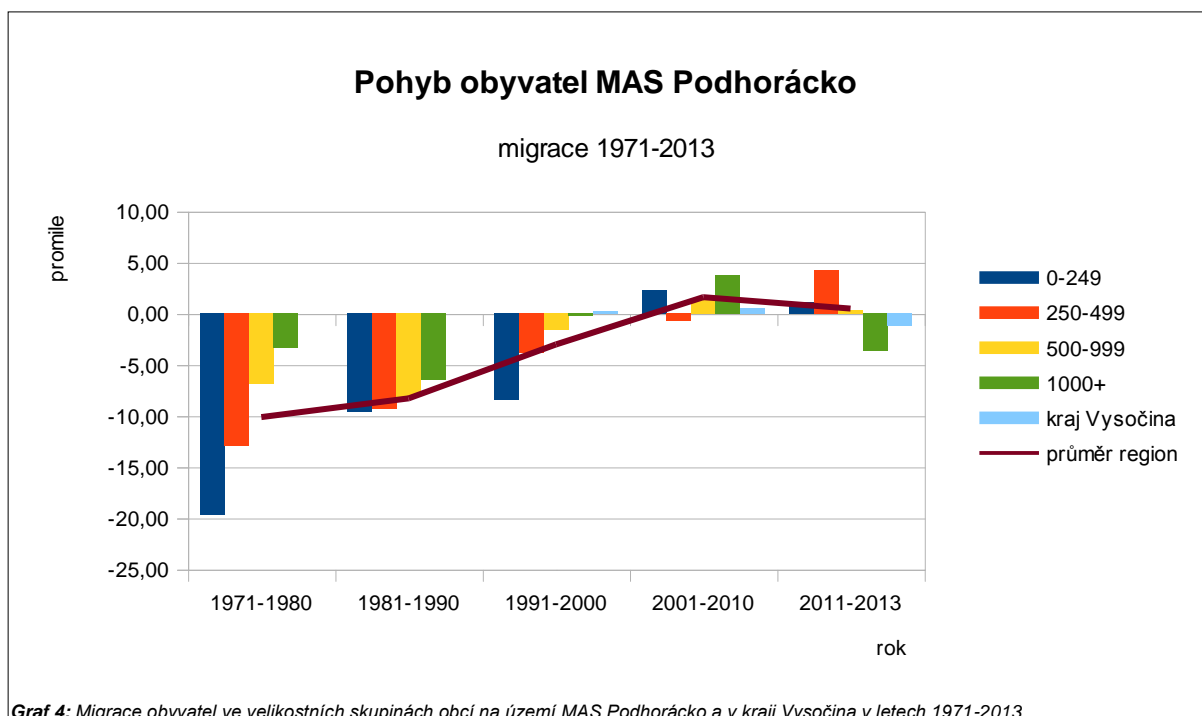
Graf 3: Průměrný přirozený přírůstek obyvatel ve velikostních skupinách obcí na území MAS Podhorácko a kraji Vysočina v letech 1971-2013

	1971-1980	1981-1990	1991-2000	2001-2010	2011-2013
0-249	6,28	-0,05	-0,93	-1,76	-1,89
250-499	7,83	-0,74	-0,10	-0,89	-1,53
500-999	6,71	2,48	1,09	-0,47	2,63
1000+	7,82	3,32	1,09	0,37	-0,53
průměr region	7,29	1,32	0,41	-0,57	-0,22

Tabulka 3: Vývoj přirozeného přírůstku obyvatel na území MAS Podhorácko v letech 1971-2013: ČSÚ 2013

Porodnost napříč všemi velikostními skupinami obcí naposledy převyšovala úmrtnost v letech 1971-1980. Poté v dalším desetiletí poklesl počet živě narozených pod počet zemřelých u obcí do 500 obyvatel, kde se u těchto obcí drží dodnes a pokles zrychluje. V celkovém součtu za region je v období od roku 2000 do současnosti porodnost mírně nižší než úmrtnost. **Nižší porodnost než úmrtnost je hlavní příčinou poklesu nebo stagnace počtu obyvatel.**

2. Migrace

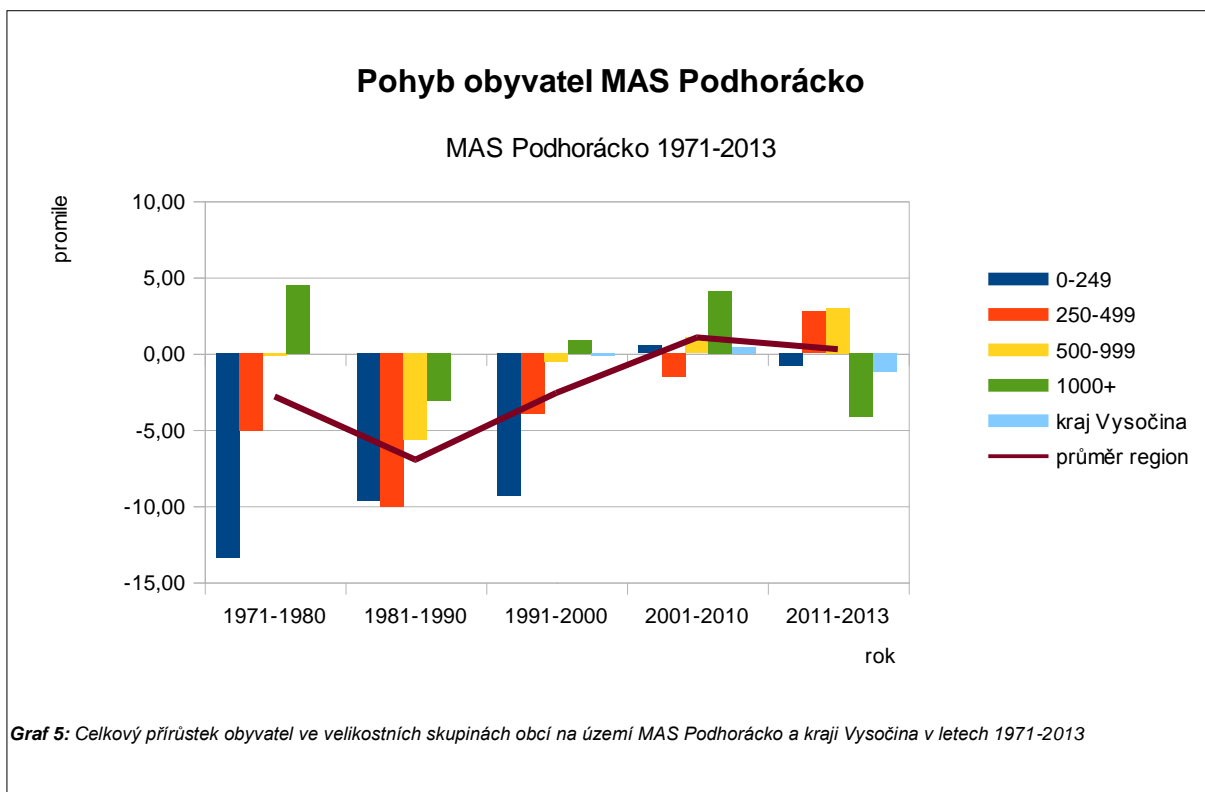

	1971-1980	1981-1990	1991-2000	2001-2010	2011-2013
0-249	-19,72	-9,62	-8,42	2,28	1,08
250-499	-12,96	-9,31	-3,88	-0,68	4,27
500-999	-6,89	-8,17	-1,64	1,50	0,34
1000+	-3,34	-6,48	-0,22	3,73	-3,66
průměr region	-10,13	-8,30	-3,01	1,60	0,49

Tabulka 4: Přirozený přírůstek obyvatel ve velikostních skupinách obcí na území MAS Podhorácko v letech 1971-2013

Počty vystěhovalých z regionu oproti počtu přistěhovalým dosahoval nejvyšších hodnot v období 1971-1980. Od té doby poměr postupně klesá až do roku 2000, od kdy již počet přistěhovalých do regionu mírně převládá nad počtem odstěhovalých. V letech 2001-2010 byl kladný poměr nejvyšší u obcí nad 1000 obyvatel a od roku 2011 do současnosti u obcí 500-1000 obyvatel. **Obecně se dá usuzovat, že nejvyšší podíl počtu přistěhovalých vůči vystěhovalým dosahují obce v blízkosti okresního města.**

3. Celkový přírůstek obyvatel

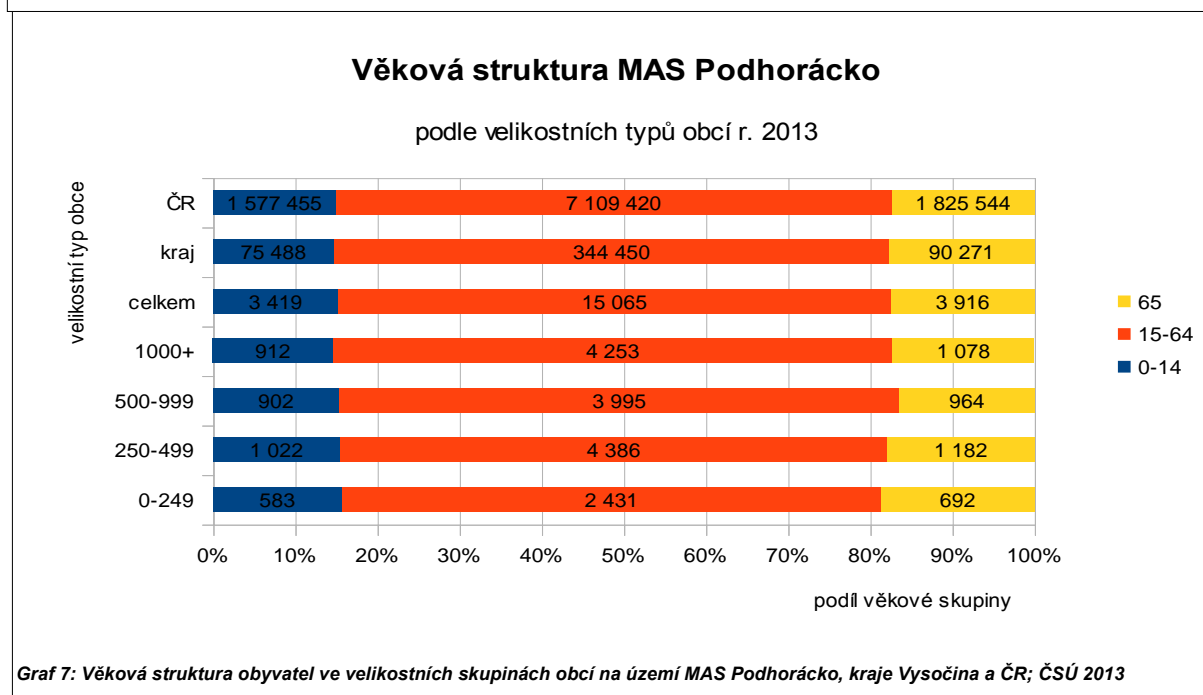
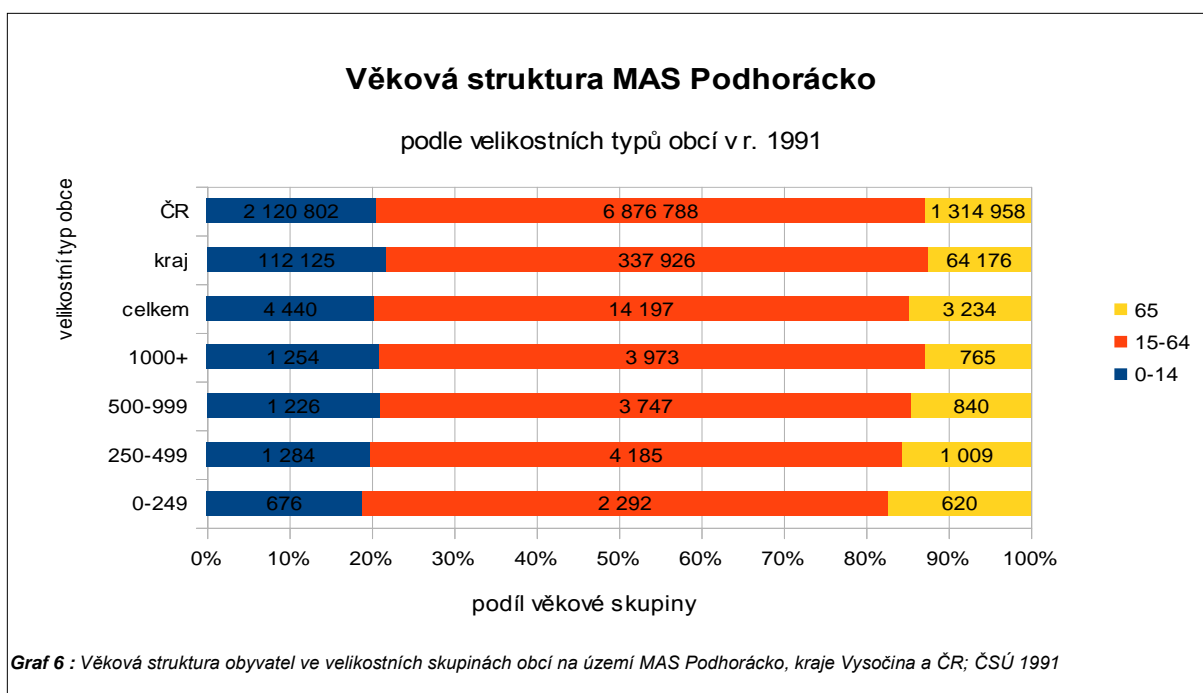

	1971-1980	1981-1990	1991-2000	2001-2010	2011-2013
0-249	-13,45	-9,67	-9,35	0,52	-0,81
250-499	-5,12	-10,05	-3,97	-1,57	2,74
500-999	-0,18	-5,69	-0,55	1,03	2,97
1000+	4,48	-3,16	0,87	4,10	-4,19
průměr region	-2,83	-6,98	-2,60	1,04	0,27

Tabulka 5: Celkový přírůstek obyvatel ve velikostních skupinách obcí na území MAS Podhorácko v letech 1971-2013

Celkový přírůstek obyvatel se vlivem převažující emigrace v letech 1971-2000 pohyboval v záporných číslech. Od roku 2000 vlivem změny trendu ve stěhování došlo k mírnému nárůstu počtu obyvatel, který se nejvíce projevuje v těsné blízkosti okresního města. Viz kartogram celkového přírůstku počtu obyvatel. Při porovnání současného stavu s Krajem Vysočina je na tom region Podhorácko lépe, počet obyvatel stagnuje, zatímco v Kraji ubývá.

4. Věková struktura obyvatel

	1991			2001			2013		
	0-14	15-64	65	0-14	15-64	65	0-14	15-64	65
0-249	676	2 292	620	570	2 450	613	583	2 431	692
250-499	1 284	4 185	1 009	1 080	4 500	993	1 022	4 386	1 182
500-999	1 226	3 747	840	1 032	3 954	806	902	3 995	964
1000+	1 254	3 973	765	1 028	4 252	844	912	4 253	1 078
MAS Podhorácko	4 440	14 197	3 234	3 710	15 156	3 256	3 419	15 065	3 916
kraj	112 125	337 926	64 176	86 567	353 882	70 818	75 488	344 450	90 271
ČR	2 120 802	6 876 788	1 314 958	1 621 862	7 170 017	1 414 557	1 577 455	7 109 420	1 825 544

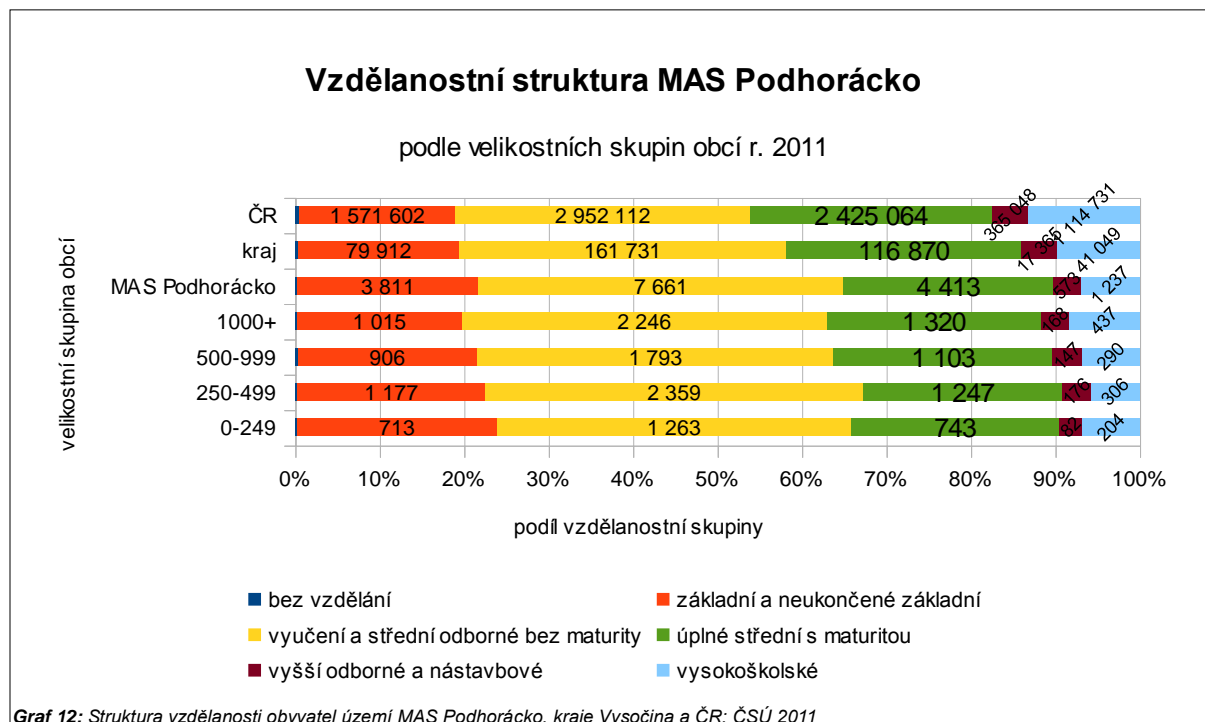
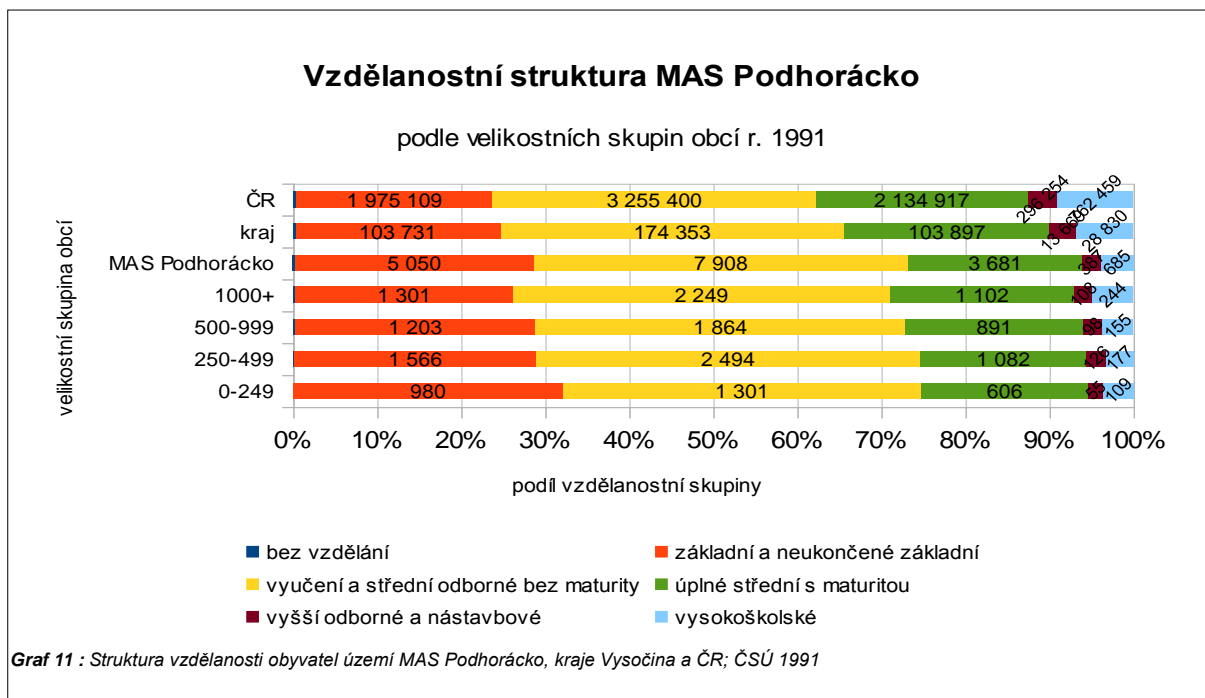
Tabulka 6: Věková struktura obyvatel ve velikostních skupinách obcí na území MAS Podhorácko, kraje Vysočina a ČR r. 1991-2013; ČSÚ 2013

V souladu s celorepublikovým trendem i v regionu MAS Podhorácko dochází od roku 1991 k celkovému poklesu počtu dětí ve věkové skupině 0-14 let. Pouze u obcí do 250 obyvatel došlo v součtu k mírnému nárůstu počtu dětí mezi lety 2001 a 2013. Počet ekonomicky aktivních obyvatel mezi lety 1991 a 2000 výrazně stoupl právě posunem obyvatel z kategorie dětí do kategorie ekonomicky aktivních. Mezi lety 2001 až 2013 kategorie ekonomicky aktivních počtem stagnovala nebo velmi mírně klesala. V každém ze sledovaných období rostl počet obyvatel ve věku 65 let a více.

Průměrný věk obyvatel byl nejvyšší v obcích do 250 obyvatel. Nejnižší u obcí za skupinu 500-999 obyvatel. V průměru byl věk za celý region ve výši 41,5 roku. Geograficky můžeme v kartogramu sledovat, že vyšší průměrný věk je evidován v obcích vzdálenějších od okresního města. Naopak u obcí v blízkosti okresního města je průměrný věk nižší.

	Průměrný věk 2013
0-249	42,05
250-499	41,70
500-999	40,80
1000+	41,63
celkem	41,50

5. Vzdelanostní struktura obyvatel

	bez vzdělání	základní a neukončené základní	vyučení a střední odborné bez maturity	úplné střední s maturitou	vyšší odborné a nástavbové	vysokoškolské
0-249	1	980	1 301	606	55	109
250-499	13	1 566	2 494	1 082	126	177
500-999	14	1 203	1 864	891	98	155
1000+	16	1 301	2 249	1 102	108	244
MAS Podhorácko	44	5 050	7 908	3 681	387	685
kraj Vysočina	1 509	103 731	174 353	103 897	13 669	28 830
ČR	37 932	1 975 109	3 255 400	2 134 917	296 254	762 459

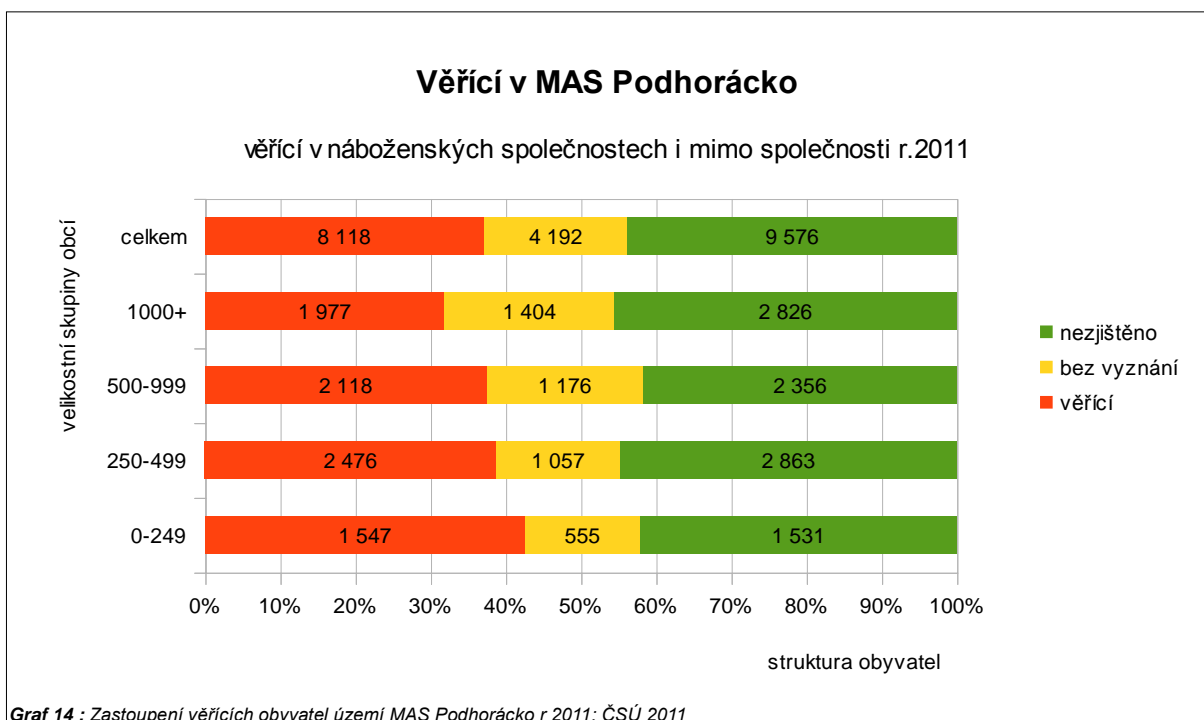
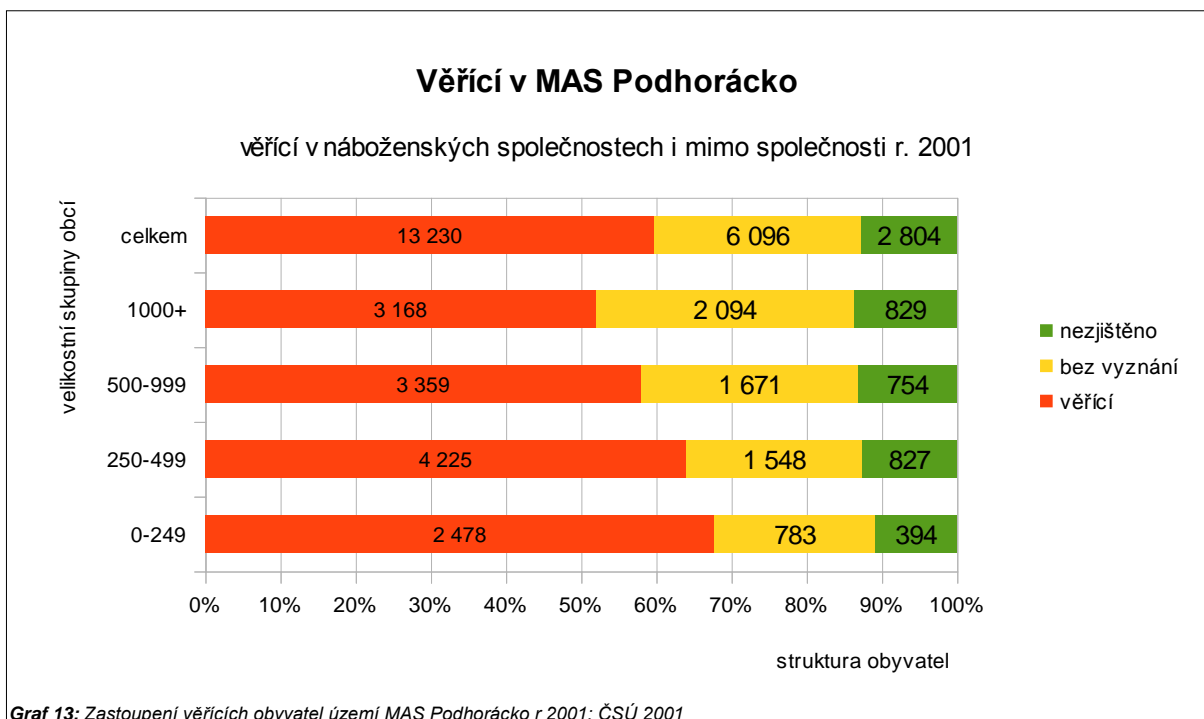
Tabulka 7: Struktura vzdělanosti obyvatel území MAS Podhorácko, kraj Vysočina, ČR; ČSÚ 1991

	bez vzdělání	základní a neukončené základní	vyučení a střední odborné bez maturity	úplné střední s maturitou	vyšší odborné a nástavbové	vysokoškolské
0-249	8	713	1 263	743	82	204
250-499	15	1 177	2 359	1 247	176	306
500-999	13	906	1 793	1 103	147	290
1000+	14	1 015	2 246	1 320	168	437
celkem	50	3 811	7 661	4 413	573	1 237
kraj Vysočina	1 819	79 912	161 731	116 870	17 365	41 049
ČR	42 384	1 571 602	2 952 112	2 425 064	365 048	1 114 731

Tabulka 8: Struktura vzdělanosti obyvatel území MAS Podhorácko, kraji Vysočina a ČR 2011; ČSÚ 2011

V souladu s celkový obecným trendem v ČR došlo za posledních dvacet let k poklesu počtu obyvatel se základním vzděláním a mírnému poklesu počtu obyvatel se středním vzděláním bez maturity. Naopak vzrostl podíl obyvatel se středním vzděláním zakončeným maturitou nebo s vyšším odborným nástavbovým vzděláním. Téměř dvojnásobně pak vzrostl počet obyvatel s dokončeným bakalářským nebo magisterským vzděláním.

6. Náboženské vyznání

	věřící	bez vyznání	nezjištěno	římskokatolická	čs.husitská	českokobratrská evangelická	slezská evangelická a.v.	pravoslavná	svědkové Jehovovi	adventisté sedmého dne	starokatolická	ostatní
0-249	2 478	783	394	2 324	2	73	0	1	1	0	0	77
250-499	4 225	1 548	827	4 092	12	41	0	1	4	0	2	73
500-999	3 359	1 671	754	3 230	9	18	0	15	6	0	0	81
1000+	3 168	2 094	829	2 963	6	23	0	3	13	0	0	160
celkem	13 230	6 096	2 804	12 609	29	155	0	20	24	0	2	391

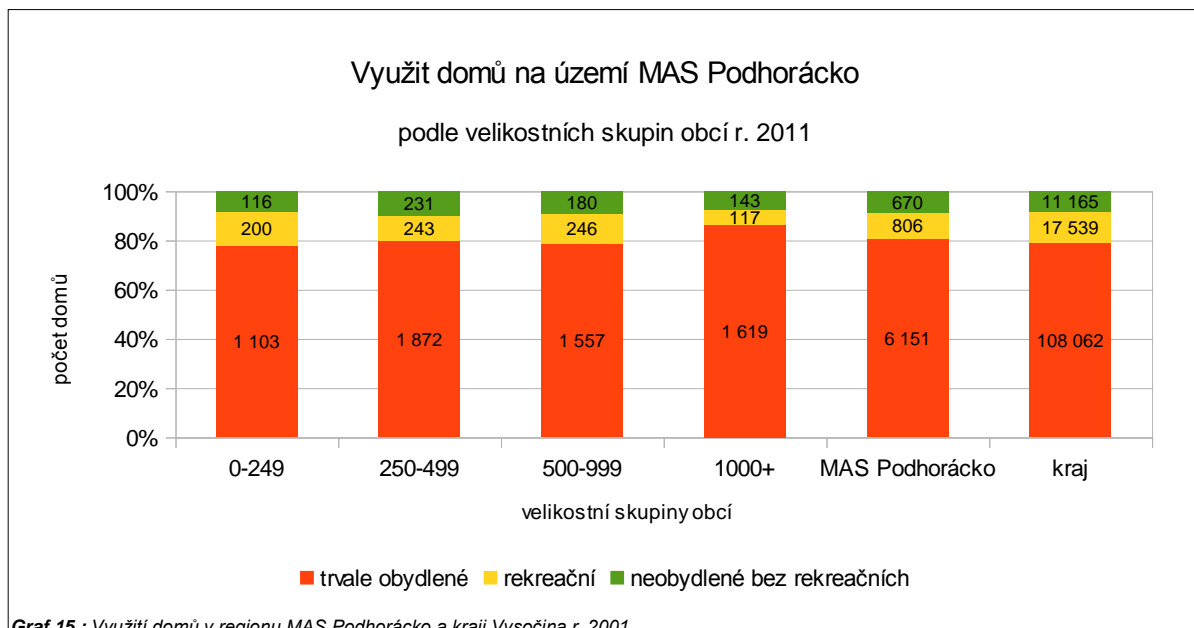
Tabulka 9: Zastoupení věřících obyvatel území MAS Podhorácko r 2001; ČSÚ 2001

	věřící	bez vyznání	nezjištěno	římskokatolická	čs.husitská	českokobratrská evangelická	slezská evangelická a.v.	pravoslavná	svědkové Jehovovi	adventisté sedmého dne	starokatolická	ostatní
0-249	1 547	555	1 531	1 210	4	45	0	1	4	0	1	85
250-499	2 476	1 057	2 863	1 962	5	20	0	1	2	0	0	143
500-999	2 118	1 176	2 356	1 539	4	12	0	5	3	1	0	168
1000+	1 977	1 404	2 826	1 317	10	22	0	0	7	0	0	156
celkem	8 118	4 192	9 576	6 028	23	99	0	7	16	1	1	552

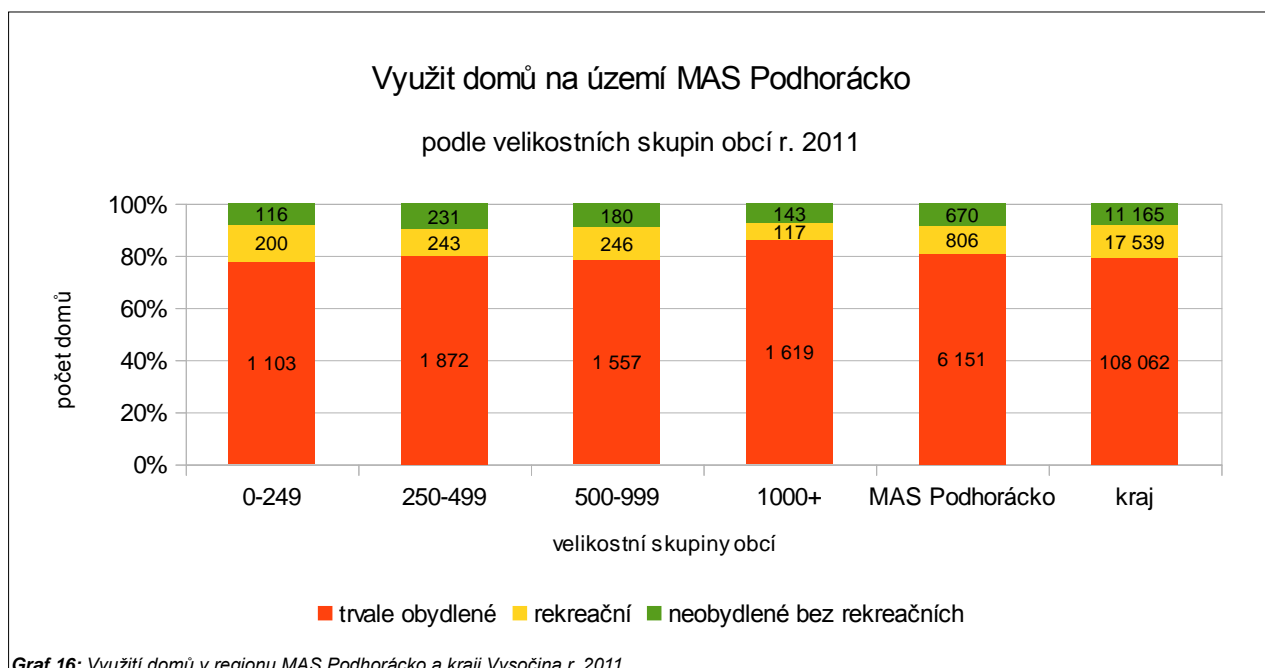
Tabulka 10: Zastoupení věřících obyvatel území MAS Podhorácko r 2011; ČSÚ 2011

Při posledním sčítání v roce 2011 téměř polovina obyvatel, kteří při sčítání v roce 2001 uvedli, že jsou věřící, nyní odmítli uvést svůj postoj k náboženství. Díky tomuto přístupu došlo k výraznému snížení počtu věřících ve prospěch skupiny nezjištěno.

III. Domovní fond

Graf 15 : Využití domů v regionu MAS Podhorácko a kraji Vysočina r. 2011

Graf 16: Využití domů v regionu MAS Podhorácko a kraji Vysočina r. 2011

	domy celkem	trvale	
		obydlené	neobydlené
0-249	1 327	1 047	280
250-499	2 219	1 832	387
500-999	1 869	1 496	373
1000+	1 740	1 500	240
MAS Podhorácko	7 155	5 875	1 280
kraj	129 165	103 556	25 590

Tabulka 11: Využití domů v regionu MAS Podhorácko a kraji Vysočina r. 2001

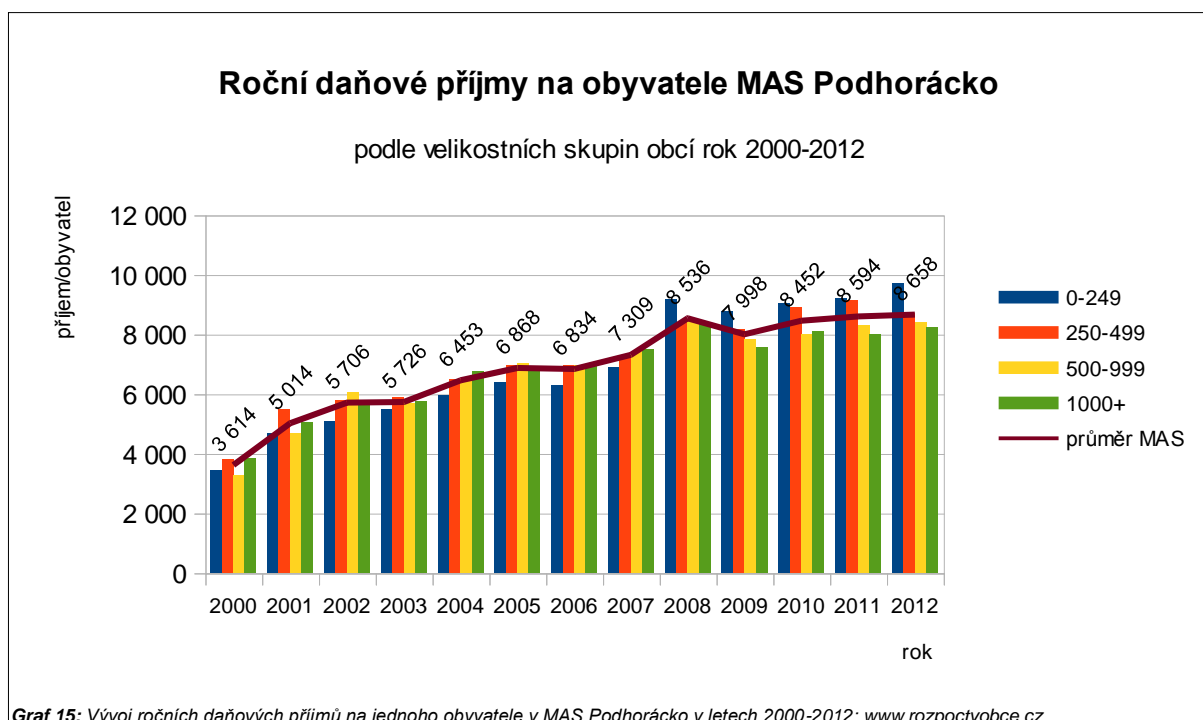
	domy celkem	trvale		neobydlené
		obydlené	rekreační	bez rekreačních
0-249	1 419	1 103	200	116
250-499	2 346	1 872	243	231
500-999	1 983	1 557	246	180
1000+	1 879	1 619	117	143
MAS Podhorácko	7 627	6 151	806	670
kraj	136 766	108 062	17 539	11 165

Tabulka 12: Využití domů v regionu MAS Podhorácko r. 2011

Od roku 2001 do roku 2011 se zvýšil počet domů ve všech velikostních skupinách obcí. Přibližně 81% domů je trvale obydlených, 9% je využíváno k rekreaci a zbylých přibližně 10% je využito jiným způsobem nebo není využito vůbec.

IV. Ekonomika regionu

1. Daňové příjmy

Graf 15: Vývoj ročních daňových příjmů na jednoho obyvatele v MAS Podhorácko v letech 2000-2012; www.rozpocytobce.cz

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
0-249	11 820 470	16 944 970	18 163 030	19 472 690	21 175 690	22 619 140	22 383 620
250-499	24 824 650	36 026 460	37 604 030	38 160 750	42 024 070	45 023 330	44 957 500
500-999	19 017 830	27 142 730	35 059 960	32 951 920	36 709 720	40 096 390	40 079 230
1000+	23 446 090	30 815 810	35 066 790	35 911 610	42 663 040	43 863 750	43 814 020
region	79 109 040	110 929 970	125 893 810	126 496 970	142 572 520	151 602 610	151 234 370
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
0-249	24 838 660	33 152 500	31 795 120	33 280 230	34 134 570	35 927 910	
250-499	47 135 010	54 660 200	53 010 140	57 818 230	59 616 150	56 848 990	
500-999	42 851 750	48 774 160	45 317 800	46 595 810	48 166 990	48 884 920	
1000+	47 435 260	52 945 790	47 997 450	51 319 660	50 536 680	51 915 470	
region	162 260 680	189 532 650	178 120 510	189 013 930	192 454 390	193 577 290	

Tabulka 13: Vývoj celkových ročních daňových příjmů v MAS Podhorácko v letech 2000-2012; www.rozpocytobce.cz

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
0-249	3 422	4 664	5 061	5 465	5 942	6 372	6 272
250-499	3 800	5 481	5 768	5 874	6 474	6 944	6 958
500-999	3 271	4 686	6 052	5 683	6 416	7 026	6 946
1000+	3 849	5 032	5 691	5 760	6 754	6 926	6 921
region	3 614	5 014	5 706	5 726	6 453	6 868	6 834
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
0-249	6 886	9 178	8 773	9 034	9 191	9 713	
250-499	7 253	8 403	8 155	8 887	9 121	8 694	
500-999	7 428	8 460	7 820	7 995	8 290	8 401	
1000+	7 501	8 376	7 556	8 087	7 980	8 238	
region	7 309	8 536	7 998	8 452	8 594	8 658	

Tabulka 14: Vývoj ročních daňových příjmů na jednoho obyvatele v MAS Podhorácko v letech 2000-2012; www.rozpocytobce.cz

Daňové příjmy na obyvatele rostly nepřetržitě v období 2000-2008. V roce 2009 vlivem krize poklesly a od roku 2009 znovu mírně stoupají, přičemž nyní se pohybují nad úrovní roku 2007. Nejvyšší průměrný daňový příjem vykazuje obec Nová Ves, kde došlo ke kombinaci vlivu silného podniku a relativně malého počtu obyvatel. Jinak geograficky ani z pohledu velikostních skupin obcí k výrazné diferenciaci průměrného daňového příjmu na obyvatele a rok nedochází.

2. Nezaměstnanost

V regionu samotném je poměrně výrazně zastoupena primární sféra hospodářství. Zemědělství a lesnictví.

Region je úzce navázán na krajské město Jihlava a bývalé okresní město Třebíč. Tyto dvě obce mají bohatou strojírenskou historii, která pokračuje dodnes a v regionu jsou velkými zaměstnavateli podniky navázané a automobilový průmysl. Velmi výrazným podnikem ovlivňujícím zaměstnanost východní části regionu je JEDU Dukovany. Dalšími velkými zaměstnavateli jsou papírenské podniky.

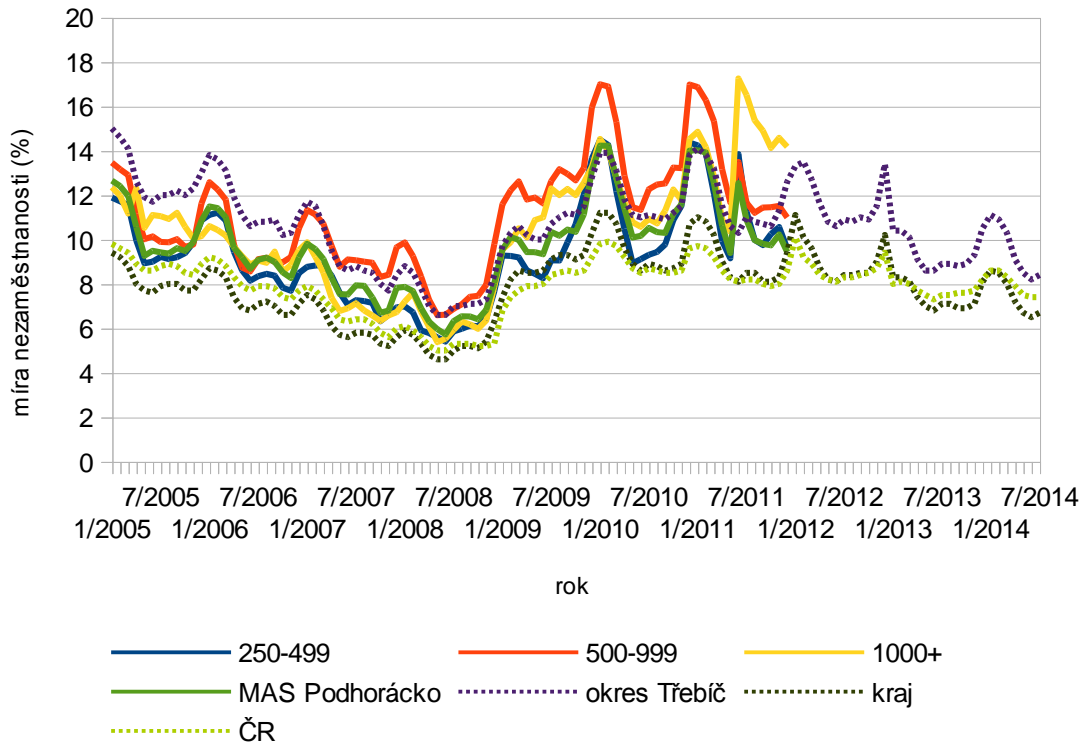
Mikropodniky se v regionu zabývají především obchodní činností, zemědělstvím, řemesly a stavebnictvím. Zvláště zajímavým je u mikropodniků velký podíl stavebních firem. Souvisí pravděpodobně s rozšířenou praxí najímání zednických profesí tzv. na „živnostenský list“.

U středně velkých podniků je stále velký podíl firem priméru (tj. zemědělství, lesnictví a rybolov). Tento podíl má dopady do vysoké míry nezaměstnanosti a do velkých sezónních rozdílů ve stavu míry nezaměstnanosti.

Nezaměstnanost je v regionu o 25-50% vyšší než nezaměstnanost v rámci kraje Vysočina. Nejvyšší nezaměstnanost bývá za velikostní skupinu obcí 500-999 obyvatel.

Od ledna roku 2006 nastoupil pozitivní sestupný trend míry nezaměstnanosti, který byl přerušen postupným nástupem krize. Bohužel vlivem restriktivních opatření ve státním rozpočtu nevydává od roku 2012 MPSV dopočítané údaje za všechny obce. Z tohoto důvodu můžeme jen usuzovat na základě korelace s vývojem v rámci kraje, že nezaměstnanost od konce roku 2011 klesá a za region se nyní v průměru pohybuje mezi 10-13%.

Nezaměstnanost MAS Podhorácko

Graf 16 : Vývoj nezaměstnanosti v regionu, velikostních typech obcí, okrese Třebíč, kraji Vysočina a ČR; MPSV 08/2013

V. Turistický ruch

Vzhledem k charakteru krajiny má Podhorácko možnosti využít potenciálu pro poskytování aktivní turistiky. V kartogramech v příloze lze nalézt stávající úroveň ubytovacích služeb, pohostinství. Z pohledu do kartogramu se dá usuzovat na vyšší rozvoj služeb v obcích okolo okresního města a případně spíše v jižní části regionu.

Samostatnou kapitolou v rámci turistického ruchu jsou pak rodinné farmy a výrobci regionálních produktů.

VI. Vybavenost obcí, občanská sdružení a spolky

V rámci regionu jsou velmi výrazným činitelem z hlediska občanských spolků sdružení SOKOL, OREL a sdružení dobrovolných hasičů, která mají svá zastoupení v převážné většině obcí. Ostatní sportovní spolky a oddíly jsou výrazněji zastoupeny v západní části regionu.

Valná většina obcí v současné provozuje obecní vodovody a je v nich možnost zřídit plynovou přípojku. Velká většina obcí má také vybudovanou kanalizaci i s napojením na ČOV. Podrobnosti viz přiložený kartogram.

Ve větších obcích regionu jsou provozovány základní školy buď 1-5 nebo i 1-9. Spolu se základními školami 1.-9. jsou většinou k dispozici i mateřské školy. Ve pěti obcích jsou provozovány komunitní školy s nabídkou kurzů pro celoživotní vzdělávání dle potřeb obyvatel obce.

Zdravotní služby praktického lékaře pro děti a dospělé, případně stomatologa jsou zajišťovány ve větších obcích regionu. Specializovaná péče je poskytována ve spádové obci Třebíč.

VII. Krajina

Ekologická stabilita

Index ekologické stability regionu je 0.85. Skutečné hodnoty oscilují mezi 0.22 – 4.09. Nejvýraznějším krajinným prvkem, které koeficient v rámci regionu ovlivňují jsou orná a lesní půda.

KES – Koeficient ekologické stability je definován jako poměr ploch tzv. stabilních a nestabilních krajinných prvků.

Stabilní prvky	Nestabilní prvky
Lesní půda	Orná půda
Vodní plochy a toky	Antropogenizované plochy
Trvalý travní porost	Chmelnice
Pastviny	
Mokrořady	
Sady	
Vinice	

Hodnoty koeficientu jsou interpretovány následovně :

KES \leq 0,1 území s maximálním narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být trvale nahrazovány technologickými zásahy

0,1 < KES \leq 0,3 území nadprůměrně využívané, se zřetelným narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být soustavně nahrazovány technickými zásahy

0,3 < KES \leq 1,00 území intenzivně využívané zejména zemědělskou velkovýrobou, oslabení autoregulačních pochodů v ekosystémech způsobuje jejich značnou ekologickou labilitu a vyžaduje vysoké vklady dodatkové energie

1,00 < KES < 3,00 vcelku vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami, důsledkem je i nižší potřeba energo-materiálových vkladů

KES \geq 3,00 přírodní a přírodě blízká krajina s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem.

Chráněné krajinné oblasti a území

Obec	Typ	Název	Účel
Červená Lhota	Památný strom – stromořadí, skupina stromů	Lipové stromořadí v Červené Lhotě	
Číchov	Maloplošné ZCHÚ	Na skaličce	
Heraldice	Maloplošné ZCHÚ	Kamenný vrch	
Horní Smrčné	Maloplošné ZCHÚ	Habří	
Hrutov	Maloplošné ZCHÚ	Na podlesích	
Kožichovice	Maloplošné ZCHÚ	Hluboček	
Nárameč	Památný strom – stromořadí, skupina stromů	Duby u Náramče	
Přeckov	Maloplošné ZCHÚ	Pazderna	
Radonín	Maloplošné ZCHÚ	Na kopaninách	
Svatoslav	Památný strom – stromořadí, skupina stromů	Douglasky u Zátíši	
Svatoslav	Památný strom	Korákův buk	
Štěměchy	Památný strom – stromořadí, skupina stromů	Skupina stromů u tvrze	
Štěměchy	Památný strom	Jedle na hoře Mařenka	
Čáslavice	Maloplošné ZCHÚ	U hájenky	
Opatov	Maloplošné ZCHÚ	Opatovské zákopy	
Opatov	Památný strom	Lípa u kaple	
Opatov	Památný strom – stromořadí, skupina stromů	Skupina stromů u kaple	
Předín	Památný strom	Dub u Hadí hory	
Trnava	Maloplošné ZCHÚ	Kobylinec	
Trnava	Evropsky významná lokalita	Kobylinec	
Trnava	Památný strom – stromořadí, skupina stromů	Dva jasany u Trnavy	
Výčapy	Maloplošné ZCHÚ	Hošťanka	
Kněžice	Památný strom	Lípa u zámku	

Číchov – Na skaličce – Bývalá pastvina s roztroušenými jalovci na členitých svazích hluboce zaříznutého údolí Leštinského potoka představuje významný krajinný prvek v regionu. Hostí některé chráněné a regionálně významné druhy rostlin organismů, z nichž nejvýznamnější je populace hořečku nahořklého, jalovce obecného, brambořika nachového a jaterníku podléšky. Mimo jiné je domovem i významných ptáků jako je výr velký, sýček, poštolka a hostí i několik druhů motýlů, např. okáč kostřavový, hnědásek květelový, žlutokřídlec janovcový a můry.

Heraltice – Kamenný vrch – Kamenný vrch je louka na okraji lesa při silnici Heraltice – Nová Brtnice, na východním okraji masivu vrchu Čertice. Na lokalitě se zachovaly cenné druhy rostlin, např. kriticky ohrožený hořeček mnohotvárný český, krušík široolistý, hvozdík kopenatý a mateřídouška vejčitá, přestože louka následkem utlumení pastvy a kosení zarůstala, zejména smrkem ztepilým a dalšími pionýrskými dřevinami, které v jižní části vytvořily souvislý lesní porost.

Horní Smrčné – Habří – Smíšený porost s převahou habru se nachází na horní hraně kaňonovitého údolí řeky Jihlavy v nadmořské výšce 475 až 510 m. Můžeme zde pozorovat vegetaci dubohabřin, která zde údolím řeky Jihlavy proniká z teplejších oblastí moravského podhůří až do střední části Českomoravské vrchoviny. Vyskytuje se zde řada vzácných a pozoruhodných rostlinných druhů, zejména habr obecný, ale i kopytník evropský, jaterník podléška, bažanka vytrvalá, sasanka hajní, violka lesní a česnáček lékařský. Neopomenutelní jsou i zástupci žlun zelených, datlí černých, lejsků šedých a veverek obecných.

Hrutov – Na podlesích – Přírodní rezervace Na podlesích ležící nedaleko Hrutova v nadmořské výšce 570 m, chrání asi dvousetmetrový úsek potočního údolíčka (Stráží potok) s fragmenty vlhkých a zrašelinělých luk s ostřicovo-mechovými společenstvy, s vysokou druhovou diverzitou a s výskytem řady chráněných druhů rostlin, zejména prstnatce májového, olije bahenní, vachty trojlísté a vrby rozmarýnolisté. Mezi nejvýznamnější živočichy žijící v této přírodní rezervaci řadíme ropuchu obecnou, ještěrku živorodou, bramborníčka hnědého, cvrčilku říční a myšku drobnou.

Kožichovice – Hluboček – Přírodní rezervace Hluboček je tvořena dvěma navzájem oddělenými částmi vzdálenými od sebe cca 500 m, které se nacházejí při pravém břehu řeky Jihlavy mezi Třebíčí a Vladislaví. Lokality se nacházejí částečně v nivě řeky Jihlavy, částečně na mírných okrajích svahů navazujících bezprostředně na nivu. Předmětem ochrany jsou nivní louky s výskytem ladoňky rakouské pravé (*Scilla drunensis* subsp. *drunensis*). Významné rostlinné druhy jsou mimo ladoňky také křivatec žlutý, dymnivka plná, plicník lékařský, pižmovka mošusová a lomikámen zrnatý.

Přeckov – Pazderna – Chráněné území se nachází na severním okraji obce Přeckov v okolí bývalé pazderny. Je zde chráněna přirozeně mokrá louka s výskytem orchideje prstnatce májového, starčeka potočního a kozlíka dvoudomého. Lokalita leží v nadmořské výšce 490–500 m.

Radonín – Na kopaninách – Zbytek vrchovinné pastviny u obce Radonín na Třebíčsku s vegetací smilkových luk a krátkostébelných pastvin je jednou z posledních lokalit hořečku mnohotvarého českého na Českomoravské vrchovině. Zachování pastviny je důležité i z hlediska růstu významných rostlinných druhů jako hruštička prostřední, vemeník dvoulistý, devaterník velkokvětý tmavý a pupava bezlodyžná.

Čáslavice – U hájenky – Přírodní rezervace U hájenky se nachází 1 km západně od obce Čáslavice v údolní nivě Šebkovického potoka v nadmořské výšce 510 až 540 m. Tvoří ji téměř šest hektarů polopřirozených mokřích a rašelinných luk s výskytem mokřadních rostlin, např. prstnatce májového, violky bahenní, tolíje bahenní, suchopýru úzkolistého, starčko potočního a zejména všivce bahenního. Je to jediná lokalita tohoto významného druhu v okrese Třebíč.

Opatov – Opatovské zákopy – Luční enklávy podél potůčků v lesním celku západně od obce Předín jsou jedním z posledních komplexů pravidelně kosených zrašelinělých luk na Třebíčsku. Území hostí řadu ohrožených druhů organismů, za zmínku stojí významné rostliny jako rosnatka okrouhlostá, všivec lesní, zábělník bahenní, prstnatec májový, vrba rozmarýnolistá, hadí mord nízký a živočiši mravenec rašelinný a ještěrka živorodá. Vysoká je i jeho krajinařská a estetická hodnota. Ve středověku se zde dolovalo a rýžovalo zlato.

Trnava – Kobylínek – Přírodní památka Kobylínek je bývalou pastvinou nacházející se při jihovýchodním okraji obce Trnava na Třebíčsku, v nadmořské výšce 440 až 450 m. Předmětem ochrany je polopřirozená vegetace kostřavových pastvin s koniklecem velkokvětým (*Pulsatilla grandis*) a smilem písečným. Lokalita je písčítokamenitou cestou rozdělena na dvě nestejně velké části s obnaženými skalisty, písčitou půdou a dalšími vzácnými druhy rostlin.

Výčapy – Hošťanka – Rezervaci představuje lesní komplex jedlových porostů na stanovištích bohatých a lipových bučin nacházející se na severním svahu vrchu Hošťanka nedaleko Třebíče, v nadmořské výšce 487 až 573 m. Zastoupení jedle ve věku 18-80 let se v jednotlivých porostech pohybuje mezi 40 až 80 %. Porosty doplňují dub zimní, smrk ztepilý, lípa srdčitá a řada dalších dřevin, v bylinném patru druhy charakteristické pro květnaté lučiny. květkvětnaté bučiny.

VII. Nemovité kulturní památky

V regionu je velmi mnoho nemovitých kulturních památek, které skrývají další potenciál pro případné využití v turistickém ruchu.

Číslo rejstříku	Sídelní útvar	Památka	Umístění
21678/7-2542	Bransouze	Venkovský dům	V obci
45449/7-2543	Bransouze	Venkovský dům	V obci
35473/7-2593	Čechtín	Cihelna	J okraj obce
27044/7-2594	Červená Lhota	Kostel sv. Vavřince	V obci
17987/7-2596	Červená Lhota	Kaplička	JZ od obce
24471/7-2595	Červená Lhota	Sloup se sochou sv. Rocha	Náves
54883/7-9040	Červená Lhota	Silniční most	Na Klokočkových
24449/7-2619	Dolní Vilémovice	Pamětní kámen	U polní cesty
19260/7-2806	Kožichovice	Socha sv. Jana Nepomuckého	Náves
40054/7-2807	Krahulov	Tvrz - tvrziště Krahulov, archeologické stopy	
17879/7-2808	Krahulov	Kostel sv. Petra	V obci
15194/7-2809	Krahulov	Smírčí kámen	Pole u silnice
24587/7-2832	Loukovice	Kaple	Z okraj obce
14592/7-2936	Nárameč	Kaplička	Náves
22765/7-2935	Nárameč	Tvrz	
18298/7-2967	Pokojovice	Venkovská usedlost	
17168/7-2981	Přeckov	Tvrz, zřícenina a archeologické stopy	Při čp. 1
25109/7-2982	Přeckov	Zvonice	Náves
34944/7-2983	Přeckov	Boží muka	S část obce, u čp. 25
26671/7-2984	Přeckov	Krucifix	S okraj obce
27968/7-2986	Přeckov	Krucifix	Náves, před zvonící
23721/7-2985	Přeckov	Krucifix - Buršíkův	JZ okraj obce, směrem do Horních Vilémovic
28355/7-2987	Přeckov	Venkovská usedlost	
16101/7-2996	Pyšel	Tvrz	U čp. 46
22878/7-2997	Pyšel	Kostel sv. Barbory	
15918/7-3010	Radonín	Smírčí kámen	U chaty na okraji lesa
20674/7-3020	Rohy	Výklenková kaplička - poklona	J od obce, v polích
26194/7-3041	Římov	Socha sv. Floriána	
14659/7-3042	Římov	Socha sv. Jana	

		Nepomuckého	
46125/7-3050	Slavičky	Smírčí kámen	Před obecním úřadem (přemístěn ze školní zahrady)
15645/7-3067	Studnice	Boží muka	Za vsí
25085/7-3068	Svatoslav	Venkovský dům	
47171/7-3069	Svatoslav	Venkovská usedlost	
30721/7-3070	Svatoslav	Venkovská usedlost	
24269/7-3071	Šebkovice	Kostel sv. Maří Magdaleny	
37311/7-3195	Zašovice	Kaple P. Marie	Náves
34361/7-2588	Čáslavice	Kostel sv. Martina	V okraj obce
78800/7-2591	Čáslavice	Kaplička	U hradu Sádek
32342/7-2590	Čáslavice	Socha sv. Jana Nepomuckého	Náves
23262/7-2592	Čáslavice	Venkovský dům - rodný dům Bedřicha Václavka	Náves
41958/7-2586	Čáslavice	Hrad Sádek (Ungersberk)	Z nad obcí Kojetice, Pod lesem, čp. 44, 61, 68, 71, 72, 73, 74, 75
37534/7-2946	Opatov	Kostel sv. Bartoloměje	
21800/7-2948	Opatov	Socha sv. Jana Nepomuckého	U mostu přes Brtnici
41703/7-2988	Předín	Kostel sv. Václava	
45083/7-2990	Předín	Boží muka	JZ od obce (sloupek s kaplicí odcizen)
28331/7-2993	Přibyslavice	Kostel sv. Anny a kostel Narození P. Marie	
34796/7-3021	Rokytnice nad Rokytnou	Kostel sv. Jana Křtitele	
20381/7-3031	Rokytnice nad Rokytnou	Socha sv. Jana Nepomuckého	Při křižovatce Kojetice - Mastník
25718/7-3032	Rokytnice nad Rokytnou	Socha sv. Jana Zlatoústého	
23354/7-3022	Rokytnice nad Rokytnou	Fara	U kostela
46070/7-3033	Rokytnice nad Rokytnou	Venkovský dům	
27227/7-3034	Rokytnice nad Rokytnou	Venkovský dům	
14965/7-3040	Rudíkov	Boží muka	Při silnice

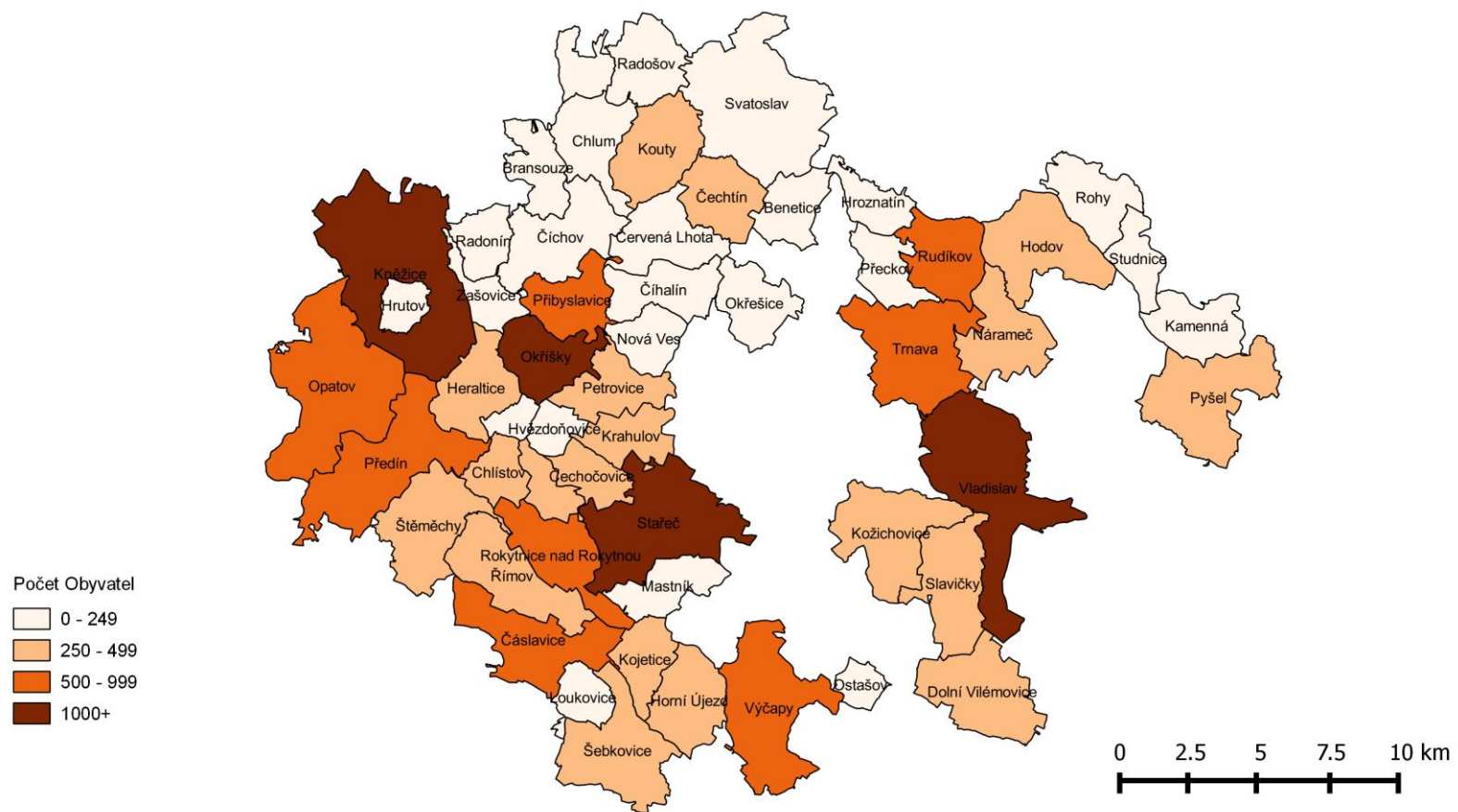
41151/7-3194	Výčapy	Socha sv. Floriána	Při školní zahradě
27766/7-2789	Kněžice	Kostel sv. Jakuba	Návrší v S části obce
15378/7-2787	Kněžice	Zámek	Při silnici do Opatova
22881/7-2943	Okříšky	Kostel Panny Marie	V obci u zámku
18372/7-2945	Okříšky	Vodní mlýn, z toho jen: barokní štít čp. 22	JV část jádra obce
33503/7-2942	Okříšky	Zámek - areál s hospodářským dvorem	
45974/7-3055	Stařeč	Kostel sv. Jakuba Staršího	Jakubské nám.
30975/7-3059	Stařeč	Boží muka	V S části obce, u čp. 364
16573/7-7176	Stařeč	Socha sv. Jana Nepomuckého	
27417/7-3057	Stařeč	Socha sv. Jana Nepomuckého	
86965/7-3058	Stařeč	Socha sv. Jana Sarkandra	
21323/7-3056	Stařeč	Fara	
41657/7-3191	Vladislav	Kostel Nejsvětější Trojice	

V další části jsou publikovány kartogramy členěné v pořadí

Obecná demografie

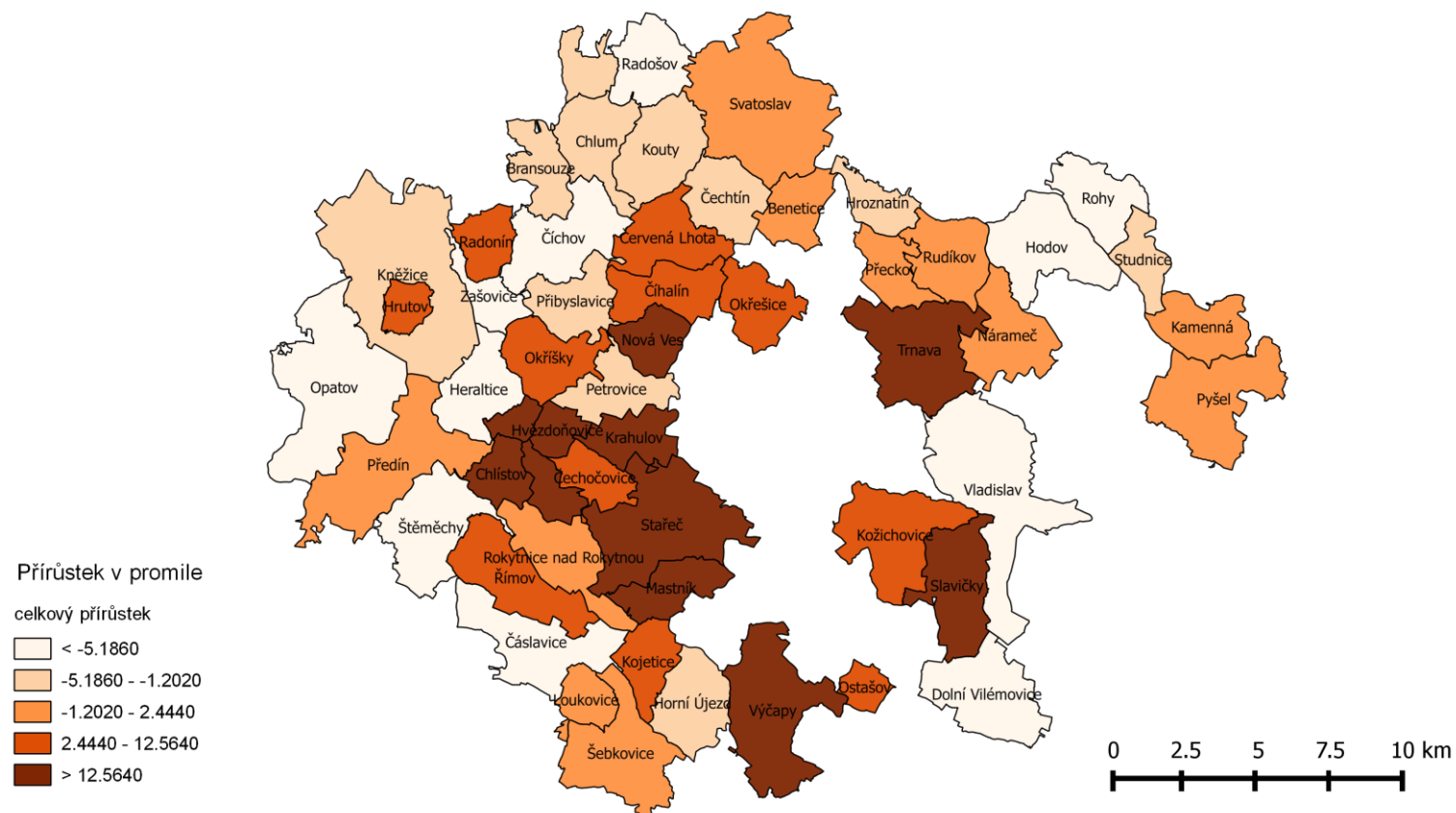
- I. Rozvoj obcí...sociální, podnikání, doprava, energetika
- II. Komunitní rozvoj, vzdělávání, zájmové činnosti a budování kapacity území
- III. Zemědělství – ekologie – krajina - odpady
- IV. Cestovní ruch + spolupráce s Městem Třebíčí

Počet obyvatel na území MAS Podhorácko v roce 2013

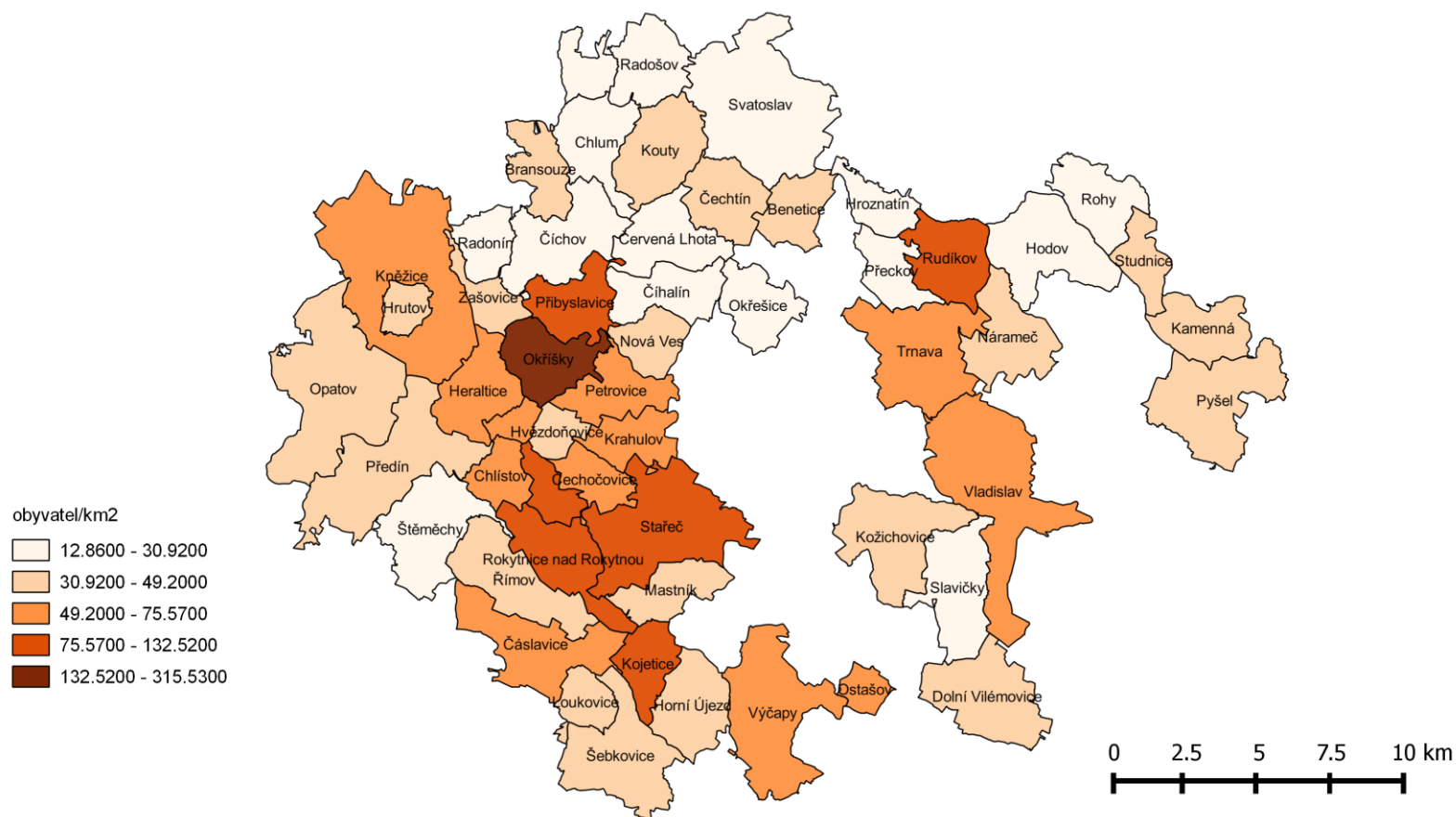
Kartogram 1: Počet obyvatel v obcích MAS Podhorácko; ČSÚ 2013

Celkový přírůstek na území MAS Podhorácko v letech 2000-2013

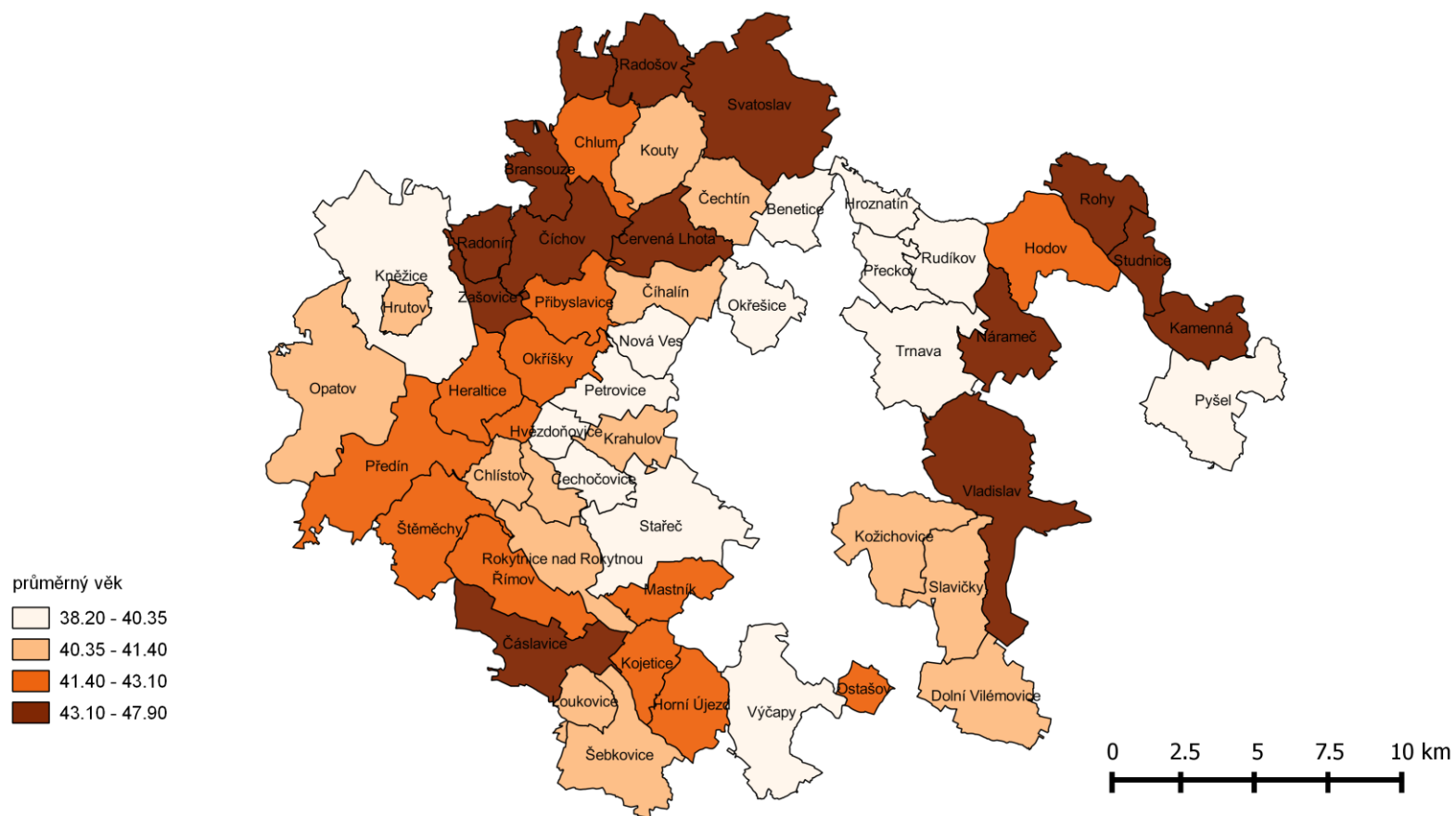
Kartogram 2: Celkový přírůstek obyvatel v obcích MAS Podhorácko; ČSÚ 2000-2013

Hustota zalidnění na území MAS Podhorácko v roce 2013

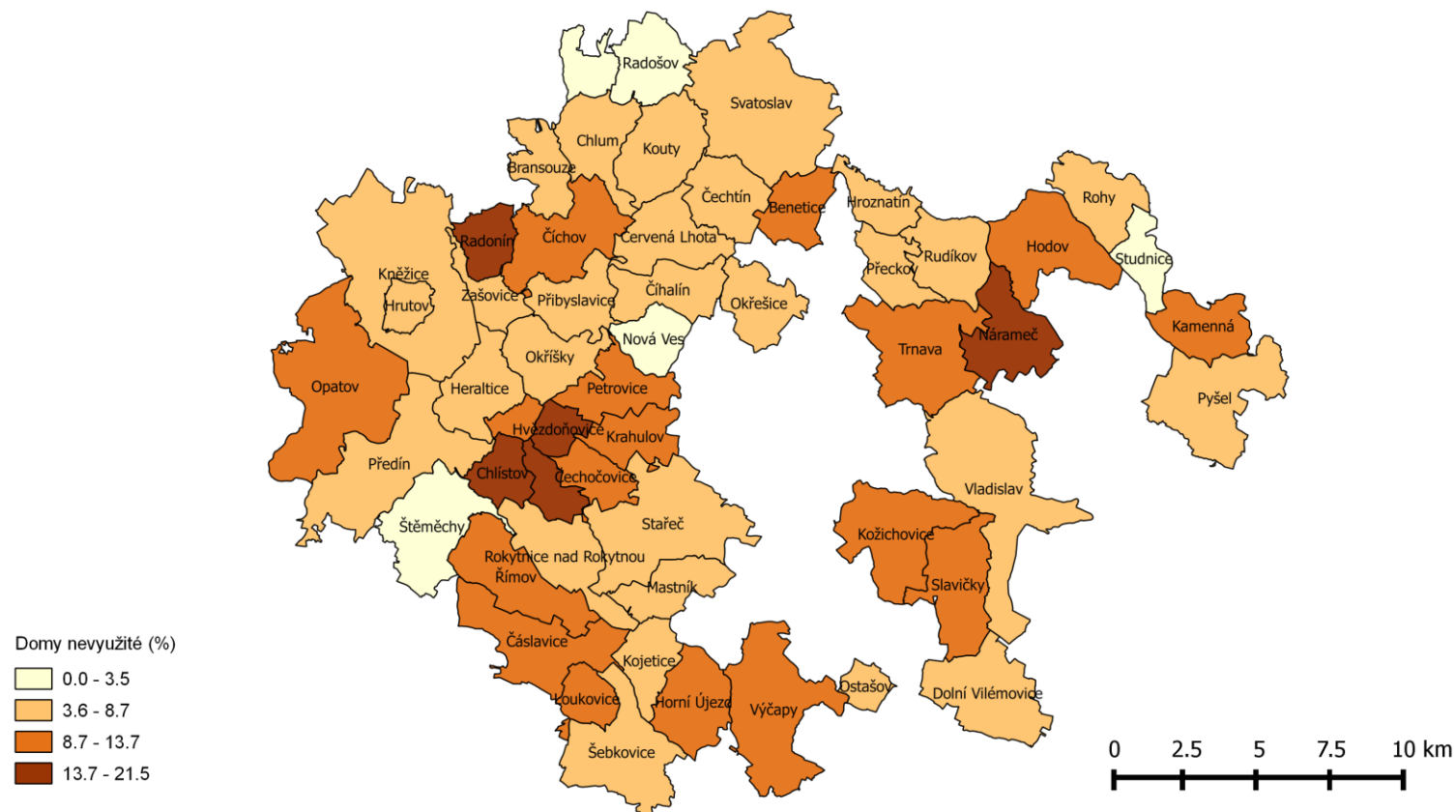
Kartogram 3: Počet obyvatel na km² v obcích MAS Podhorácko; ČSÚ 2013

Průměrný věk na území MAS Podhorácko v roce 2013

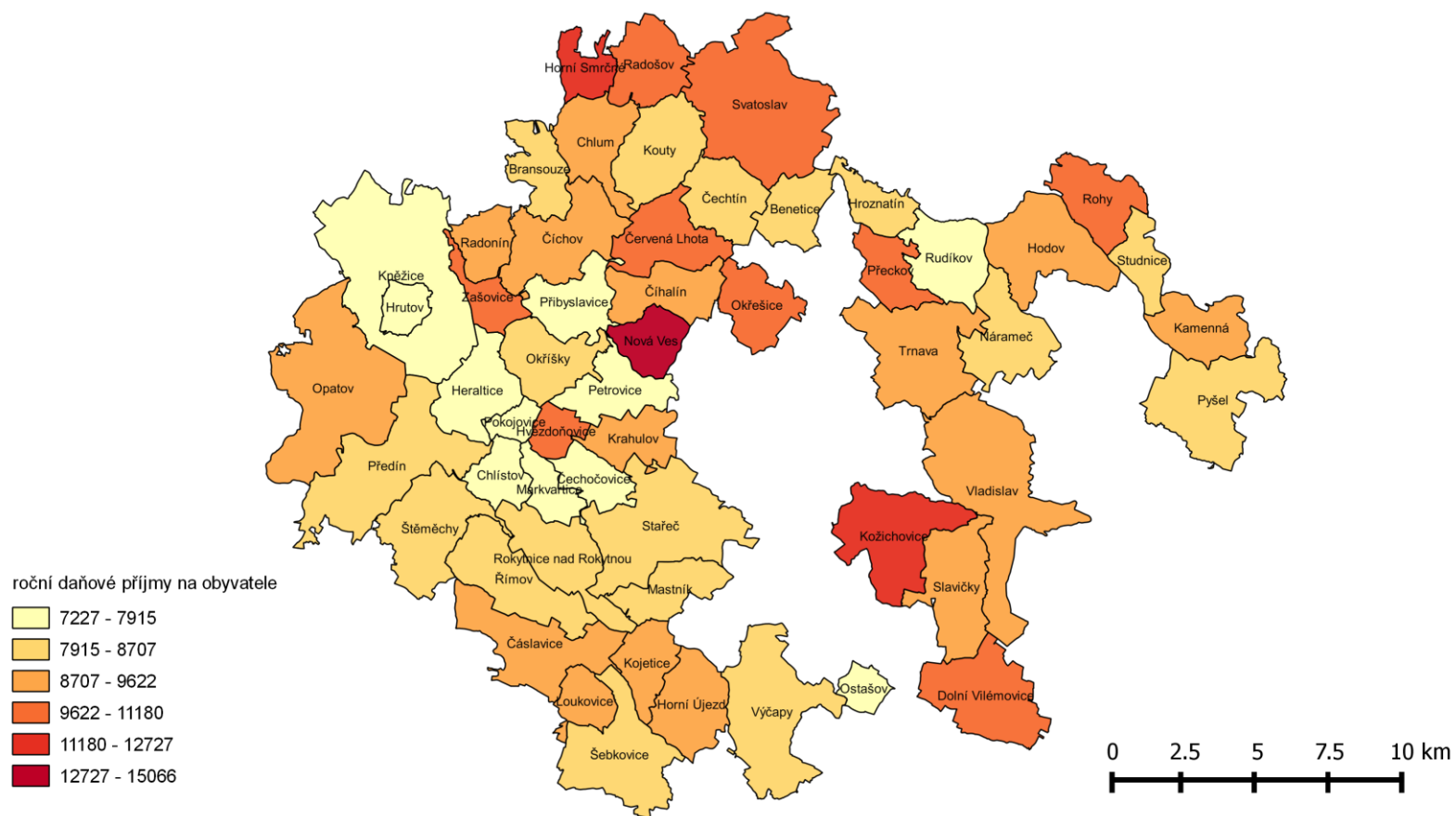
Kartogram 4: Průměrný věk v obcích MAS Podhorácko; ČSÚ 2013

Nevyužité domy v MAS Podhorácko v roce 2011

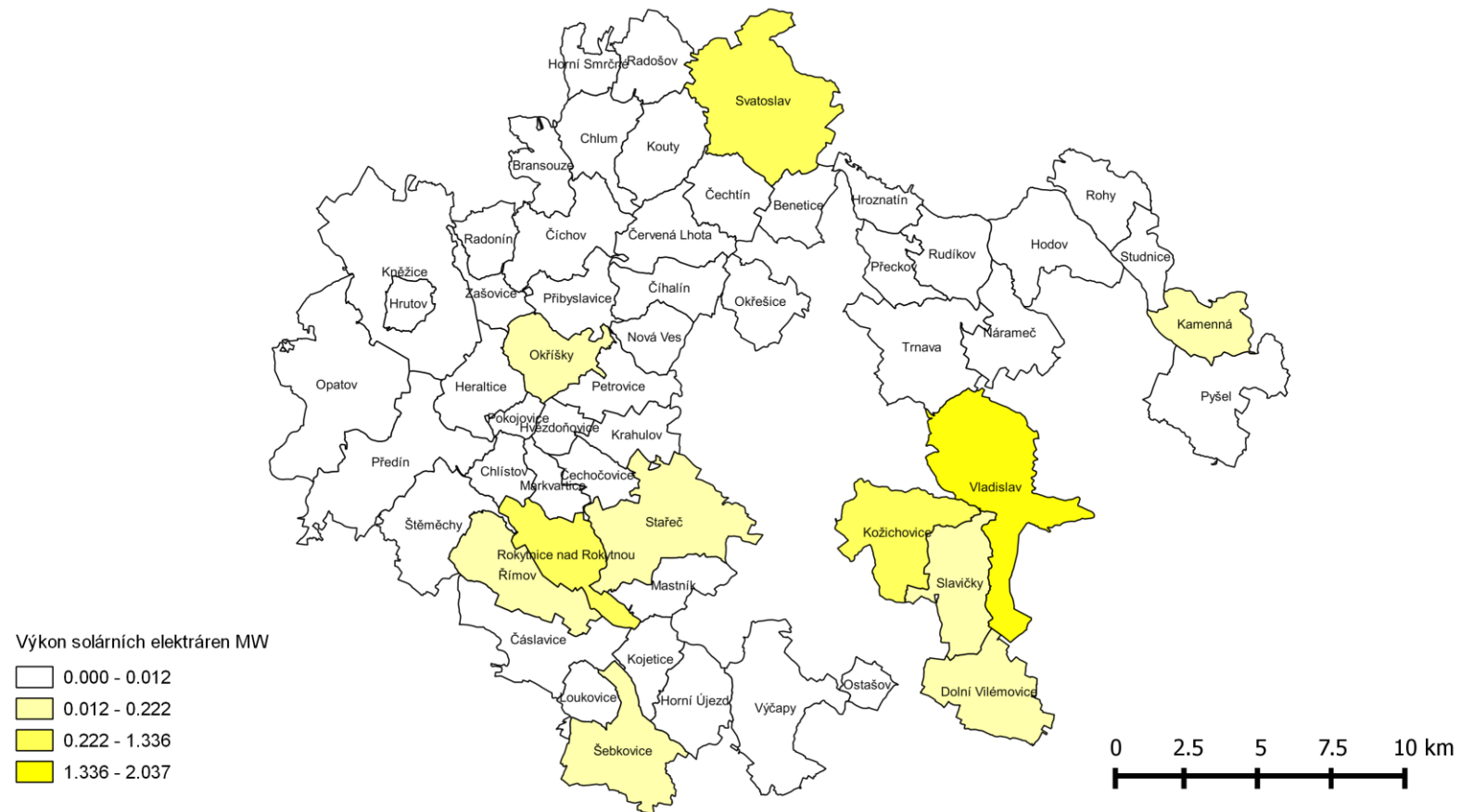
Kartogram 5: Procento domů nevyužitých k trvalému bydlení ani k rekreaci v obcích MAS Podhorácko; ČSÚ 2011

Daňové příjmy na obyvatele na území MAS Podhorácko r. 2012

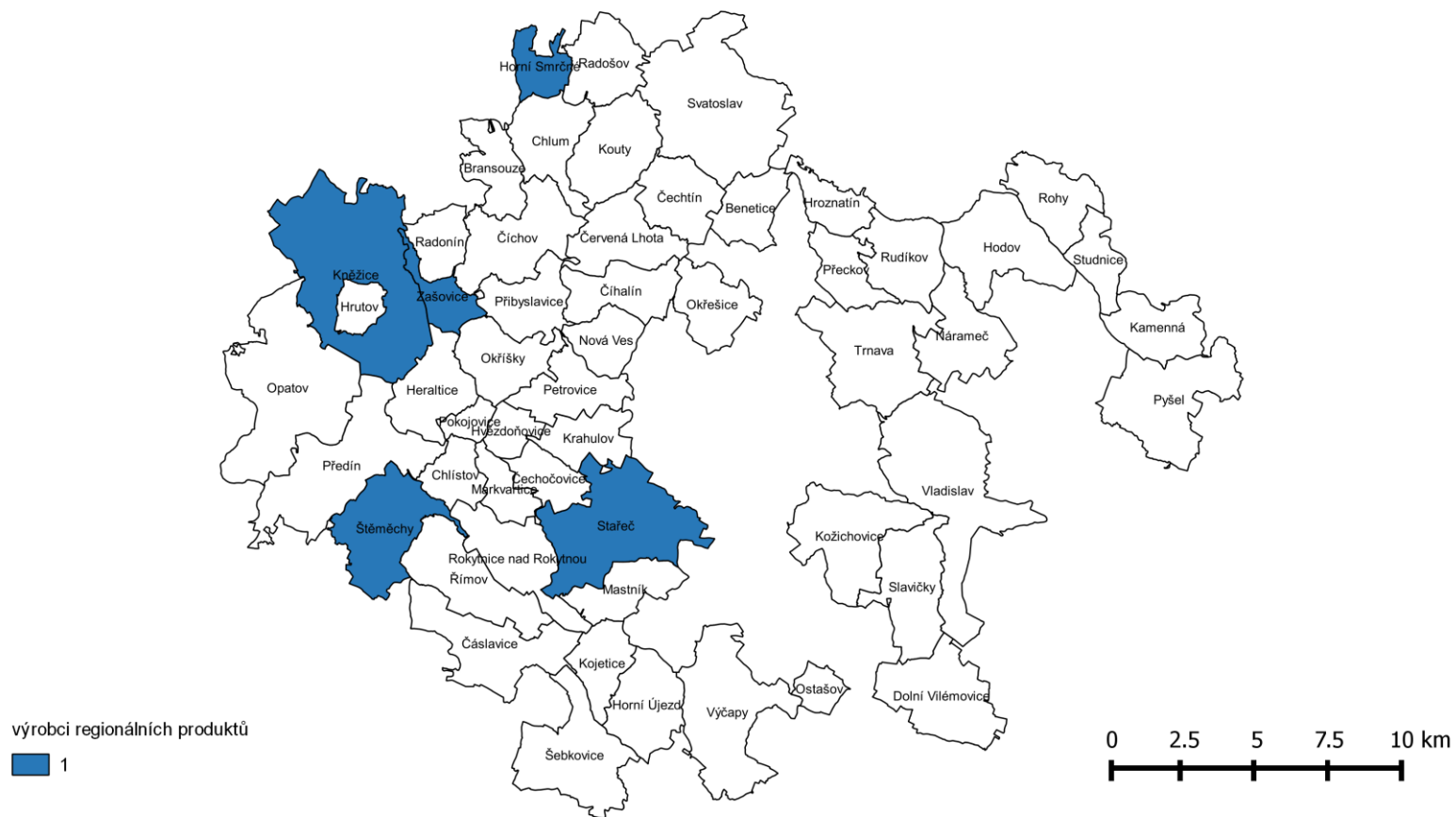
Kartogram 6: Daňové příjmy na obyvatele a rok v obcích regionu MAS Podhorácko v r. 2012; www.rozpocetobce.cz

Výkon solárních elektráren v MAS Podhorácko v roce 2013

Kartogram 7: Výkon instalovaných solárních elektráren na území obcí MAS Podhorácko k 31.12.2013; Dotazníkové šetření MAS Podhorácko 2014

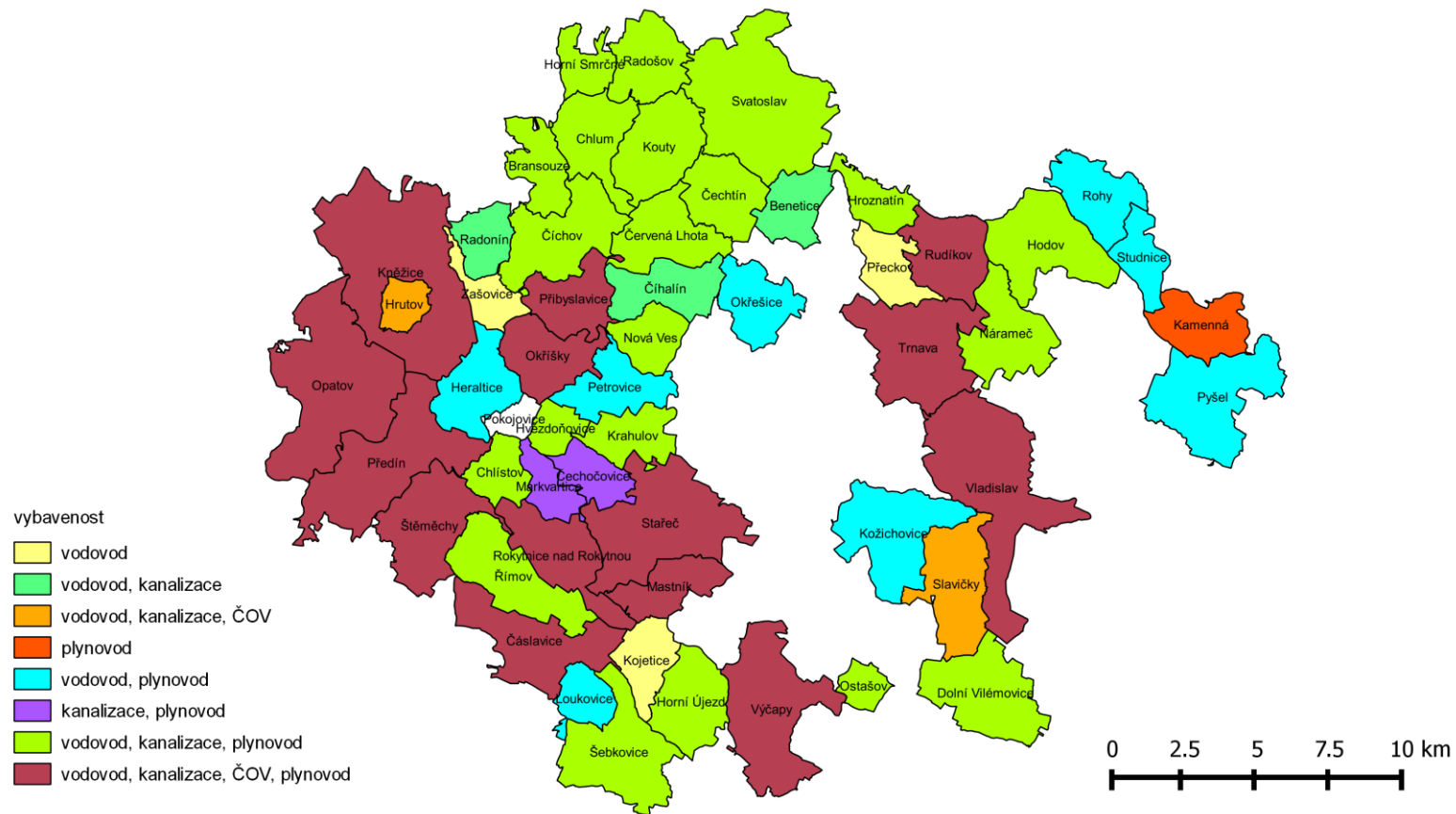
Výrobci regionálních produktů v MAS Podhorácko v roce 2013

m 8: Výrobci regionálních produktů v obcích MAS Podhorácko; Dotazníkové šetření MAS Podhorácko 2014

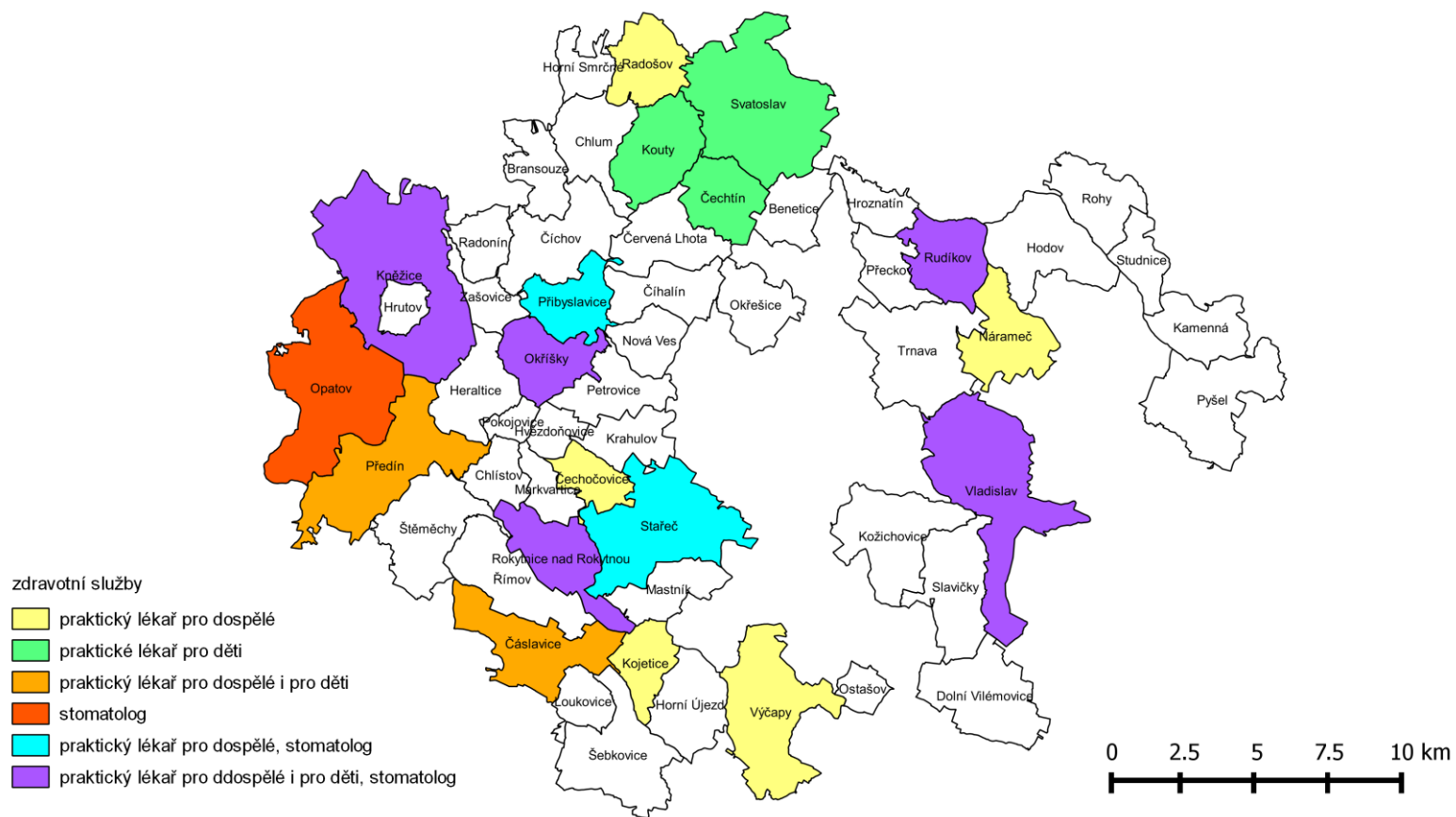
Kartogra

Vodovod, kanalizace, ČOV a plynofikace v MAS Podhorácko v roce 2013

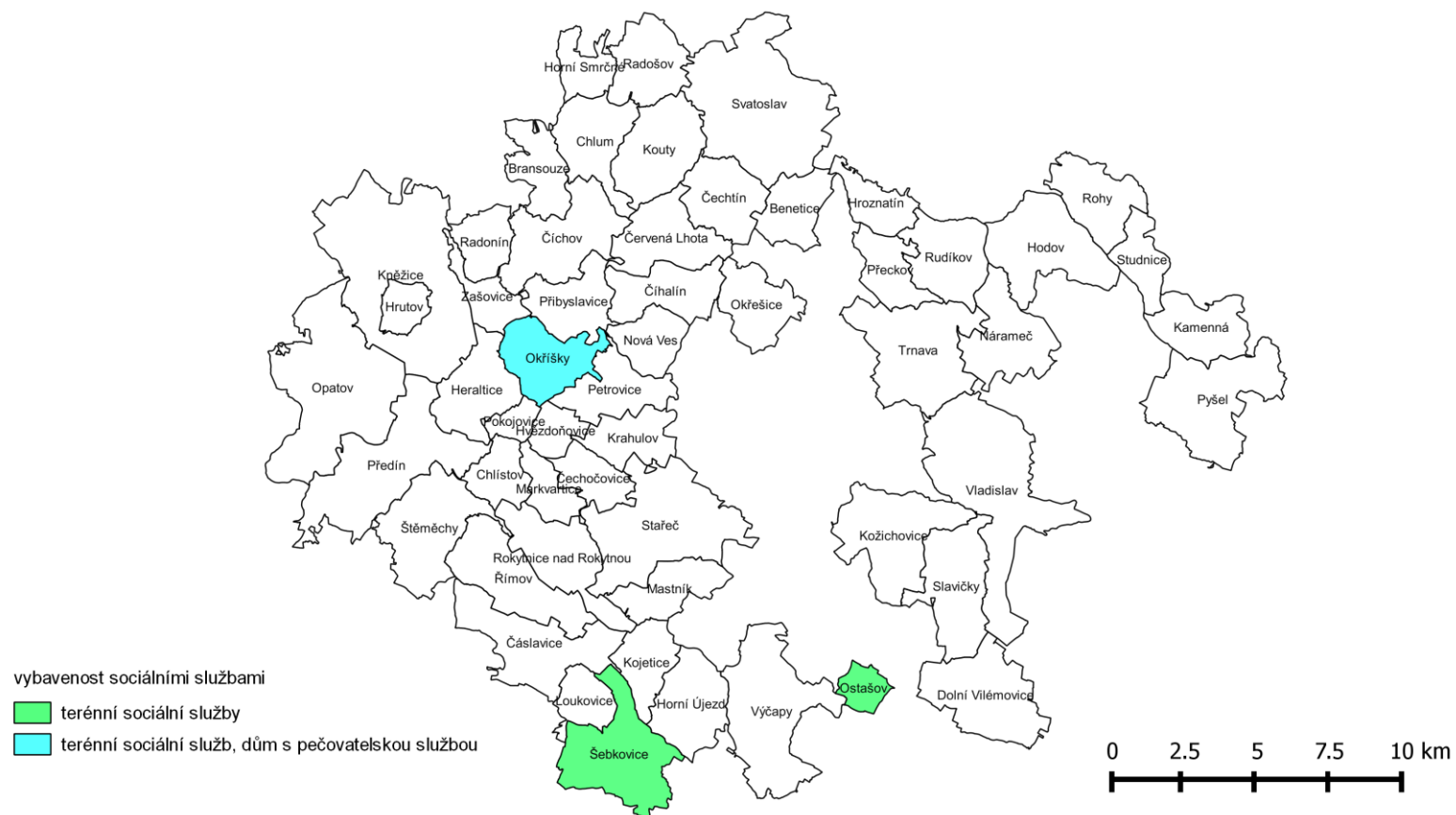
Kartogram 9: Občanská vybavenost – vodovod, kanalizace, ČOV, plynofikace; Dotazníkové šetření MAS Podhorácko 2014

Provoz zdravotních služeb v MAS Podhorácko v roce 2013

Kartogram 10: Zdravotní služby dostupné v obcích MAS Podhorácko 2013; Dotazníkové šetření MAS Podhorácko 2014

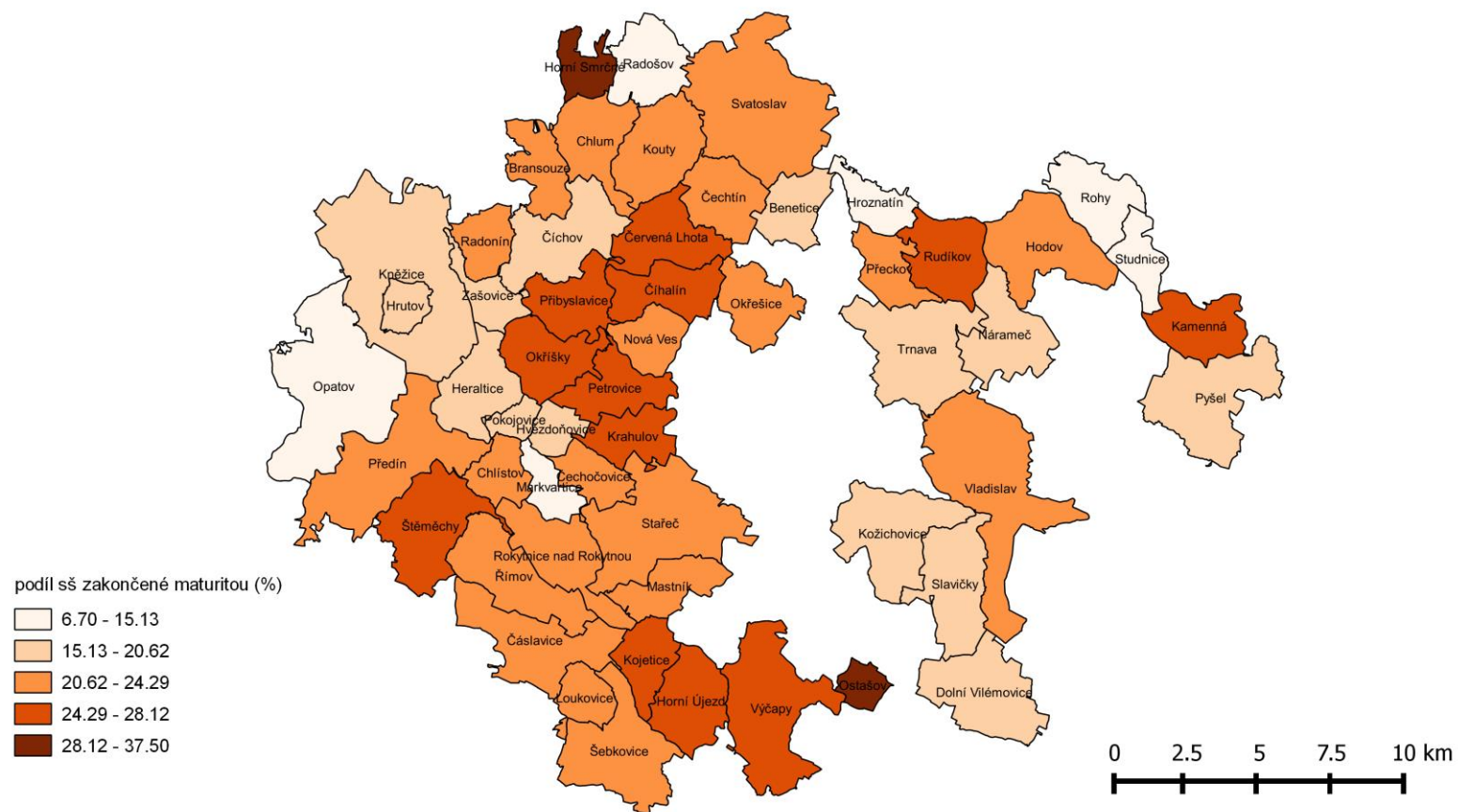
Provoz sociálních služeb v MAS Podhorácko v roce 2013

II: Sociální služby v obcích regionu Podhorácko 2013; Dotazníkové šetření MAS Podhorácko 2014

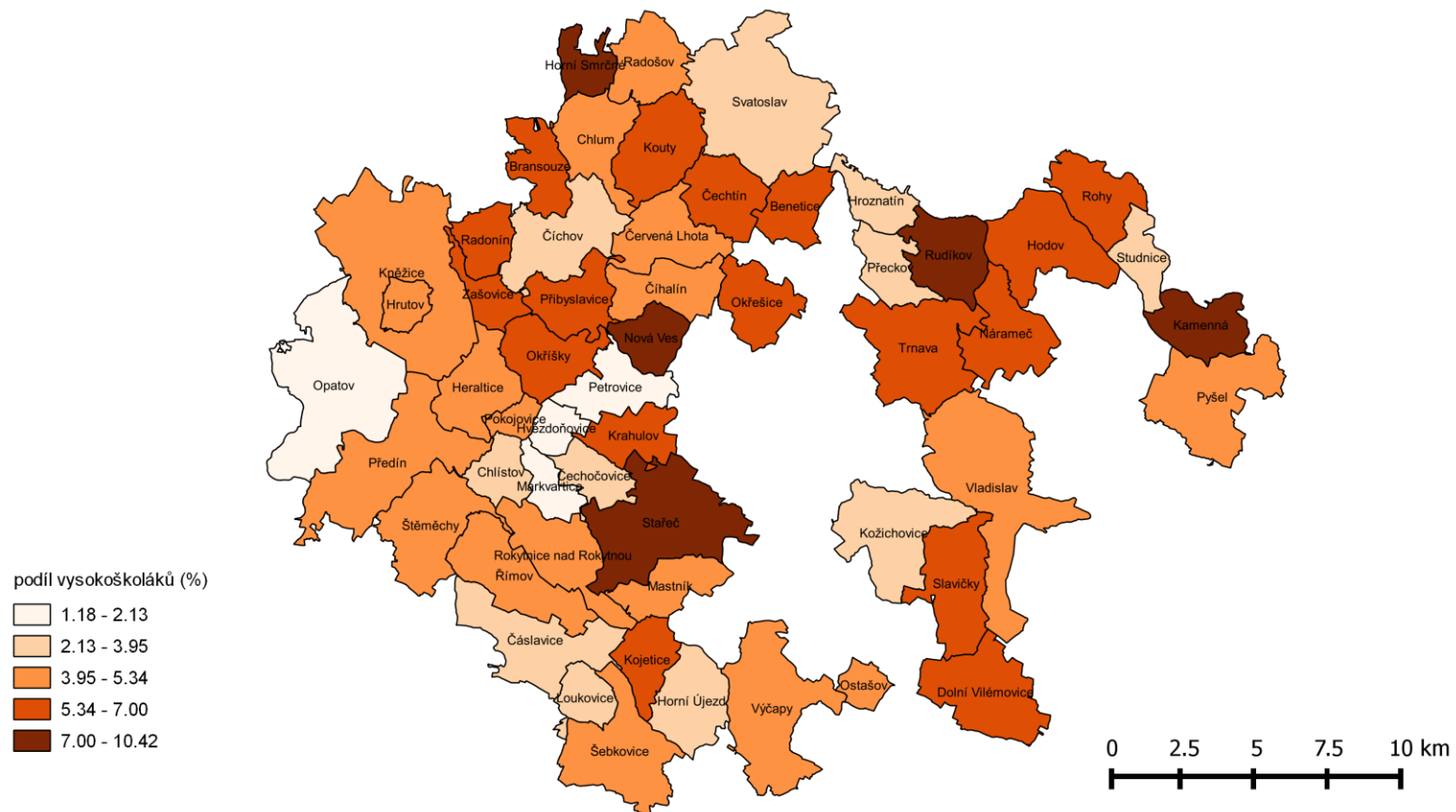
Kartogram

Podíl středoškolsky vzdělaných s maturitou a nástavbového vzdělání v MAS Podhorácko v roce 2011

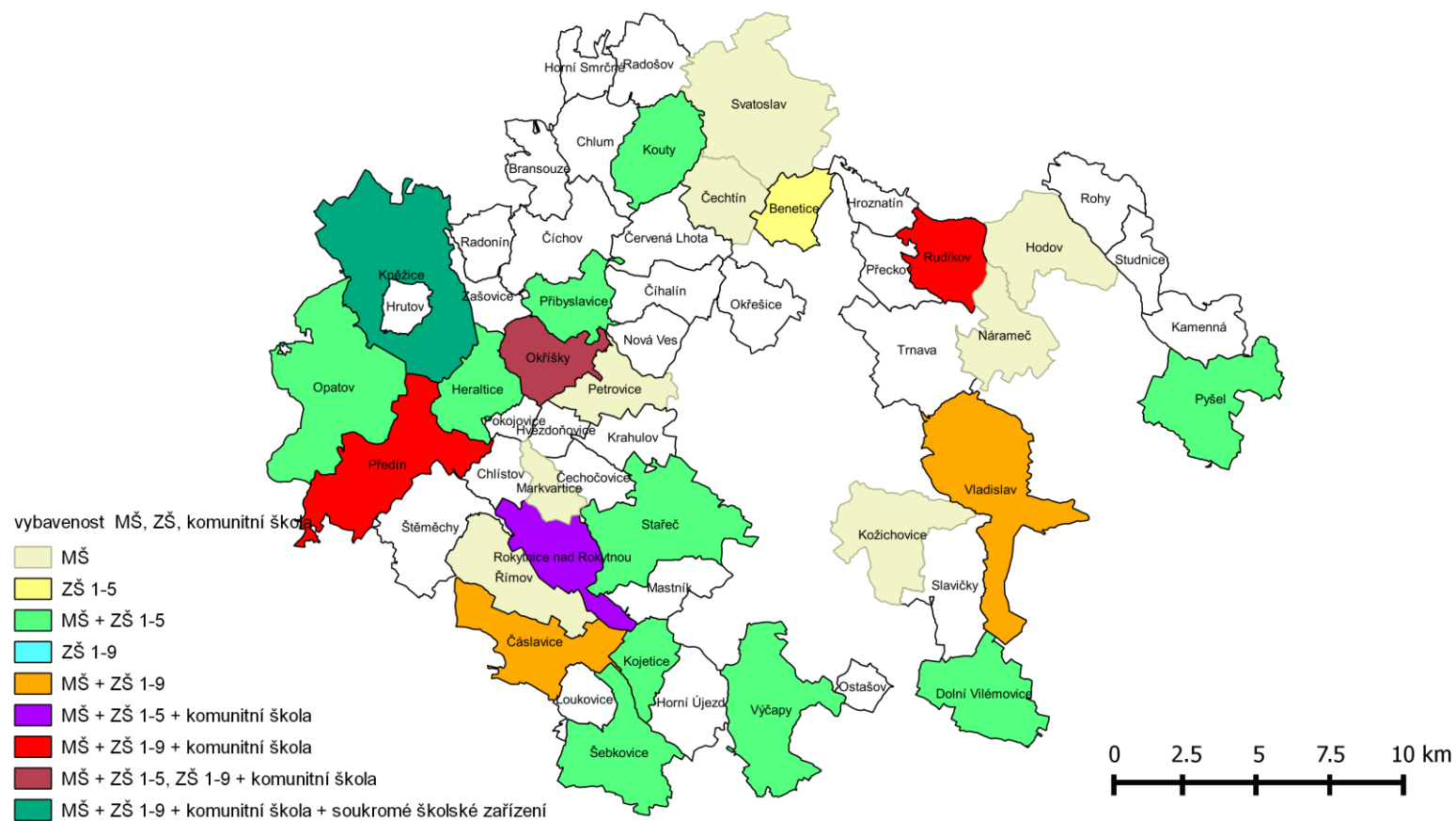
Kartogram 12: Podíl obyvatel se středoškolským vzděláním zakončeným maturitou nebo s nástavbových vzděláním; ČSÚ 2011

Podíl vysokoškolsky vzdělaných v MAS Podhorácko v roce 2011

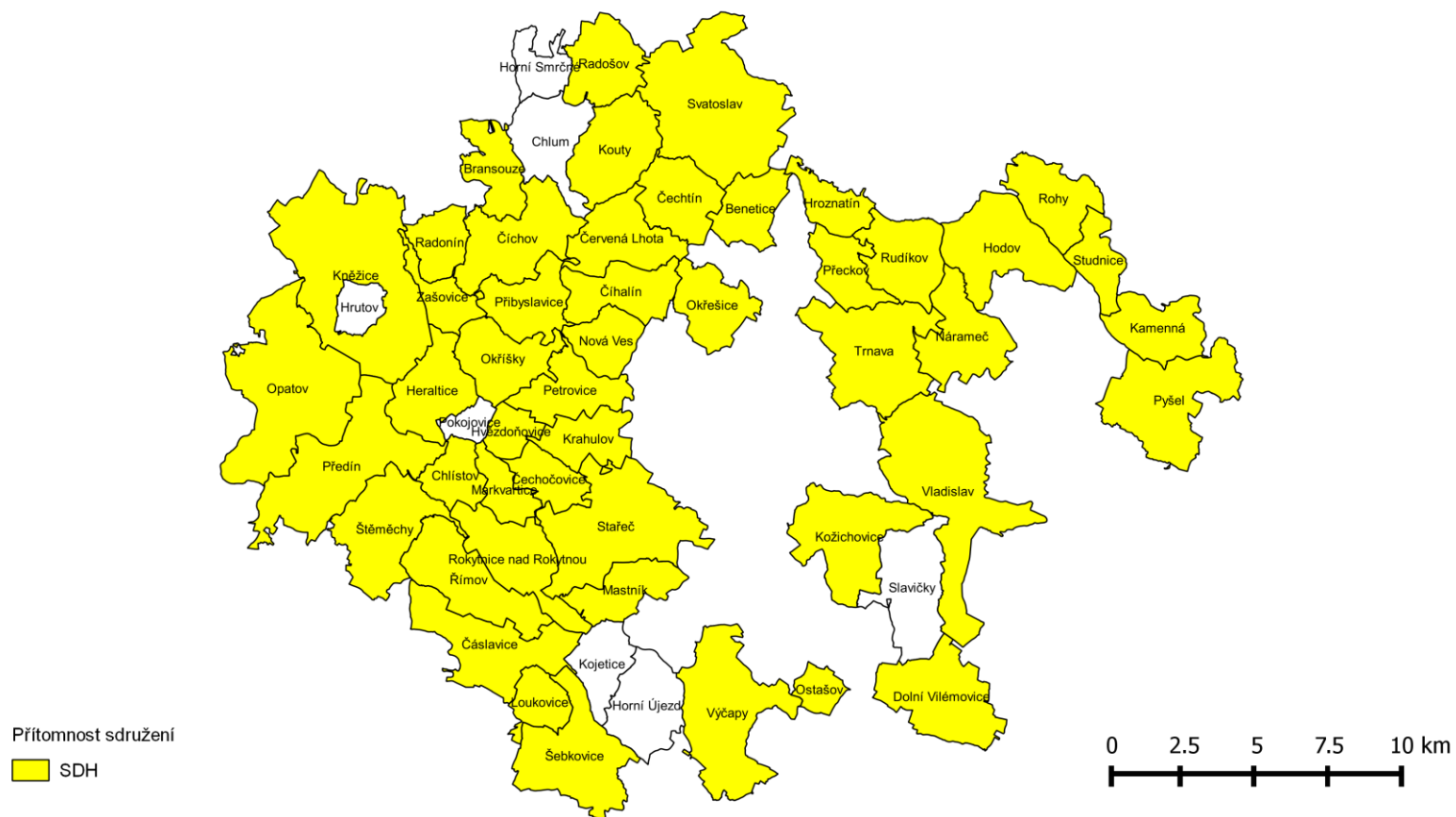
Kartogram 13: Podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel; ČSÚ 2011

Provoz předškolních a vzdělávacích zařízení v MAS Podhorácko v roce 2013

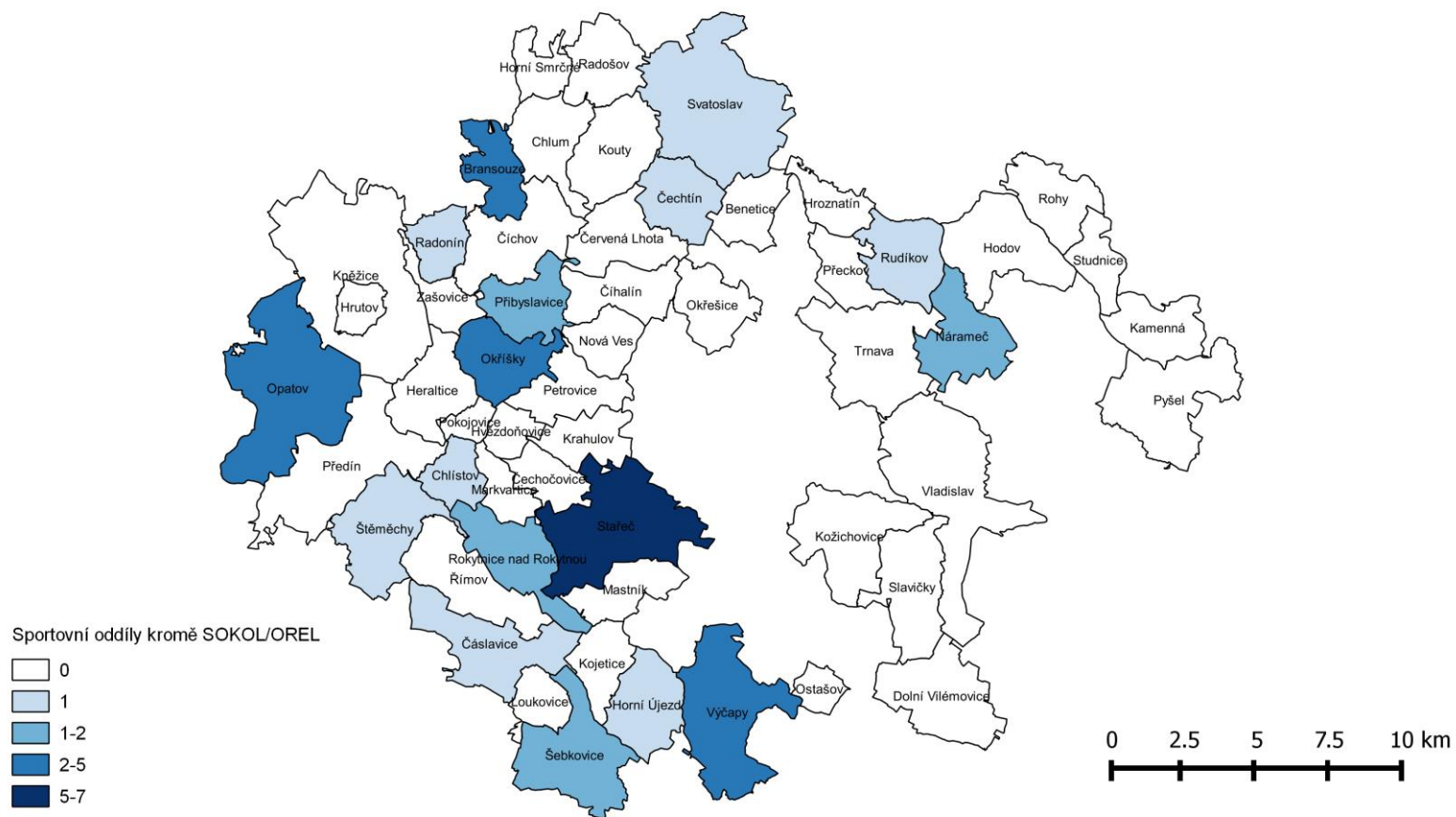
Kartogram 14: Předškolní a vzdělávací zařízení v obcích na území MAS Podhorácko k 31.12.2013; Dotazníkové šetření MAS Podhorácko

Sdružení dobrovolných hasičů v MAS Podhorácko v roce 2013

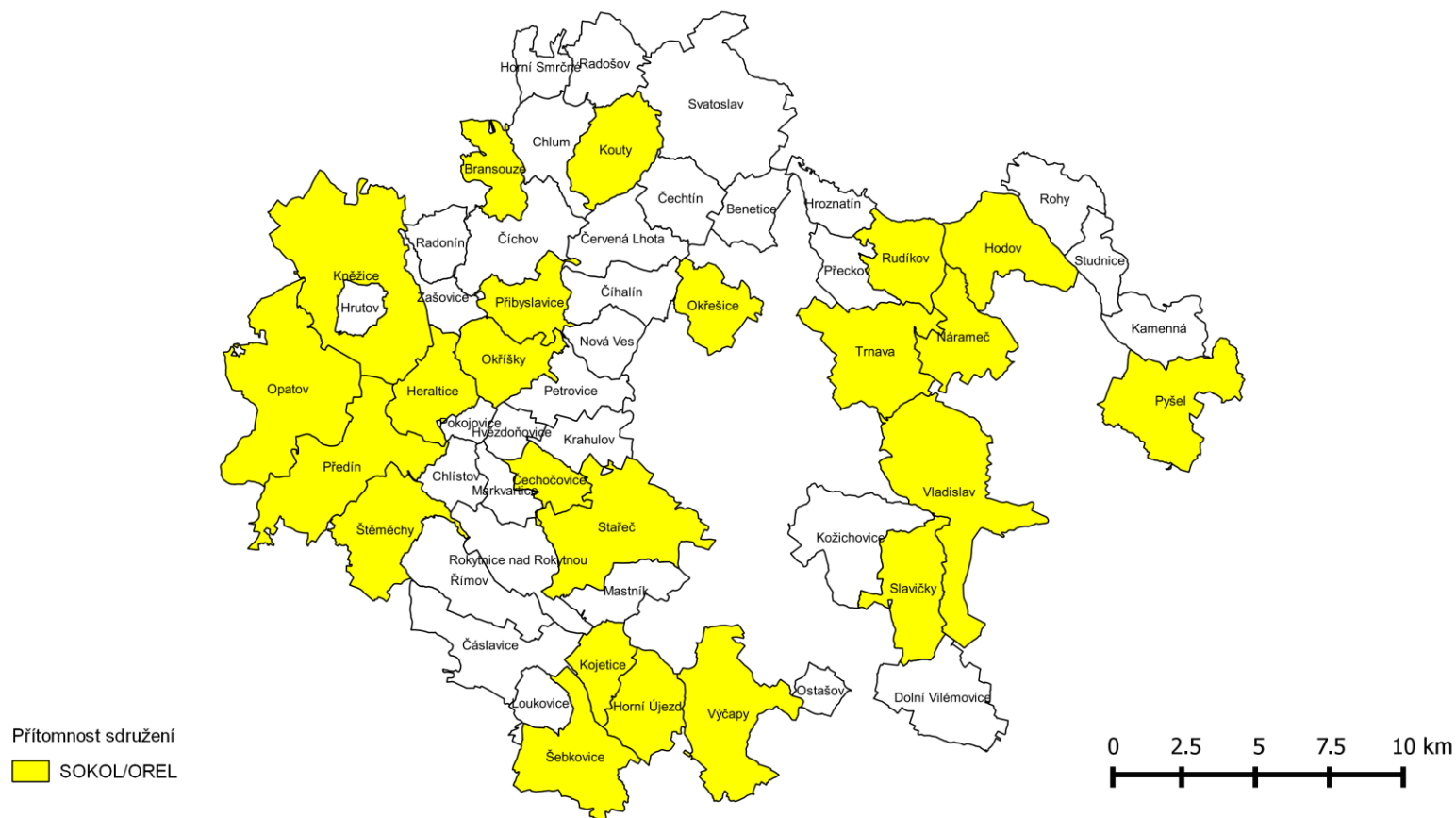
Kartogram 15: Sdružení dobrovolných hasičů v obcích MAS Podhorácko k 31.12.2013; Dotazníkové šetření MAS Podhorácko 2014

Počty sportovních oddílů v MAS Podhorácko v roce 2013

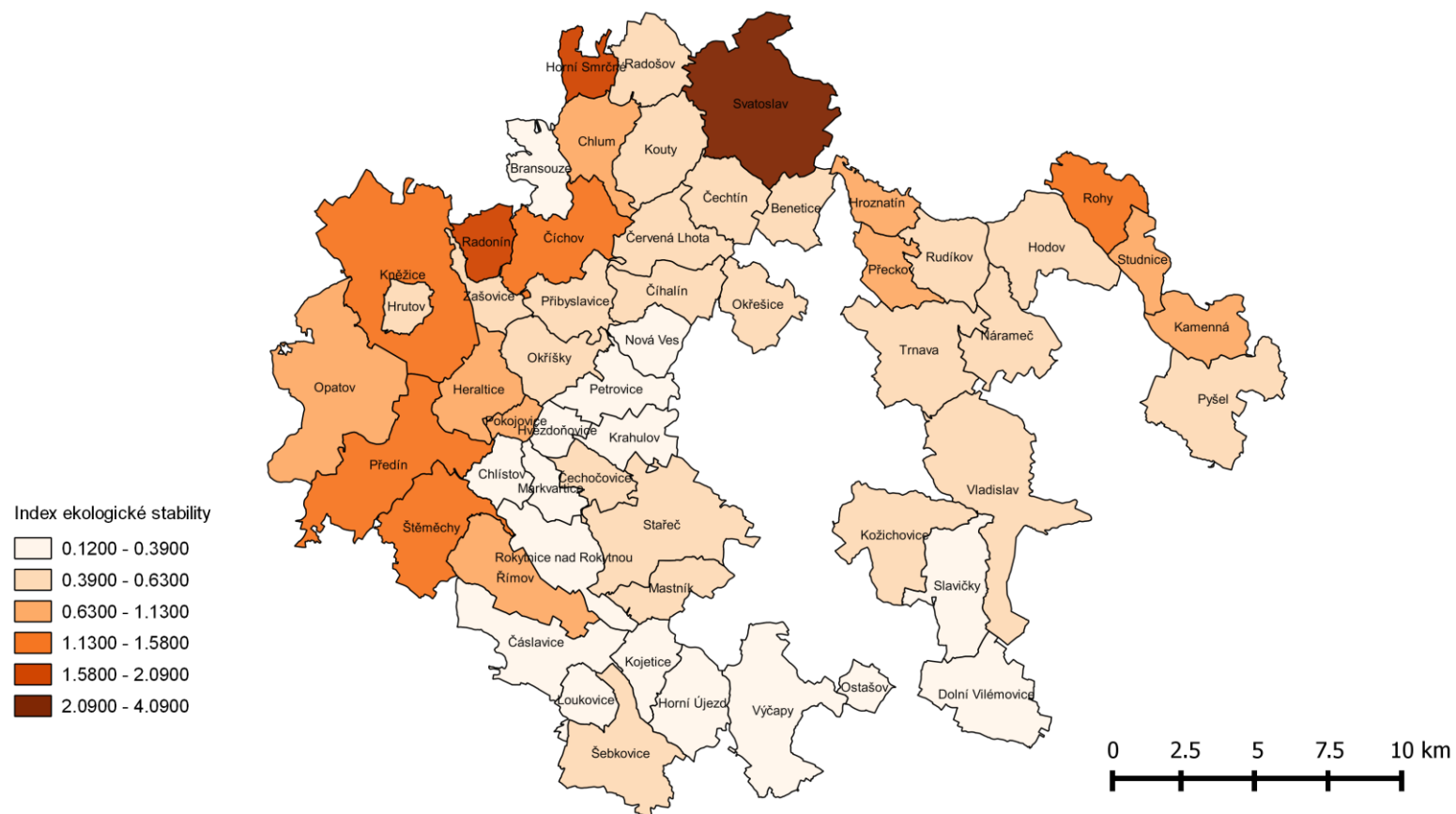
Kartogram 16: Sportovní oddíly kromě SOKOL a OREL na území MAS Podhorácko k 31.12.2013; Dotazníkové šetření MAS Podhorácko 2014

Sdružení SOKOL a OREL v MAS Podhorácko v roce 2013

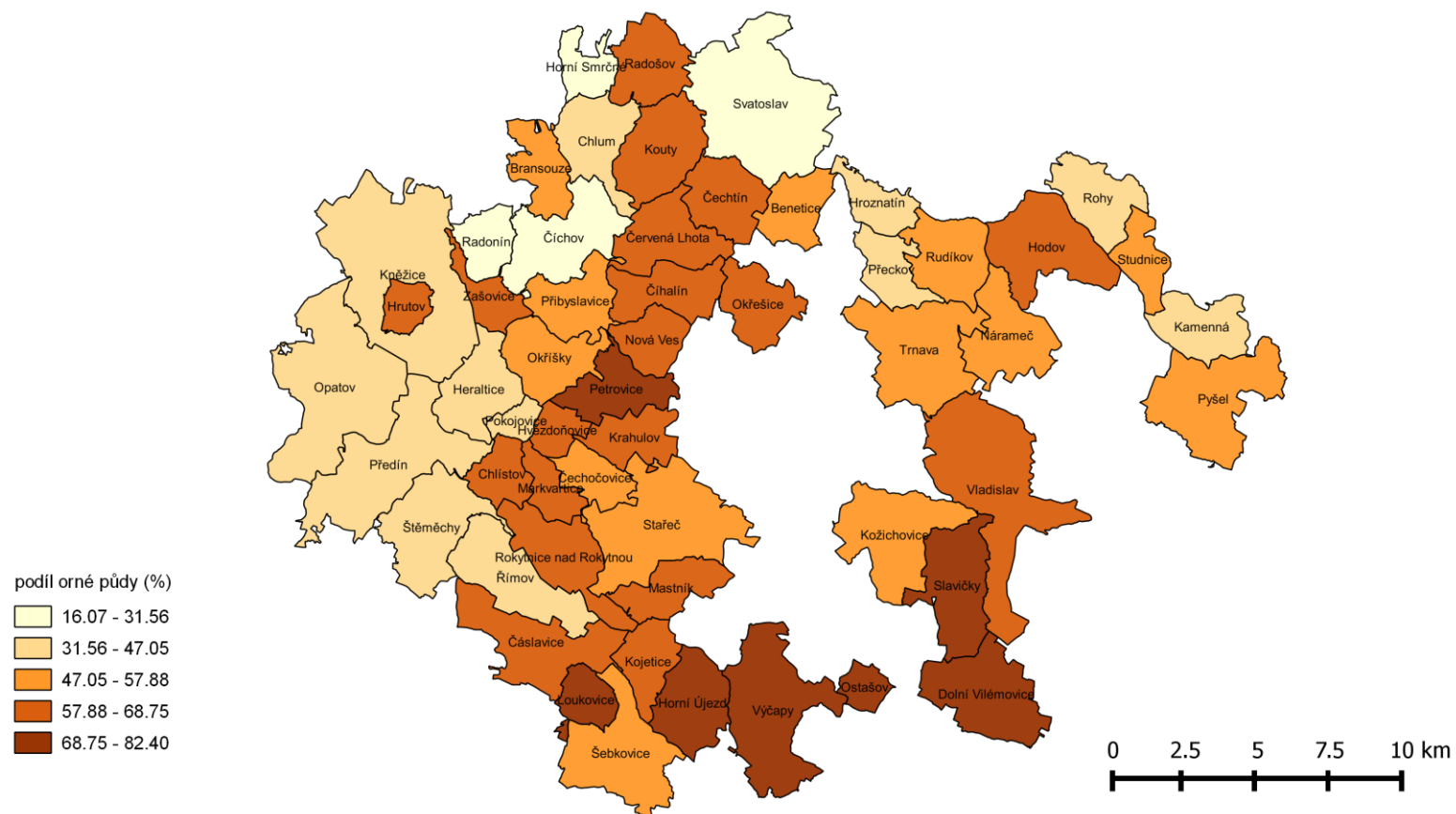
Kartogram 17: Sportovní sdružení SOKOL a OREL v obcích MAS Podhorácko k 31.12.2013; Dotazníkové šetření MAS Podhorácko 2014

Index ekologické stability na území MAS Podhorácko v roce 2013

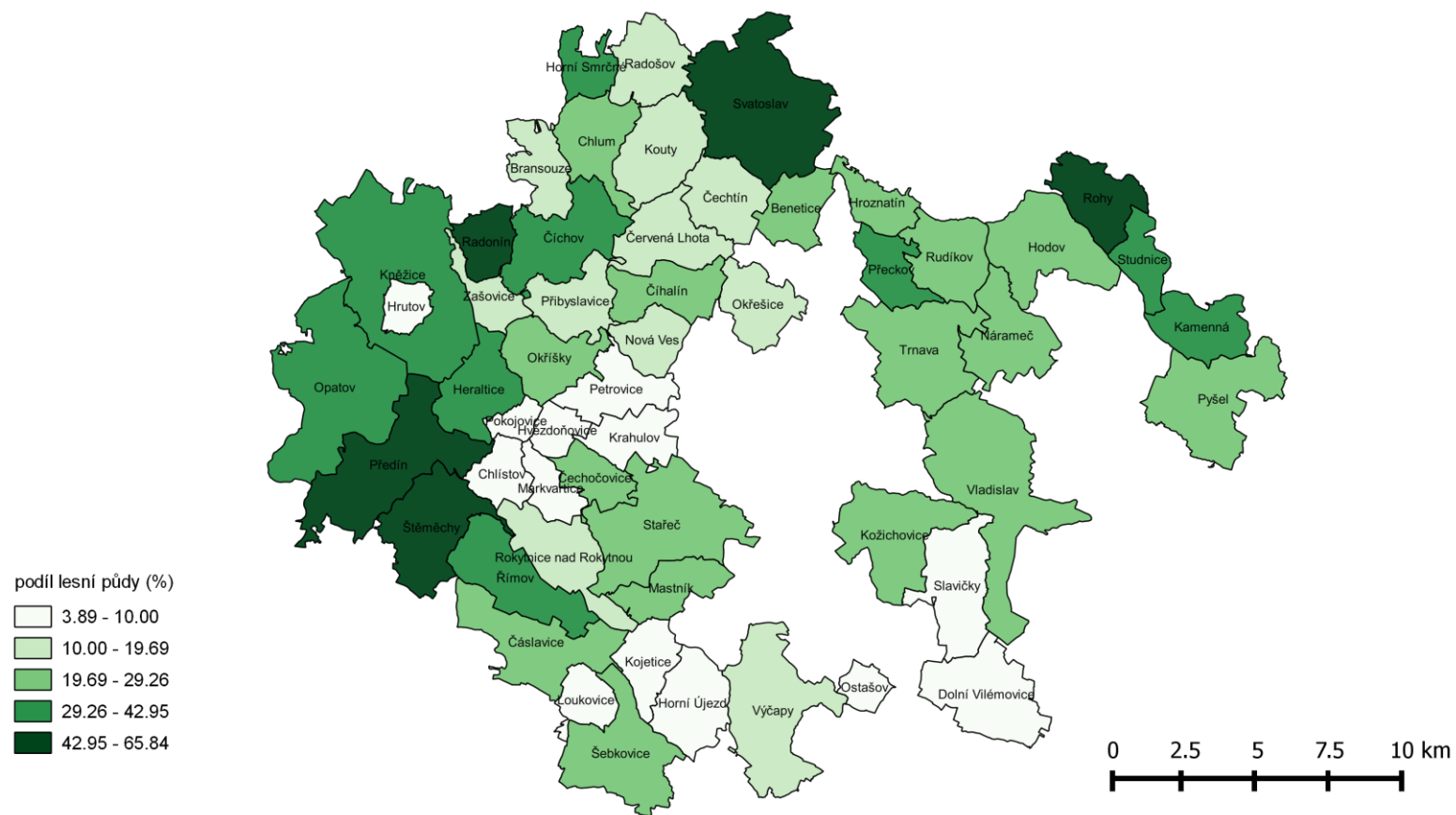
Kartogram 18: Index ekologické stability v katastrech obcí MAS Podhorácko k 31.12.2013; ČSÚ 2014

Podíl orné půdy v MAS Podhorácko v roce 2013

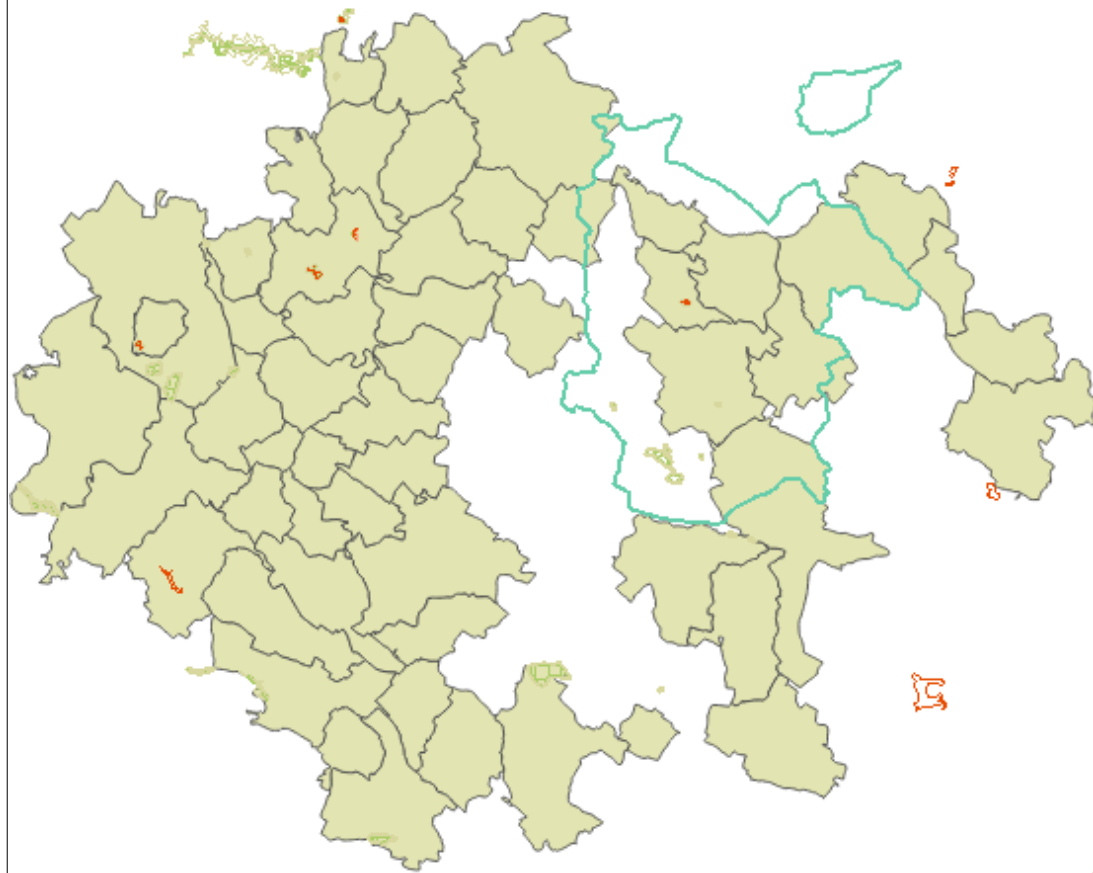
Kartogram 19: Podíl orné půdy v katastrech obcí MAS Podhorácko k 31.12.2013; ČSÚ 2014

Podíl lesní půdy v MAS Podhorácko v roce 2013

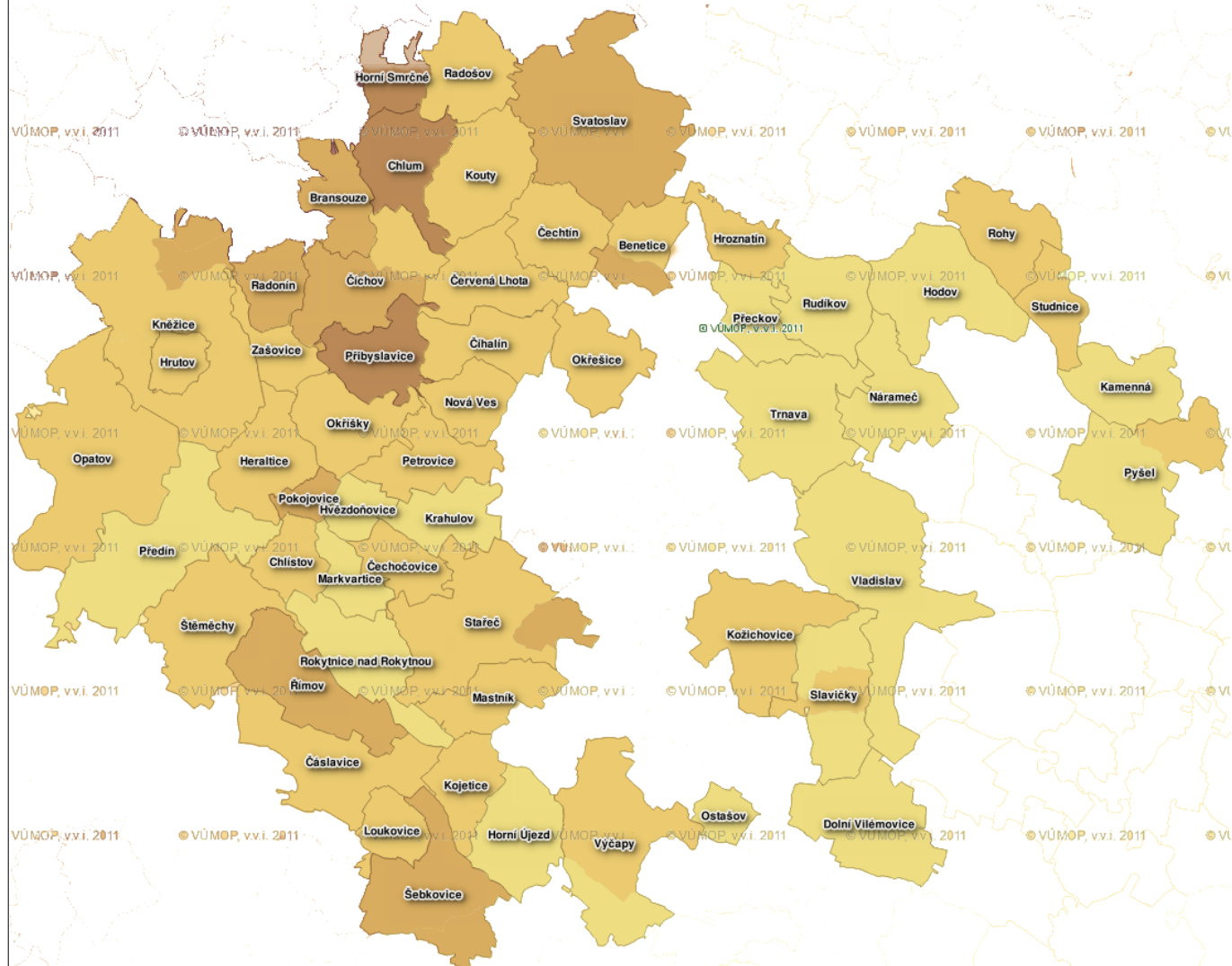
Kartogram 20: Podíl orné půdy v katastrech obcí MAS Podhorácko k 31.12.2013; ČSÚ 2014

Chráněné krajinné oblasti na území MAS Podhorácko

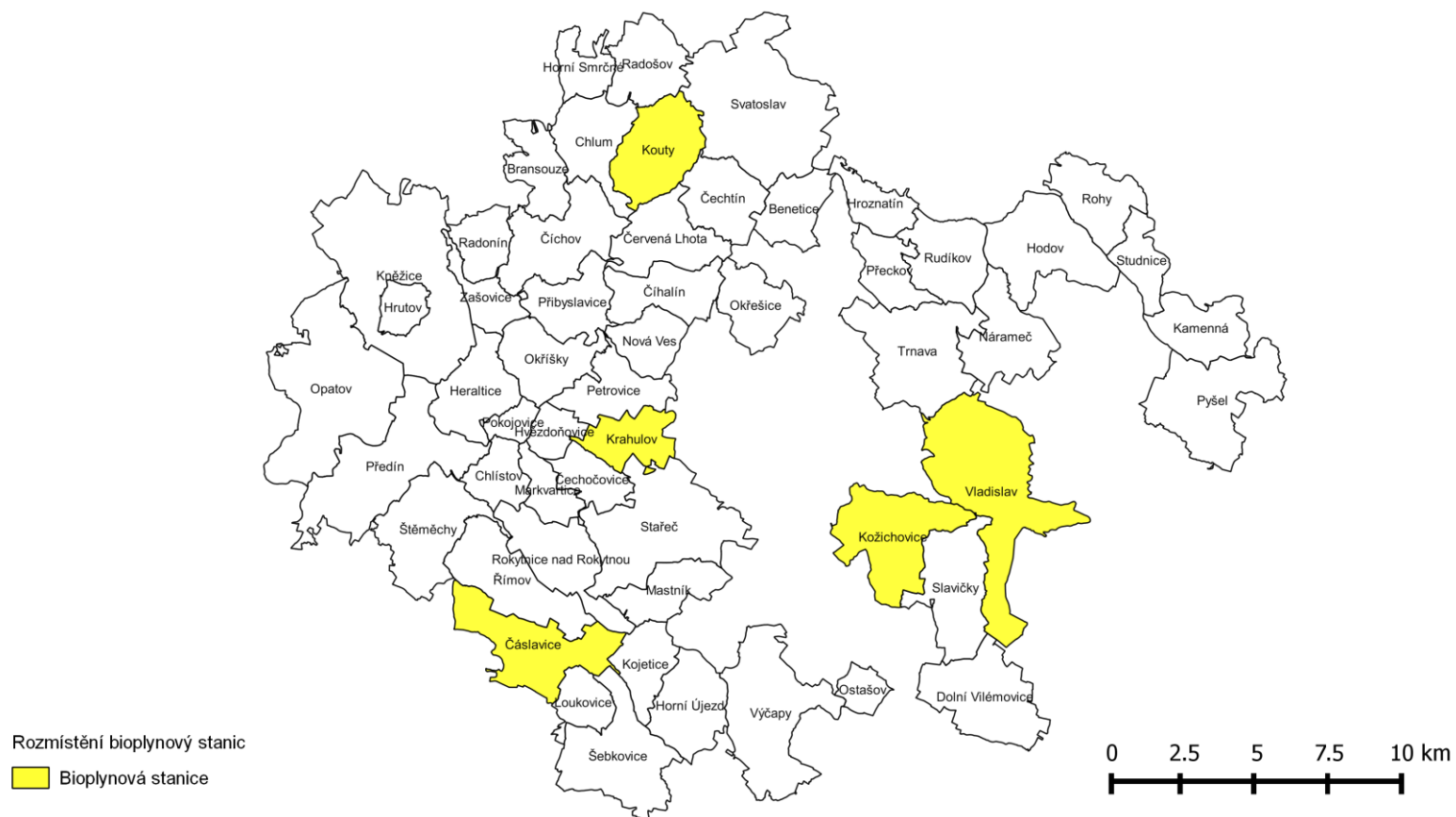
Kartogram 21: Chráněné krajinné oblasti na území MAS Podhorácko; www.geosense.cz/geoportal/Podhoracko

Ohrožení katastrů MAS Podhorácko vodní erozí

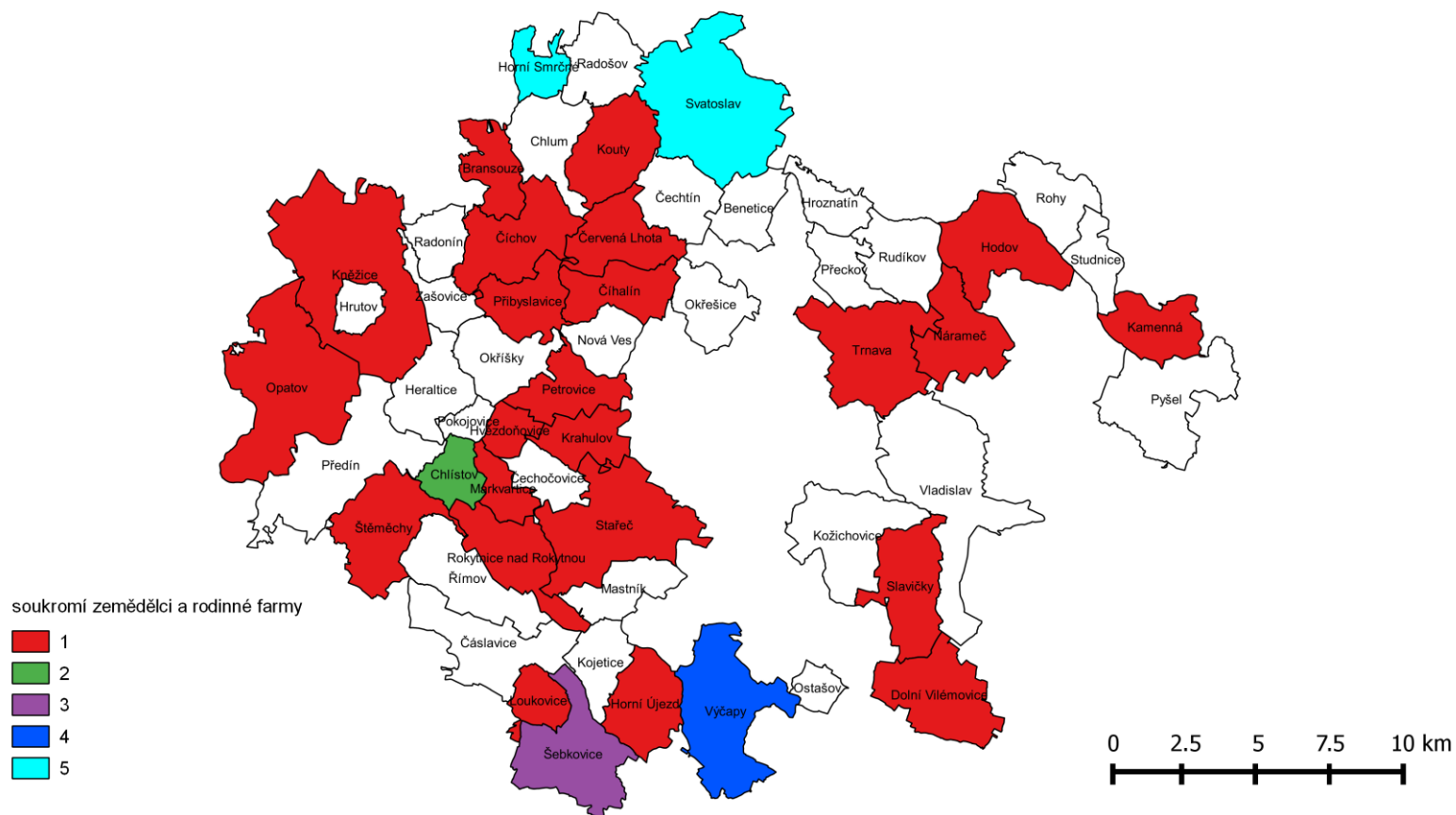
Kartogram 22: Potenciální ohrožení katastrů vodní erozí na území MAS Podhorácko; www.geosense.cz/geoportal/Podhoracko

Provoz bioplynových stanic v MAS Podhorácko v roce 2013

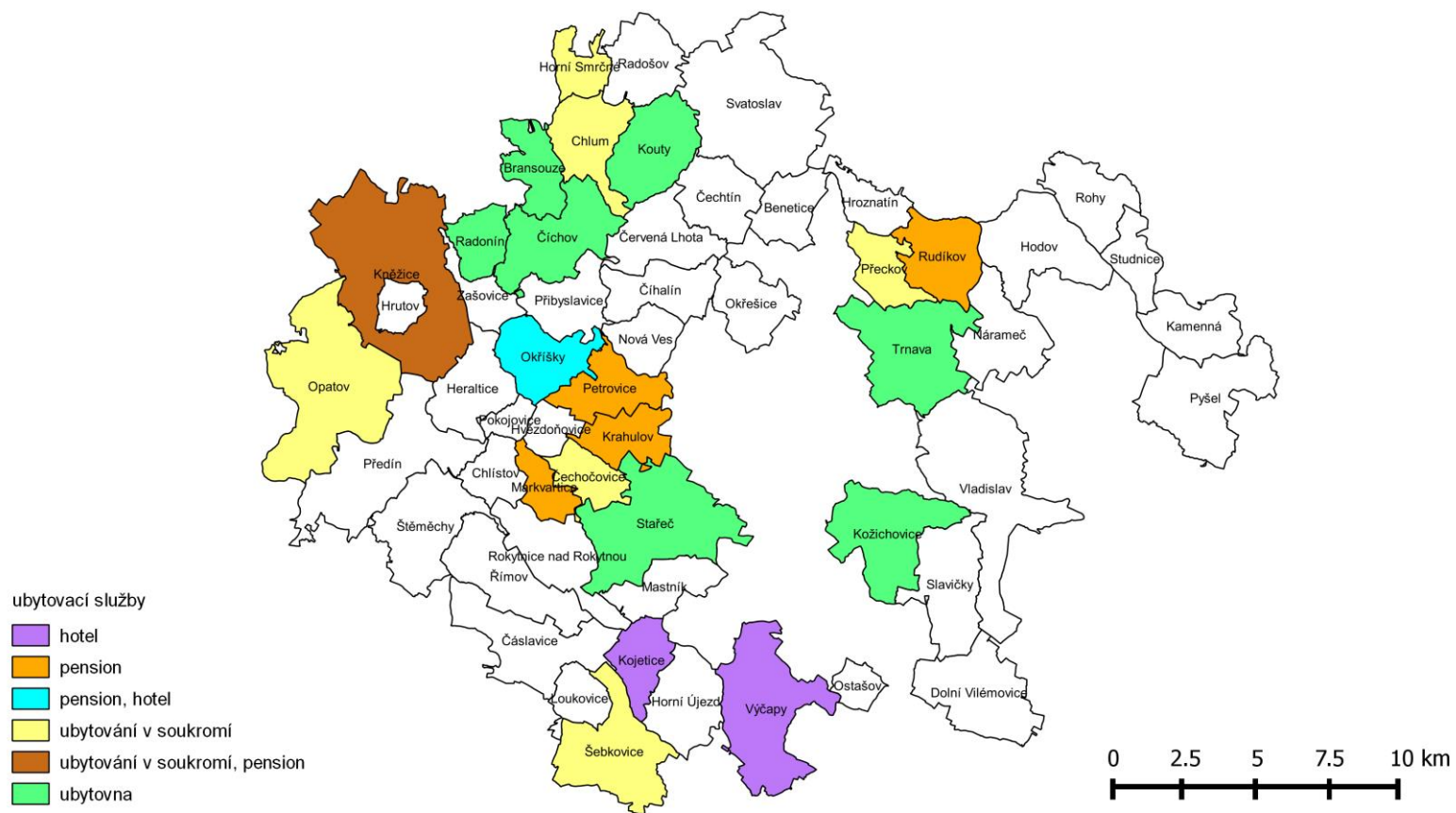
Kartogram 23: Bioplynové stanice provozované na území obcí MAS Podhorácko k 31.12.2013; Šetření MAS Podhorácko 2014

Soukromí zemědělci a rodinné farmy v MAS Podhorácko v roce 2013

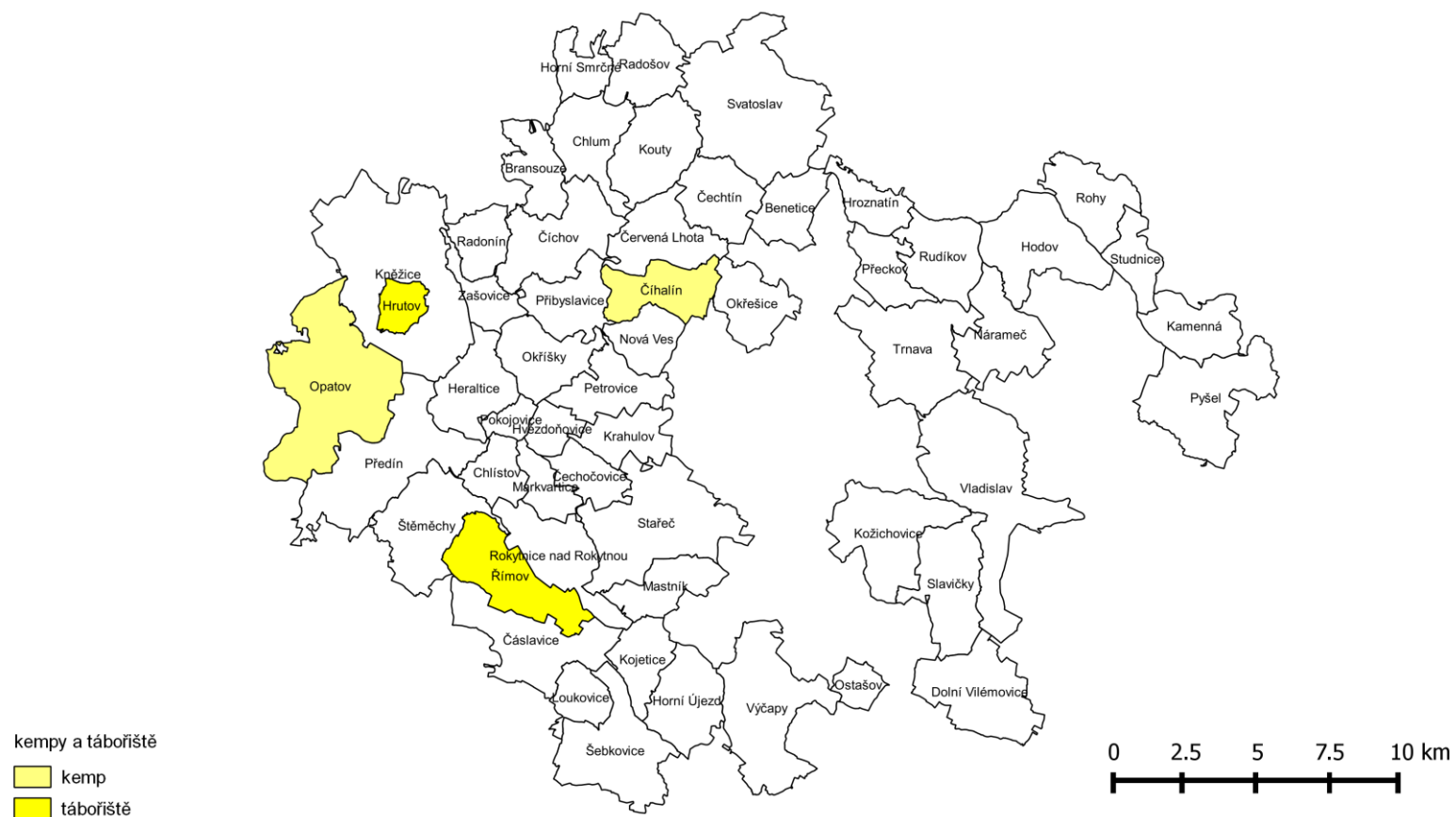
Kartogram 24: Soukromí zemědělci a rodinné farmy na území MAS Podhorácko; dotazníkové šetření MAS Podhorácko 2014

Provoz ubytovacích služeb v MAS Podhorácko v roce 2013

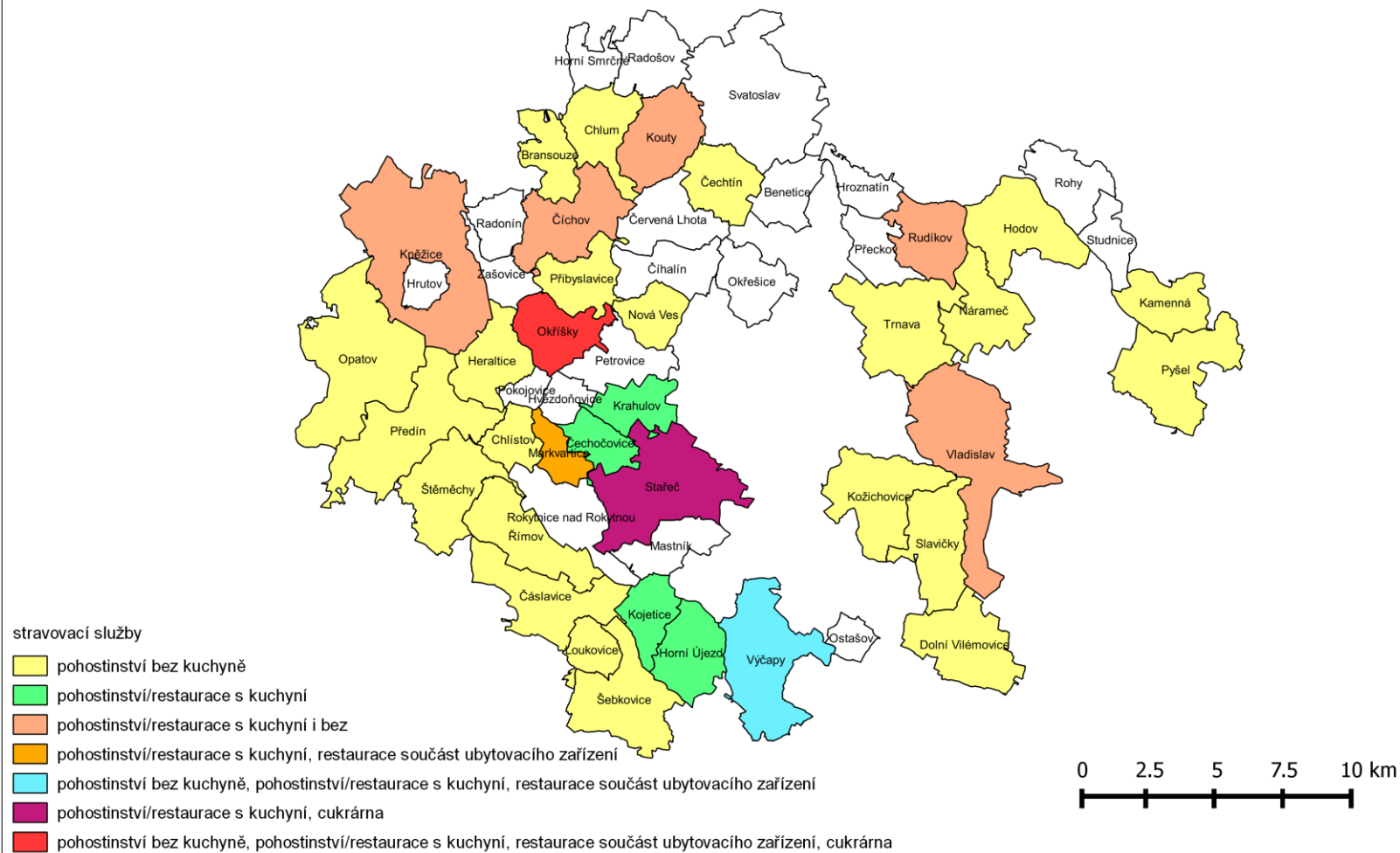
Kartogram 25: Ubytovací služby na území obcí MAS Podhorácko k 31.12.2013; Dotazníkové šetření MAS Podhorácko 2014

Sezónní ubytovací zařízení v MAS Podhorácko v roce 2013

Kartogram 26: Sezónní ubytovací zařízení na území obcí MAS Podhorácko r. 2013; dotazníkové šetření MAS Podhorácko 2014

Provoz stravovacích služeb v MAS Podhorácko v roce 2013

Kartogram 27: Stravovací a hostinské služby na území obcí MAS Podhorácko r. 2013; dotazníkové šetření MAS Podhorácko 2014

b. Týmová SWOT analýza zahrnující výsledky komunitního projednání

S - Silné stránky	W - Slabé stránky	O – Příležitosti	T - Hrozby
1. Rozvoj obcí... sociální, podnikání, doprava, energetika			
Služby a kvalita života			
	<p>Obce v údolích – špatný signál mobilních telefonů + nekvalitní pokrytí internetu</p> <p>Dostupnost obchodů na malých obcích</p> <p>Nízká informovanost obyvatel vesnic</p>	<p>Méně byrokracie</p>	<p>Více byrokracie</p>
	<p>Zázemí pro seniory (2)</p> <p><i>Služby pro důchodce (pečovatelská služba,)</i></p> <p>Podpora spolků – vybavení (2)</p> <p>Místní složky hasičské jednotky – vybavení (2)</p> <p>Zájmové volnočasové aktivity dětí (1)</p> <p>Obnova sportovišť, zázemí sportovišť (1)</p> <p>Sportoviště (1)</p> <p>Bezpečnost a její prevence (prostranství v obci) (1)</p> <p><i>Bezpečnost občanů v obci (chybí kamerový systém)</i></p> <p>Špatná dopravní obslužnost (1)</p> <p><i>Informovanost občanů – obecní rozhlas</i></p> <p><i>Zastaralá dětská hřiště</i></p>	<p>Podpora malometrážního bydlení (2)</p> <p>Podpora startovacího bydlení (1)</p> <p><i>Podpora bydlení v obci</i></p> <p><i>Podpora bydlení (pro seniory)</i></p> <p><i>Rozšíření služeb (obchod, pojízdná prodejna,.....)</i></p>	

	<p><i>Hasičská cvičiště</i></p> <p><i>Rušení autobusových spojů</i></p> <p><i>Rušení pošt</i></p> <p><i>Není podpora hostinských zařízení na malých obcích</i></p> <p><i>Rozvoj bytové politiky</i></p> <p><i>Zřizování obecních pastoušek</i></p>		
Ekonomika a podnikání, "myslet v malém"			
<p>V obcích jsou zemědělci</p> <p>Začaly regionální produkty</p>	<p>Málo pracovních příležitostí (1)</p> <p>Ekonomika regionu</p> <p>Hendikepovaní občané nemají možnost se uplatnit</p> <p>Chybí pivovar</p> <p>Vytráčení řemesel</p> <p>Nevyužívání potenciálu železnice</p>	<p>Propagace obchodní značky „Podhorácka“ jako značky kvalitních projektů (4)</p> <p>Chráněné dílny (2)</p> <p>Vnitřní trh regionálních produktů (2)</p> <p>Made in Podhorácko (1)</p> <p>Internetový portál produktů, řemesel, kultury v regionu (1)</p> <p>Místní speciality a produkty propagovat na regionálních akcích (MAS)</p> <p>Motivace lidí „začít něco vytvářet“</p> <p>Sociální podnikání</p> <p>Propagace myšlenky vnitřního trhu</p> <p>Velký potenciál k rozvoji</p> <p>Rozvíjení mezinárodních příkladů</p> <p>Dělat mezinárodní akce</p> <p>Větší využívání železnice</p>	

	<p>Podpora drobného podnikání (1)</p> <p>Regionální produkty, výrobky – zlepšení (podpora, nabídka, distribuce) (3)</p> <p>Podpora rozjezdu řemeslného podnikání (2)</p> <p>Špatná komunikace se zemědělskými družstvy</p> <p>Nedostatek pracovních příležitostí (1)</p> <p>Zaměstnanost</p> <p>Nedostatek pracovních míst</p> <p>Partnerská spolupráce s Třebíčí (zviditelnění MAS v TR, místní produkty, venkované zaměstnání ve městě, venkov je (?) turistické zázemí města, výletní zázemí města, kulturní program v Třebíči, společné akce s městem) (2)</p> <p>Podpora lokální spotřeby místních produktů</p> <p>Dotace na zasíťování stavebních parcel</p> <p>Nevyužití strategické polohy Podhorácka (Telč, Jihlava, Třebíč)</p> <p>Podpora marketingu pro nové OSVČ</p> <p>Podpora exportu výrobků</p> <p>Chybí podpora místních obchodníků ve srovnání s hypermarkety</p>	<p>Podpora začínajících podnikatelů a živnostníků (5)</p> <p>Podpora podnikání</p>	
--	---	---	--

	<p><i>Nejsou prostředky na odměňování vedoucích mládeže</i></p> <p><i>Centralizace všeho</i></p> <p><i>Finanční podpora společensko-kult. akcí (není)</i></p>		
Infrastruktura a doprava			
	<p>Dopravní infrastruktura (2)</p> <p>Dopravní obslužnost</p> <p>Nevyužívání potenciálu železnice</p> <p>Brownfields</p> <p>Zchátralé rodinné domy v soukromém vlastnictví</p>	<p>Brownfields</p> <p>Větší využívání železnice</p>	<p>Satelitní sídliště (městečka) vedle vesnic</p>
	<p>Stav obecních komunikací (4)</p> <p>Špatné obecní komunikace (2)</p> <p>Silnice (2)</p> <p><i>Špatné komunikace</i></p> <p><i>Stav silnic</i></p> <p>Výstavba komunikací (3)</p> <p><i>Oprava mostu ve Vladislavi</i></p> <p><i>Chybí parkoviště k rozhledně na Mařence</i></p> <p>Stav polních cest (2)</p> <p><i>Špatný stav polních i obecních cest v důsledku jízdy těžké techniky v době nepříznivého počasí</i></p> <p>Místní komunikace a účelové komunikace (1)</p> <p>Dopravní obslužnost (vlaková spojení) (2)</p>	<p><i>Rozvoj areálu kolem škol (hřiště, zahrady)</i></p>	

	<p>Údržba požárních nádrží (2)</p> <p>Oprava drobných sakrálních staveb (1)</p> <p>Údržba a modernizace obecních budov (1)</p> <p>Výstavba budov občanské vybavenosti (1)</p> <p>Výstavba hasičské zbrojnice (1)</p> <p><i>Inženýrské sítě k novým bytovým pozemkům</i></p> <p><i>Výkup pozemků pod komunikací</i></p> <p><i>Regulační plány (podmínky výstavby ve vlastní obci)</i></p> <p><i>Komplexní pozemkové úpravy</i></p> <p><i>Veřejné osvětlení – špatný stav</i></p> <p><i>Úspornější veřejné osvětlení</i></p> <p><i>Neupravená veřejná prostranství</i></p> <p><i>Údržba veřejného prostranství – technika – nákup</i></p> <p><i>Mikrobusy nejsou + garáž</i></p> <p>Chybí páteřní trasy pro datové sítě NGA (3)</p> <p><i>Bezdrátový rozhlas</i></p> <p><i>IT pro obce HW, SW</i></p>		
2. Komunitní rozvoj, vzdělávání, zájmové činnosti a budování kapacity území			
Lidský potenciál, regionální identita			
Množství lidí	Nízká propojenost území + Třebíče (komunikace mezi lidmi)	Ovlivnit obyvatele satelitních sídlišť, aby se integrovali s obcí	Nejsme připraveni na stárnutí obyvatel (1)

<p>Lidé jsou si bližší</p> <p>Ještě se najdou lidé, ochotni udělat něco zadarmo a ve volném čase</p> <p>Péče o kulturní dědictví</p> <p>Fungující organizace a spolky v obcích</p> <p>Dodržování tradic</p>	<p>Integrita území – lidi nemají pocit sounáležitosti</p> <p>Stárnutí obcí (3)</p> <p>Vylidňování – přesídlování do měst</p> <p>Rozšiřování kriminality z města na vesnice</p> <p>Nedostatek pracovníků s mládeží</p> <p>Pohodlnost a stagnace</p> <p>Mládež u počítačů</p>	<p>„Naplaveniny“ přinesou dobré nápady – využít je</p> <p>Využít lidský potenciál</p> <p>Udělat nějakou celostátní akci</p> <p>Vzájemně v regionu propagovat akce v obcích</p> <p>Systematicky měnit myšlení lidí ve vztahu k místním produktům</p> <p>Využití potenciálu pro spolupráci všech 3 sektorů v rámci regionu</p>	<p>Sociální problémy (bezdomovectví)</p>
	<p>Krade se (7)</p> <p>Špatná spolupráce mezi spolky (5)</p> <p>Chybí vedoucí mládeže (3)</p> <p><i>Nemáme vedoucí pro mládež</i></p> <p>Nemáme vedoucí aktivit (kohokoliv) (1)</p> <p>Prostor pro outdoorové aktivity (2)</p> <p>Párty stany, zařízení pro venkovní akce (pivní sety...) (1)</p> <p>Vybavení mateřských center (1)</p> <p><i>Zázemí pro setkávání</i></p> <p><i>Podpora knihoven na malých obcích, jako míst setkávání</i></p> <p><i>Chybí zázemí pro spolky</i></p>	<p>Podpora regionální kultury „síťové akce“, vybavení souborů (1)</p> <p>Podpora NNO, spolků,.... (1)</p> <p><i>Podpora spolků</i></p> <p>Podpora kulturních tradic v obcích (1)</p> <p><i>Podpora kulturních akcí</i></p> <p><i>Podpora kulturních aktivit</i></p>	

	<p>Začleňování seniorů do života v obcích (1)</p> <p><i>Svépomocná aktivizace seniorů</i></p> <p>Řešení problémů seniorů x mládež</p> <p>Zapojení mládeže – teenagerů</p> <p>Zapojení a motivace střední generace do dění v obci</p> <p>V rámci území aktivizace matek na MD na území</p> <p>Soutěže mezi obcemi</p> <p>Kulturní dědictví (1)</p> <p><i>Podpora včelařů</i></p> <p>Závist, nepřejícnost (1)</p> <p>Komunikace mezi obcemi (organizační – dát o sobě vědět)</p> <p>Špatná informovanost mezi obcemi</p> <p>Lidé se nezajímají o obecní život</p> <p>Lidé se dobrovolně nezapojují v obci</p> <p>Stárnutí populace</p> <p>Webové stránky obcí</p>		
Vzdělávání napříč generacemi			
Komunitní školy	Obce bez škol (1)	<p>Vzdělávání v „myslet v malém“</p> <p>Vzdělávání – celoživotní učení</p> <p>Učit (se) využívat dotace</p>	
	<p>Chybí zájem občanů o další vzdělávání (1)</p> <p>Podpora malotřídek (1)</p> <p>Vazba ZŠ x místní firmy (podnikatelé) (1)</p>	Podpora vzdělávání	

	<p><i>Vzdělávání vlastníků půdy a lesů</i></p> <p><i>Propagace a zakládání komunitních škol</i></p> <p><i>Komunitní vzdělávání na malých obcích bez školy</i></p> <p><i>Školení nové OSVČ – řemesla – komunitní škola</i></p> <p><i>Nedostatek míst v MŠ</i></p> <p><i>Chybí prostor pro KŠ</i></p> <p><i>Kapacita pro psaní a řízení projektů v malých obcích</i></p>		
MAS, projekty			
<p>Dobře fungující MAS (5)</p> <p>Projektový tým MAS</p> <p><i>MAS je apolitická</i></p> <p>Hodnocení MAS zvenku (orgánu)</p> <p>Větší počet menších obcí</p> <p><i>Dobré mezinárodní vztahy</i></p> <p><i>Zkušenosti s projekty i mezinárodními</i></p>	<p>Nechuť využívat dotace</p> <p>Strach menších (nezkušených) žadatelů</p>	<p>Zřídit fond mikroprojektů s vlastními pravidly (např. vlastní fundraising) (3)</p> <p><i>Možnost příspěvku podnikatelů a obcí do fondu mikroprojektů</i></p> <p>Podporovat více menších projektů (1)</p> <p>„Body navíc“ při zakázkách vlastním (regionálním) firmám</p> <p>Podporovat projekty, na nichž spolupracuje více partnerů</p> <p>Zapojit do projektů skupiny bez právní subjektivity pro větší popularizaci MAS</p> <p>Nalézt prostředky jak podpořit začínající žadatele</p> <p>Dotace z MAS</p> <p>Zkrátit „vzdálenost“ mezi MAS a lidmi (1)</p>	<p>ISO (1)</p> <p>Nebude podpořena strategie</p> <p>PT se nebude scházet v dostatečném počtu</p>

	<p>Preferenční body (kdo nebyl podpořen přes MAS, aby dostal více bodů) (5)</p> <p>Potřeba více inovativních projektů se zapojením lidí (1)</p> <p>Preferenční body – zvýhodnění starší generace</p> <p>Kapacita pro psaní a řízení projektů v malých obcích</p> <p>Málo peněz (alokace MAS)</p> <p>Tematické exkurze do jiných MAS</p>		
--	---	--	--

3. Zemědělství – ekologie – krajina – odpady

ŽP, zemědělství, příroda

<p>Prostředí – příroda</p> <p>Jedno z nejčistších ovzduší v ČR</p> <p>Přírodní park Třebíčsko</p> <p>Péče o přírodu</p> <p>Třídění odpadů</p> <p>Neválí se odpady podél silnic</p>	<p>Odpadky kolem chat</p> <p>Hospodaření některých zemědělců v krajině (1)</p> <p>„Kukuřice + řepka“</p>		
	<p>Chybí cesty v krajině (5)</p> <p>Zničené polní cesty</p> <p>Aby se normální občané mohli dostat na zastávku (cesty mezi obcemi) (1)</p> <p>Obnovit v katastru zakreslené cesty ve vlastnictví obci (1)</p> <p>Zaorávání polních cest</p> <p>Těžká technika ničí cesty a obecní komunikace</p>	<p>„Geopark“ přírodní park Třebíčsko (sever nad TR)</p>	

*Oprava polních cest,
výsadba zeleně
v extravilánu*

**Úprava zeleně
v intravilánu (4)**

**Výsadba zeleně
v extravilánu – stromy
(1)**

**Údržba krajiny –
výsadby (1)**

*Problém s údržbou
zeleně (lidé, technika,
peníze)*

*Komunální technika na
údržbu zeleně,
komunikací*

Technika na údržbu lesů

**Domovní čističky
v malých obcích (3)**

*Nevyřešené čištění
odpadních vod*

*Špatná kvalita pitné
vody*

**Kanalizace + čistička
(1)**

**Protipovodňová
opatření (1)**

*Protipovodňová
opatření v obci*

**Podpora vodního
hospodářství (rybníky)
(1)**

Údržba rybníků

*Nedodržování
protierozních opatření*

*Ochrana přírody a její
obnova*

Podpora včelařů

*Komplexní pozemkové
úpravy*

**Podpora zemědělství
(2)**

	<p>Zemědělství – malé farmy a moderní agroturistika (1)</p> <p>Nekvalitní topné zdroje (1)</p> <p>Znečištění ovzduší – topení</p> <p><i>Bioodpad – kam s ním?</i></p> <p>Kompostéry, drtiče odpadů</p>		
4. Cestovní ruch + spolupráce s Městem Třebíčí			
Turistika, cestovní ruch			
<p>Malebnost Podhorácka</p> <p>Rozmanité příležitosti (vinice, sjezdovka...)</p>	<p>Chybějící infrastruktura v turistickém ruchu (1)</p> <p>Nevyužitá „malebnost přírody“ v turistickém ruchu</p>	<p>Cestovní ruch (3)</p>	
	<p>Infrastruktura v cestovním ruchu (ubytování, stravování, atraktivita, aktivity) (4)</p> <p>Nedostatek ubytovacích a stravovacích zařízení pro turisty</p> <p>Turistický průvodce po regionu (památky, občerstvení, zajímavosti, koupaliště) (2)</p> <p>Propojení regionu s Třebíčí (provázanost – kulturní památky, zajímavosti) (1)</p> <p>Propagace turistických zajímavostí (1)</p> <p>Kooperace v cestovním ruchu (1)</p> <p>Chybí cyklostezky (2)</p> <p>Cyklostezky (1) (Chybí) cyklostezky</p>	<p>Podpora podnikatelů – cestovní ruch</p> <p>„Geopark“ přírodní park Třebíčsko (sever nad TR)</p>	

<p><i>Neprovázané cyklostezky</i></p> <p><i>Zázemí pro cyklisty</i></p> <p><i>Lyžařské běžecké tratě</i></p> <p><i>Kulturní památky – obnova</i></p> <p><i>Sakrální stavby – obnova</i></p> <p><i>Publikace o obci, propagační materiály</i></p> <p><i>Naučné stezky chybí</i></p> <p><i>Turistické stezky</i></p>		
--	--	--

Komentář ke SWOT analýze:

Ve SWOT analýze jsou uvedena hesla jednak z práce strategického týmu a pod čerchovanou čarou v každém oddílu z komunitních workshopů. V závorkách počty preferenčních hlasů. Červeně - hesla, která jsou nosná pro analýzu problémů a potřeb i nutné intervenční zásahy na území.

Ukazuje se, že je nutné vybudovat v regionu vnitřní trh místních produktů.

S ohledem na vysokou nezaměstnanost se ukazuje jako zajímavá možnost zakládání nejenom sociálních podniků ale podporovat podnikání jako zdroj příjmů a zaměstnanosti po střední podniky.

Ukazuje se malá připravenost na stárnutí populace.

V regionu je malý zájem o další vzdělávání pro vlastní prospěch studujících ke zvýšení jejich pracovních kompetencí.

V extravilánu obcí je nedostatečná síť polních cest. Nedostačuje ani síť cyklostezek

Region má potenciál a možnosti v cestovním ruchu, který však dosud není využíván.

Jako účelné se ukazuje podporovat občanskou společnost podporou komunitních aktivit v obcích.

c. Audit zdrojů Podhorácka

Jaké jsou klíčové zdroje rozvoje Podhorácka?

Tým	Lidé	Fortel	Vzdělávání	Kulturní a přírodní bohatství	Regionální produkty	Soběstačnost
Funkční MAS (4)	Lidské zdroje (2)	Lidské zdroje & podnikání (1)	Školy a školky (2)	Místní zajímavosti (historie, příroda, muzea)(1)	Místní produkty (2)	Soběstačnost (1)
Dobře fungující MAS (2)	Lidský potenciál (angažovanost) (2)	Pracovníci a umní lidé (1)		Přírodně – kulturní zdroje (malebnost, ne drancování) (2)	Regionální produkty (např. Heraltická voda ☺) (2)	
Spolupráce aktivních lidí všech sektorů (2)	„obrázek srdce“ (dobré vztahy) (2)			Přírodní zdroje (1)		
	Spolky & Organizace (1)			Kulturní dědictví (1)		
				Vzduch (1)		
				Čistá a malebná příroda & Turistické cíle (1)		

Komentář k auditu zdrojů

Hodnocení MAS a návyk na práci v týmu je výsledkem spolupráce a budování kapacity regionu v minulém období. Lidské zdroje a schopnost užít se zde pojmenována jako Fortel jsou zdroje a současně podmínka nutná jak pro rozvoj podnikání, tak pro komunitní spolupráci a rozvoj. Důležitým zdrojem je vzdělávání procházející všemi oblastmi, školy a mateřské školy jsou obyvateli Podhorácka vnímány jako základní aspekt žijící obce.

Zdrojem je regionální dědictví - Kulturní a přírodní bohatství a jako nový zdroj jsou čím dál více vnímány Regionální produkty. Zvyšování regionální soběstačnosti členy strategického týmu označené jako Soběstačnost je cílem a důsledkem udržitelného využívání strategických zdrojů.

d. Expertní SWOT analýza po oblastech

1. skupina – Rozvoj obcí... sociální, podnikání, doprava, energetika

Silné stránky

Lidé zůstávají nebo se stěhují na venkov (aktivní – důchodci) v regionu

Dobrá dopravní dostupnost za velkými zaměstnavateli (vlak, autobus) (1)

Zájem obyvatel o dění v obci

Kvalifikovaná pracovní síla

Velcí zaměstnavatelé (2)

Nízká nezaměstnanost

Aktivní účast ve spolcích

Kvalitní životní prostředí

Nízká kriminalita

Slabé stránky

Zaměstnání na částečný úvazek pro matky s malými dětmi či osoby v předdůchodovém věku

Občanská vybavenost – obchod, pošta, lékař (v menších obcích) (2)

Bezbariérovost v dopravě, při pohybu po obci

Špatný stav infrastruktury, komunikací

Brownfields (1)

Malá odvaha podnikat

Bytová politika, parcely pro stavbu (1)

Příležitosti

Mateřská centra a centra pro rodinu (matky s dětmi, nezaměstnané) (2)

Pobočky charity, diakonie atp. (senioři, postižení)

Řemeslné, podnikatelské inkubátory (1)

„Regionka“ prodejna regionálních produktů

Mikrobus pro dopravu do škol, k lékařům, na nákupy, za kulturou (podnikatelská příležitost) (2)

Burza energií, energetická soběstačnost

Společný informační systém (web, zpravodaj, sms, ...)

Zlepšení spolupráce spolků (1)

Brownfields – prostory pro podnikání

Nové formy zaměstnávání (sdílené úvazky, home office) (1)

Hrozby

Lidé odchází do měst (1)

Rušení či omezení veřejné dopravy

Kapacita MŠ a ZŠ

Stárnutí obyvatelstva (zaměstnanců) (2)

Rušení veřejných služeb nezřizovaných obcemi (1)

Učňovské školství (nedostatek řemeslníků)

Odchod velkých zaměstnavatelů na východ (1)

2. skupina – Komunitní rozvoj, vzdělávání, zájmové činnosti a budování kapacity území

Silné stránky

Zkvalitnění podmínek (prostory, vybavení, zázemí)

Dostatek budov

Různorodé akce – sportovní, kulturní, společenské

Aktivní lidé usilující o změnu, posun (5)

Podpora MAS při vzniku KŠ + servis

Peníze na měkké projekty (2)

Fungující MAS a programový tým (1)

Existují místní muzea

Péče o památky

Externí odborník při MAS

Chaloupky

Slabé stránky

Nedostatek kvalifikovaných vedoucích

Malá informovanost o akcích

Malá propagace

Nezájem občanů o kulturu, vzdělávání

Nedostatek financí

Chybí běžkařská stopa a sníh

Ubylo řemesel

Malá integrita k území

Pracovní vytíženost

Starostové nefandí komunitnímu plánování (1)

Sociálně slabí – neinformovanost o získání financí

Přežití názory o oceňování duševní práce

Špatný stav dostatku budov (1)

Přístup obce k vedoucím aktivit a koordinátorství (2)

Nezvyk investovat do lidí (3)

Příležitosti

Univerzita 3. věku

Získat proškoleného koordinátora (1)

Celoroční aktivity

Dárcovský software (TechSoup)

Komunitní škola (1)

Fundraising

Oceňování vedoucích

Nové zastupitelstvo získat pro komunitní rozvoj – role koordinátora (1)

Dotace na kroužky pro sociálně slabé

Možnost využívání dotací (1)

Výuka řemesel místními odborníky a seniory

Motivace mládeže – 50,- zpět za trénink

Vzdělávání o regionu

Sport pro všechny generace (1)

Hrozby

Nezájem mládeže – jiné priority

Zhoršující se komunikace mezi mladými a mezigeneračně (3)

Zánik tradic, Zánik řemesel

Legislativní podmínky

Závist, Závislost, Smyslem života je hromadění majetků

3. skupina – Zemědělství – ekologie – krajina - odpady

Silné stránky

Funkční svazek obcí a ESKO-T (1)

Třídění odpadů

Čistý vzduch

„Hornatější“ část MAS – malebnější krajina

Vysoká zalesněnost regionu

Heraltická voda

Slabé stránky

Znemožněný rozvoj rodinných farem – dlouhé nájemní smlouvy + vysoké nájemy – chybí trh s půdou (1)

Chybějící pozemkové úpravy

Nízká prostupnost krajiny – polní cesty

Velké lány – velké % zornění – málo luk a TTP (jižní část regionu)

Průmyslová výroba v lese – chybí dřevo pro místní

Zanedbaná údržba nezemědělských ploch

Příležitosti

Komplexní pozemkové úpravy

Podpora rodinných farem (3)

Využití nezemědělských ploch

Podpora malochovu

Agroturistika

Podpora zakládání rybníků

Podpora místních produktů (1)

Projekt ORP – „obce sobě“ – třídění a nakládání s odpady

Hrozby

Bioplynové stanice (2)

Průmyslové zemědělství

Degradace ekonomiky (rozdíl mezi krmivem pro dobytek a pro BPS)

Degradace humusu v půdě – absorpční schopnost půdy

4. skupina – Cestovní ruch + spolupráce s Městem Třebíčí

Silné stránky

Územní rozsah

MAS objímá Třebíč

Krásné prostředí (1)

Čistý vzduch

Houbařství

Vodní zdroje

Hustá síť obcí

Slabé stránky

Špatné silnice

Zničené polní (účelové) komunikace

Chybějící propagace MAS (okresu)

Chybí zpravodaj a turistický průvodce

Zázemí pro cyklo/pěší turistiku

Kooperace v cestovním ruchu (1)

Nedostatek ubytování v obcích (2)

Příležitosti

UNESCO památky v Třebíči a Telči

Lokální muzea a atrakce

Ubytování v soukromí

Vznik cyklo-komunikací

Webový portál (3)

Trhy

Sportovní klání, kulturní akce

Podpora Třebíče při informovanosti o památkách (zajímavostech) v obcích

Nabídka zážitkové turistiky (2)

Agroturistika/hipoturistika

Horská kola

Rozhledny + výhledy do krajiny

Vzdělávání OSVČ pracovníků a cestovního ruchu (koně, zájmová turistika, agro)

Systematické jednání s Třebíčí – 1. Cestovní ruch, 2. ESKO-T (monopol? + diktát velkých obcí), 3. Systémové plánování sociálních služeb

Velká města (1)

Slevomaty

Rodinné ubytování v obcích

Destinační management na úrovni MAS (2)

Houbařství s průvodcem

Wellness a relaxační centra

Hrozby

Slabá ekonomika

Nepodaří se domluvit

e. Závěry, vazby, komentář k analytické části

Z týmové SWOT analýzy prohloubené SWOT analýzami expertních skupin, a opřené o audit zdrojů a data sociodemografické analýzy průřezově vyplývají tyto vazby a společná vodítka:

V zájmu větší soběstačnosti regionu je třeba podpořit vnitřní trh místních produktů, aby lidé na jedné straně utráceli peníze za kvalitní produkty zejména potraviny doma, na druhé straně aby byl podpořen zájem místních výrobců přicházet na regionální trh s novými zajímavými výrobky zejména potravinami. Vedle podpory výrobců regionálních produktů zejména malých farem a provozů je třeba změnit myšlení obyvatel regionu ve vnímání kvality a dostupnosti regionálních přímo v obcích či regionu a zbavovat je závisti, která je často příčinou bojkotu místních produktů („Přece nedám vydělat sousedovi!“). Kvalitní regionální produkty – zdroj dle auditu zdrojů by měly sloužit nejenom návštěvníkům, ale mohou posílit ekonomiku i spotřebu právě uvnitř regionu. Hrozbou pro malé obce je rušení veřejných služeb v obcích jako jsou například pošty

Dle auditu zdrojů je jedním z důležitých faktorů obyvatel. Pro zlepšení ekonomické situace regionu, kdy tato oblast třebska patří k oblastem s jednou nejvyšších nezaměstnaností v ČR se ukazuje jako zajímavá možnost zakládání sociálních podniků, ale obecně je nutné vytvářet v obcích podmínky pro start a rozvoj podnikání od osob samostatně výdělečně činných přes mikropodniky po malé a střední podniky. V regionu je malý zájem o další vzdělávání pro zvýšení zaměstnatelnosti, přitom funguje několik komunitních škol, kde je možno většinu těchto aktivit provádět. Ukazuje se, že další zakládání a činnost těchto komunitních zařízení by mělo mít jako jeden cíl právě zvyšování zaměstnatelnosti.

Region není připraven na stárnutí populace a v sociálních službách, dostupnosti základních potravin v obcích a zejména ve veřejné dopravě je třeba hledat nová řešení a to co nejdříve vzniku daných potřeb. Zde se ukazují jako zajímavé komunitní modely. I mladší senioři jsou schopni se zapojit do řady činností v obcích a NNO a výrazně posunout rozvojové komunitní aktivity.

Je velký nedostatek vedoucích aktivit zejména mládeže, kteří by s ní dokázali celoročně pracovat v libovolných zájmových činnostech, ale hlavně ve sportu, přitom právě tato činnost ve svých dopadech pomáhá řešit řadu dalších sociálních problémů v obcích. U sportovních aktivit je třeba budovat taková veřejně přístupná sportoviště, která budou vhodná a přístupná všem bez rozdílu věku.

Pro povzbuzení komunitních aktivit občanů a jejich skupin by bylo účelné zřídit na úrovni regionu MAS a posléze i v rámci rozpočtu obcí fondy nebo rozpočtové kapitoly pro financování mikroprojektů.

Vysoce hodnocená MAS a týmová spolupráce (dle auditu zdrojů) je jedním ze zdrojů ale i podmínek dalšího rozvoje. Nutné je udržet vysoký stupeň informovanosti občanů i na rozšířeném území a využít všechny osvědčené postupy, zejména zpravodaj a jeho způsob distribuce. Strategický tým je si jasně vědom, že podstatným zdrojem rozvoje regionu jsou lidé a jejich vztahy, ale i zručnost a schopnost uplatnit se jak v pracovních tak zájmových činnostech. Vedle vzdělávání dětí v základních školách, existují již na území i venkovské komunitní školy pro celoživotní učení. Komunitní rozvoj a rozvoj občanské společnosti ve vesnicích bude potřeba urychlit za pomoci kvalifikovaných koordinátorů, tvorby komunitních strategií a bude nutno změnit kompetence a postoj vedení obcí k rozvoji lidských zdrojů a zapojování občanů do dobré správy obce (good governance), stejně tak k realizaci měkkých projektů.

Zemědělství patří k Podhorácku, ale ne všichni zemědělství podnikatelé jej vnímají ve vztahu k přírodě a krajině. Je ohrožen půdní fond, zejména vodní erozí kvůli degradaci půd intenzivním hospodařením s využíváním chemie. Jsou ohroženy i podzemní vody. Ukazuje se, že nositeli vztahu ke krajině jsou malé a rodinné farmy hospodařící na místech, kde jejich

vlastníci nejenom hospodaří ale zároveň žijí. Proto by šetrný způsob hospodaření měl být podporován právě podporou těchto podniků. Průmyslový způsob hospodaření v lesích nejenom poškozují půdu, ale způsobuje, že chybí dřevo pro topení místních obyvatel a pro drobné dřevozpracující firmy.

Přesto, že na třebíčsku existuje zavedený systém odpadového hospodářství v rámci podniku zřízeného svazkem obcí, ne všechny malé obce se cítí být rovnoprávnými členy tohoto projektu. V rámci odpadového hospodářství je třeba se zaměřit na předcházení vzniku odpadů v místech zejména využitím realizace kvalitních projektů kompostáren.

V extravilánu je nedostatečná síť polních cest pro přirozený efektivní pohyb krajinou. Nedostatečná je také síť cyklostezek, protože cyklotrasy po nekvalitních silnicích nejsou adekvátní řešení jak pro turistiku, tak pro cyklistickou místní bezmotorovou dopravu. Polní a lesní cesty použitelné pro cyklistiku často chybí. Silniční síť regionu je ve špatném stavu.

Region nevyužívá potenciál cestovního ruchu, který má, jednak kvůli nedostatečné infrastruktuře, jednak kvůli neúplné a roztržité nabídce propagované málo nebo na nevhodných místech.

Přitom v auditu zdrojů uvedené Kulturní a přírodní bohatství, do něhož lze počítat i krajinu a zejména přírodní zdroje jako je voda a půda dávají jako zdroj předpoklad nejenom pro kvalitní život obyvatel, ale budou čím dál víc vyhledávány návštěvníky v rámci cestovního ruchu. Proto uchování přírody krajiny a čistoty přírodních zdrojů je jedním z úkolů přicházejícího období.

Jako vysoce perspektivní se ukazuje možnost spolupráce s Městem Třebíčí, kde jsou památky UNESCO. Podstatným úkolem je vedle školení poskytovatelů služeb CR a provozovatelů ubytovacích zařízení vytvořit na úrovni regionu MAS destinační management nabízející zajímavé možnosti Podhorácka různým cílovým skupinám návštěvníků a propagačně využít přednosti Podhorácka s nabídkou zejména ve velkých městech.

7. Návrhová část

a. Priority, cíle a opatření včetně monitorovacích indikátorů

Vize „Podhorácko 2022“

Občané Podhorácka jsou hrdí na místo, kde žijí, jeho historii a tradice i na to, čeho partnerskou spoluprací dosáhli. Jsou si prospěšní navzájem jako dobří sousedé, spolupracují a nezávidí, umí si vzájemně naslouchat a dokážou se společně bavit.

V regionu funguje komunitní vzdělávání pro všechny věkové i zájmové skupiny, je rozvíjena spolupráce se školami všech stupňů i v rámci Vysočiny a je podporováno celoživotní učení.

Do rozvoje jsou zapojeny ženy a celé rodiny, vedoucí dětí a mládeže mají zájem o tuto prestižní a veřejně oceňovanou činnost. Podhorácko nabízí příležitosti k relaxaci v regionálně provázané síti sportovních a zájmových aktivit.

Je budováno partnerství mezi sektory ve veřejném zájmu ku prospěchu obcí a regionu a k posilování jejich soběstačnosti. Jsou realizovány projekty spolupráce.

Obyvatelé Podhorácka vydávají svoje peníze za kvalitní regionální služby a produkty, jsou podporovány komunitní formy podnikání, malé a rodinné farmy. Podhorácko má dobré podmínky pro vznik a dlouhodobé fungování osob samostatně výdělečně činných, mikropodniků i malých a středních podniků. Podnikatelé jsou motivováni ke společenské odpovědnosti vedoucí k udržitelnému rozvoji celé oblasti.

V regionu je zajímavá nabídka blízkého zaměstnání jak u průmyslových zaměstnavatelů, tak v malých podnicích. Studenti po studiích v regionu nacházejí pracovní možnosti.

Obyvatelé si váží stejně jako zemědělci a podniky na venkově přírody a krajiny a zapojují se do péče o ně. Malebná a udržovaná krajina se zdravou půdou a čistou vodou, prostupná sítí cest s upravenými žijícími centry vesnic a městysů přitahuje návštěvníky.

Zajímavé turistické možnosti a služby motivují k návratům na Podhorácko. Region bohatne z promyšlené nabídky rozličných aktivit cestovního ruchu a spolupracuje s Třebíčí a dalšími městy v okolí.

Místní akční skupina je uznávaným lídrem rozvoje Podhorácka.

Strategické cíle

1. Učící se, aktivní spolupracující, pestré komunity obcí zapojující všechny sektory a zájmové skupiny
2. Co největší míra ekonomické soběstačnosti obcí a regionu
3. Využití předností a polohy zejména blízkosti Třebíče pro cestovní ruch
4. Ochrana životního prostředí, zejména půdy a vody
5. Kvalita života

Prioritní rozvojové oblasti

Priorita 1 Rozvoj obcí... sociální, podnikání, doprava, energetika

Je posilována vnitřní ekonomická soběstačnost regionu, poskytování stávajících i nových forem služeb na komunitním základě.

Zaměstnavatelé v regionu jsou motivováni ke společné odpovědnosti.

Je budována a revitalizována infrastruktura pro oživení zejména v centrech obcí.

Priorita 2 Komunitní rozvoj, vzdělávání, zájmové činnosti a budování kapacity území

Je podporován komunitní rozvoj v obcích, celoživotní učení a aktivní trávení volného času.

Občané jsou motivováni k zájmu o činnost v obci a je posilována jejich sounáležitost s obcí a regionem v duchu historie a místních tradic.

Je rozvíjena spolupráce prostřednictvím i vícestranných projektů včetně zahraničních.

Priorita 3 Zemědělství – ekologie – krajina – odpady

Jsou podporovány aktivity a vzdělávání vedoucí k ochraně půdy jako zásobárny vody v krajině.

Jsou podporovány šetrně hospodařící rodinné farmy se vztahem ke krajině a tradičnímu způsobu hospodaření.

Jsou propagovány a podporovány udržitelné systémy odpadového hospodářství v regionu.

Jsou podporovány subjekty (obce, NNO, podniky) pečující o ŽP a krajinu.

Priority 4 Cestovní ruch + spolupráce s Městem Třebíčí

Bude podporován ekonomický přínos cestovního ruchu pro území MAS, jednotlivé obce.

Obce i podnikatelé v cestovním ruchu jsou motivováni pro vznik nových a rozvoj stávajících atraktivit.

Pro cestovní ruch je využívána poloha MAS Podhorácko v blízkosti Třebíče, Telče a Jihlavy.

Specifické cíle a opatření k jejich naplnění

Priorita 1 Rozvoj obcí... sociální, podnikání, doprava, energetika

Je posilována vnitřní ekonomická soběstačnost regionu, poskytování stávajících i nových forem služeb na komunitním základě.
Zaměstnavatelé v regionu jsou motivováni ke společné odpovědnosti.
Je budována a revitalizována infrastruktura pro oživení zejména v centrech obcí.

1.1

Specifický cíl:	Zvýšit mobilitu občanů v obcích, zejména těch, kteří jsou odkázáni na veřejnou dopravu
Opatření k naplnění cíle:	<i>Podporovat a rozvíjet „komunitní dopravu“ v obcích</i>
Monitorovací ukazatele:	<ul style="list-style-type: none">• Počet projektů komunitní dopravy• Počet druhů komunitní dopravy

1.2

Specifický cíl:	Zapojit jako vzory a přednášející velké zaměstnavatele (MANN + HUMMEL, Huhtamaki)
Opatření k naplnění cíle:	<i>Na základě zkušeností zahraničních firem vést zaměstnavatele včetně zemědělských ke společenské odpovědnosti (C. S. R.)</i>
Monitorovací ukazatele:	<ul style="list-style-type: none">• Počet realizovaných aktivit• Počet firem zúčastněných v programech

1.3

Specifický cíl:	Oživit centra obcí jako místa pro život
Opatření k naplnění cíle:	<i>Motivovat a podporovat obce, aby revitalizovaly zastavěná území v intravilánu pro osídlování</i>
Monitorovací ukazatele:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet nových (rekonstruovaných) bytových jednotek v centrech obcí • 90201 Počet nových územních plánů, regulačních plánů a územních studií • 45001 Výměra revitalizovaných přírodních ploch v zastavěném území obce (OP ŽP)

1.4

Specifický cíl:	Nastartovat nízkonákladové svépomocné sociální služby v obcích
Opatření k naplnění cíle:	<i>Rozvíjet formy služeb pro seniory s využitím vlastních komunitních zdrojů obcí s ohledem na velikost</i>
Monitorovací ukazatele:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet zavedených komunitních systémů sociálních služeb • 55301 Počet podpořených bytů pro sociální bydlení (IROP) • 55401 Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci (IROP)

1.5

Specifický cíl:	Zvýšit využívání a spotřebu místních produktů a služeb uvnitř regionu
Opatření k naplnění cíle:	<i>Podporovat v regionu rozvoj trhu místních produktů a jejich výrobce</i>
Monitorovací ukazatele:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet akcí pro podporu vnitřní spotřeby • Počet systémů pro zajištění vnitřního trhu místních produktů (ICT, organizačních, institucionálních)

Priorita 2 Komunitní rozvoj, vzdělávání, zájmové činnosti a budování kapacity území

Je podporován komunitní rozvoj v obcích, celoživotní učení a aktivní trávení volného času.
 Občané jsou motivováni k zájmu o činnost v obci a je posilována jejich sounáležitost s obcí a regionem v duchu historie a místních tradic.
 Je rozvíjena spolupráce prostřednictvím i vícestranných projektů včetně zahraničních.

2.1

Specifický cíl:	Nastartovat mechanismy společenské podpory místních lídrů na úrovni MAS
Opatření k naplnění cíle:	<i>Podporovat skupinu aktivních lidí a dát jim příležitost dalšího růstu, seberealizace a vzdělávání včetně oceňování jejich práce, vyhledávat nové, motivovat</i>
Monitorovací ukazatele:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet kurzů pro místní lídry • Počet nových obecních koordinátorů • Počet akcí na podporu místních lídrů • Počet systémů vytvořených pro podporu místních lídrů

2.2

Specifický cíl:	Zvýšit podíl občanské společnosti na dobré správě obcí (good governance)
Opatření k naplnění cíle:	<i>Měnit myšlení starostů k podpoře komunitního rozvoje a lidských zdrojů</i>
Monitorovací ukazatele:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet akcí pro tvůrce místních politik • Počet absolventů střednědobých kurzů pro tvůrce místních politik • Počet vytvořených komunitních strategií obcí

2.3

Specifický cíl:	Rozšířit princip podpory celoživotního učení ve venkovských komunitních školách
Opatření k naplnění cíle:	<i>Podporovat zakládání a rozvoj venkovských komunitních škol pro celoživotní učení a další vzdělávání – všechny generace, senioři, budoucí OSVČ, lidé ohrožení ztrátou zaměstnání</i>
Monitorovací ukazatele:	<ul style="list-style-type: none">• Počet založených venkovských komunitních škol• 50000 Počet podpořených vzdělávacích zařízení (IROP)• Počet účastníků kurzů dalšího vzdělávání (OP Z)

2.4

Specifický cíl:	Zvýšit zájem obyvatel regionu MAS o vlastní duševní i fyzické zdraví a život ve společnosti
Opatření k naplnění cíle:	<i>Podporovat mezilidskou komunikaci a zdravý životní styl prostřednictvím volnočasových aktivit</i>
Monitorovací ukazatele:	<ul style="list-style-type: none">• Počet akcí pro podporu komunikace a zdravého životního stylu• Počet účastníků kurzů zaměřených na rozvoj osobnosti a zdravý životní styl ve VKŠ a dalších spolcích• Počet kampaní na úrovni MAS• Využívání podpořených služeb (OPZ)

Priorita 3 Zemědělství – ekologie – krajina – odpady

Jsou podporovány aktivity a vzdělávání vedoucí k ochraně půdy jako zásobárny vody v krajině.
 Jsou podporovány šetrně hospodařící rodinné farmy se vztahem ke krajině a tradičnímu způsobu hospodaření.
 Jsou propagovány a podporovány udržitelné systémy odpadového hospodářství v regionu.
 Jsou podporovány subjekty (obce, NNO, podniky) pečující o ŽP a krajinu.

3.1

Specifický cíl:	Zapojit malé farmáře do mimoprodukčních aktivit a diverzifikace činnosti (regionální potravinářská výroba, péče o krajinu)
Opatření k naplnění cíle:	<i>Podporovat malé rodinné farmy jako nositele diverzifikace, tradice a chování ke krajině</i>
Monitorovací ukazatele:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet propagačních akcí na úrovni MAS • Počet zřízených odbytových možností • Počet vzdělávacích kurzů pro malé farmáře • Počet gastronomických soutěží a přehlídek

3.2

Specifický cíl:	Udržet a zlepšit krajinný ráz, kvalitu půdy a vody
Opatření k naplnění cíle:	<i>Ochraňovat půdu jako krajinotvorný prvek, podporovat prevenci před erozí a chránit zásobárny vody</i>
Monitorovací ukazatele:	<ul style="list-style-type: none"> • 45410 Plocha revitalizovaného území (OP ŽP) • 45201 Celkový počet opatření pro podporu druhů a stanovišť (OP ŽP) • 45405 Počet opatření k předcházení, minimalizaci a nápravě škod způsobených zvláště chráněnými druhy (OP ŽP) • 46503 Počet realizovaných opatření k obnově krajinných struktur (OP ŽP) • 90201 Počet nových územních plánů, regulačních plánů a územních studií (IROP)

3.3

Specifický cíl:	Nastartovat ucelené vzdělávací programy o významu půdy, vody a životního prostředí
Opatření k naplnění cíle:	<i>Zavádět a rozšiřovat nové formy vzdělávání o ŽP a motivovat občany k účasti</i>
Monitorovací ukazatele:	<ul style="list-style-type: none">• Počet absolventů vzdělávacích aktivit pro ochranu ŽP, zejména půdy a vody (OP ŽP)• Počet základních škol zařazujících do vzdělávacího programu ŽP

3.4

Specifický cíl:	Zkvalitnit nakládání s odpady a předcházení jejich vzniku
Opatření k naplnění cíle:	<i>Podporovat funkční svazek obcí v nakládání s odpady a vznik zařízení předcházejících vzniku odpadu</i>
Monitorovací ukazatele:	<ul style="list-style-type: none">• 40106 Kapacita nově vybudovaných center pro předcházení vzniku odpadu (kompostárny) - (OP ŽP)• 40202 Množství nevyprodukovaného odpadu (OP ŽP)• 40301 Plocha rekultivovaných starých skládek (OP ŽP)• 40103 Kapacita nově vybudovaných a navýšení kapacity stávajících systémů, separace a svozů všech odpadů (OP ŽP)

Priorita 4 Cestovní ruch + spolupráce s Městem Třebíčí

Bude podporován ekonomický přínos cestovního ruchu včetně agroturistiky pro území MAS, jednotlivé obce.
Obce i podnikatelé v cestovním ruchu jsou motivováni pro vznik nových a rozvoj stávajících atraktivit.
Pro cestovní ruch je využívána poloha MAS Podhorácko v blízkosti Třebíče, Telče a Jihlavy.

4.1

Specifický cíl:	Zvýšením atraktivity území pro cestovní ruch a podporou jeho moderních forem zvýšit turistickou návštěvnost regionu
Opatření k naplnění cíle:	<i>Podporovat budování a rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch</i>
Monitorovací ukazatele:	<ul style="list-style-type: none">• Počet nových zařízení cestovního ruchu• Počet rekonstruovaných zařízení cest. ruchu

4.2

Specifický cíl:	Zahájit a prohloubit spolupráci poskytovatelů služeb v cestovním ruchu – jako přínos pro ekonomiku regionu
Opatření k naplnění cíle:	<i>Zavést, budovat, udržovat a využívat systém destinačního managementu na území MAS Podhorácko</i>
Monitorovací ukazatele:	<ul style="list-style-type: none">• Počet balíčků turistických služeb• Počet projektů pro zavedení a podporu destinačního managementu• Počet kampaní pro podporu cestovního ruchu

4.3

Specifický cíl:	Vytvořit systém zajímavé nabídky dalšího vzdělávání pro různé skupiny provozovatelů a pracovníků v cestovním ruchu
Opatření k naplnění cíle:	<i>V rámci MAS zajišťovat další vzdělávání pracovníků v cestovním ruchu a starostů s využitím veřejných zdrojů a programů</i>
Monitorovací ukazatele:	<ul style="list-style-type: none">• Počet kurzů• Počet absolventů vzdělávacích kurzů

4.4

Specifický cíl:	Založit platformu pro trvale udržitelnou spolupráci s Městem Třebíčí
Opatření k naplnění cíle:	<i>Na základě vzájemné výhodnosti spolupracovat v organizování cestovního ruchu s Městem Třebíčí</i>
Monitorovací ukazatele:	<ul style="list-style-type: none">• Počet společných akcí• Počet aktivit• Počet sdílených systémů

8. Vazby ISÚ MAS na strategické dokumenty kraje a obcí na území regionu

Strategie Kraje Vysočina 2020 – návaznost ISÚ Podhorácka 2014-2022

Analytická část

1. Vysočina jako venkovský prostor

Nezastupitelnou roli hraje na venkově zemědělská výroba. V Kraji Vysočina to platí dvojnásobně, protože podíl primárního sektoru na celkové zaměstnanosti obyvatelstva v kraji je nejvyšší ze všech krajů ČR. Do značné míry to rovněž potvrzuje využití půdního fondu.

ISÚ Podhorácko - Priorita 3

2. Lidé na Vysočině

2.6 Cestovní ruch

Vysočina, která je z hlediska vymezení turistických regionů patrně nejvíce homogenním krajem v České republice, má dobré předpoklady a turistický potenciál pro rozvoj cestovního ruchu. Přes značnou vnější homogenitu je území kraje vnitřně diferencováno, ne všechny oblasti a lokality jsou stejně atraktivní, turisticky využívané a navštěvované.

Největší koncentrace památek UNESCO v rámci celé ČR, které je možné považovat za součást kultury a historie, se nachází právě v Kraji Vysočina, kde tyto památky vytvářejí prostorový trojúhelník s vrcholy ve Žďáru nad Sázavou, Třebíči a Telči.

ISÚ Podhorácko - Priorita 4

3. Přírodní bohatství Vysočiny

3.1 Voda

Ze zdrojů podzemních vod, které jsou využívány k zásobování pitnou vodou, jsou významné lokality zejména u Podmoklan na Chotěbořsku, **Heraltic na Třebíčsku** a Rytířska na Jihlavsku.

V pelhřimovském a žďárském okrese mají zdroje podzemních vod menší rozsah.

ISÚ Podhorácko - Priorita 3

3.3 Životní prostředí

V Kraji Vysočina jsou z hlediska ohrožení životního prostředí problémem kontaminovaná místa.

Na území kraje se nacházejí desítky starých ekologických zátěží a kontaminovaných míst charakteru starých skládek a průmyslových objektů. Nejzávažnější byla situace v Novém Rychnově na Pelhřimovsku a v **Pozďátkách u Třebíče**, kde sanace proběhla.

ISÚ Podhorácko - Priorita 3

4. Ekonomika Vysočiny

5. Infrastruktura Vysočiny

5.1 Doprava

Důležitou složkou veřejné dopravy se stává cyklistická doprava realizovaná po cyklostezkách s vyloučením motorových vozidel.

Cyklostezky jsou budovány rovněž mezi menšími městy a obcemi především tam, kde vedou významné silniční tahy s tranzitní dopravou (typickým příkladem jsou cyklostezky kolem Ždírcce nad Doubravou).

V současnosti je v kraji budována **dálková cyklotrasa/cyklostezka z Jihlavy do rakouského Raabsu** (Jihlava – Třebíč – Raabs an der Thaya).

Vedle ZDO (základní dopravní obslužnosti) vynakládají obce v regionu finanční prostředky na zajištění tzv. ostatní dopravní obslužnosti, jež jde nad rámec ZDO. Kromě toho existují i komerční spoje bez dotace z veřejných zdrojů.

ISÚ Podhorácko - Priorita 4

SWOT analýza Kraje Vysočina

Silné stránky

malebnost a přitažlivost venkova s bohatým společenským a spolkovým životem

přitažlivost regionu (kvalitní životní prostředí)

čisté ovzduší a harmonická krajina

lokalizace zdrojů pitné vody

Slabé stránky

rozdrobená sídelní struktura

odliv mladého a vzdělaného obyvatelstva především z venkovských oblastí

nízká vybavenost území doprovodnou turistickou infrastrukturou

nízká turistická návštěvnost regionu

masivní vývoz surového dřeva z regionu především do zahraničí

nadprůměrná míra nezaměstnanosti a vysoký počet uchazečů na jedno volné pracovní místo

dlouhodobě poddimenzovaný sektor služeb

technický a stavební stav silniční sítě v kraji neodpovídající současným požadavkům

a potřebám

Příležitosti

rozvoj aktivních svazků obcí a místních akčních skupin (MAS)
propagace kvalitních zemědělských a potravinářských výrobků z Kraje Vysočina
přitažlivost regionu (kvalitní životní prostředí) ...
rozvíjení vzdělávání ...
provázání zdravotnické péče a sociálních služeb
podpora venkovské turistiky a agroturistiky, hipoturistiky a ekoturistiky
zvýšení podílu čištěných odpadních vod za účelem dalšího zlepšení stavu povrchových a podzemních vod
vytvoření integrovaného systému odpadového hospodářství založeném na materiálovém a energetickém využívání odpadů

Ohrožení

pokračující negativní trendy demografického vývoje (stárnutí obyvatelstva x síť sociálních služeb, úbytek dětí x síť školských zařízení)
vyliďňování venkovských sídel vyjma suburbanizačních oblastí
úpadek zemědělské (prvovýrobní) činnosti s následkem narušení krajinného rázu
nestabilita financování sociálních služeb ze státního rozpočtu
zanikání kulturních památek při neadekvátní péči, necitlivém využívání památkových objektů a nezájmu vlastníků o jejich obnovu
nízká ekologická stabilita a biodiverzita, erozní ohroženost půdy a živelné pohromy (sucha či bleskové povodně, škody větrem)

Programová část strategie Kraje Vysočina

Rozvojová vize do roku 2020:

Kraj Vysočina chce být konkurenceschopným a zdravým regionem s moderní a fungující infrastrukturou a službami. Regionem s atraktivním a živým venkovem, ale i funkčními regionálními středisky. Regionem, který si váží svého přírodního bohatství a dokáže vhodně využít jeho potenciálu. Regionem, který dokáže připravit lidské zdroje pro svůj další ekonomický rozvoj.

A. Vysočina jako atraktivní venkovský prostor

A.2 Přitažlivý venkov

Přestože lze Kraj Vysočina označit jako typicky venkovské území, nejedná se v žádném případě o upadající, skomírající či dokonce mrtvý region. Naopak, vnitřní potenciál venkova Vysočiny je značný....

Významná, i když jen těžko měřitelná, je aktivita občanů v oblasti volnočasových aktivit. Zachování regionálního kulturního dědictví představuje jednu z podmínek života a udržitelného rozvoje venkova a venkovské společnosti. Stejně jako činnost občanských sdružení v oblasti sportu. Přínosem pro další rozvoj venkovského prostoru Vysočiny je zvyšující se aktivita místních akčních skupin (MAS) vycházející z aktuálních potřeb daného území.

Problémem venkovských oblastí je nízká diverzifikace pracovních příležitostí, podmíněná objektivními nevýhodami malého a středního podnikání na venkově (snížený přístup k informacím, ke kapitálu, vyšší náklady apod.). **Potenciál se skrývá ve využívání místních specifických podmínek a příležitostí opírající se o místní tradice a dovednosti. Místní specifika se odvíjí od přírodních podmínek a tradic, které v minulosti i dnes vytváří jedinečné předpoklady pro určitou specializaci a přirozeně tak zvyšují konkurenceschopnost výrobků. V neposlední řadě jsou tyto činnosti i součástí kulturního dědictví území a spoluvytváří jeho specifické rysy.** Kvalita života na venkově je nepochybně determinována také kvalitou dopravní obslužnosti v území.

Dobrá dopravní obslužnost území zajistí nejen přístup venkovského obyvatelstva k pracovním příležitostem a službám dostupných ve střediscích Kraje Vysočina. Je rovněž předpokladem pro rozvoj cestovního ruchu v regionu. Rozvinutý systém veřejné dopravy má podstatný vliv na omezení individuální přepravy osob, což v důsledku eliminuje negativní vlivy na kvalitu životního prostředí, resp. na znečištění ovzduší mobilními zdroji.

Klíčové aktivity:

- podpora aktivní venkovské společnosti podporou volnočasových aktivit
- rozvíjení místních tradic a specifík
- podpora aktivních místních akčních skupin (MAS)
- modernizace dopravní a technické infrastruktury venkovských obcí
- technická a organizační podpora rozvoje dopravní obslužnosti území

ISÚ Podhorácko - Priorita 1, 2 a 3

A.3 Rozvoj zemědělství

Kromě nacházení zdrojů příjmů zemědělců v agroturistice je potřeba využívat i dalších možností, jak diverzifikovat jejich činnost a tím i příjmy (např. z obchodní, řemeslné a jiné činnosti). .. Rozvíjení činnosti zemědělských subjektů mimo hlavní obor jejich podnikání posiluje stabilitu firem a tím i stabilitu pracovních příležitostí lokalizovaných ve venkovských sídlech.

Klíčové aktivity:

- podpora zemědělské prvovýroby a propagace regionálních produktů a bioproduktů z místní zemědělské výroby
- hledání příležitostí ve venkovské turistice a agroturistice
- rozvíjení mimoprodukčních funkcí zemědělské výroby

ISÚ Podhorácko - Priorita 1, 3 a 4

B. Lidé na Vysočině

B.1 Efektivní a cílené vzdělávání

Uplatnitelnost na trhu práce není dána pouze kvalitním vzděláním. Některé specifické skupiny osob jsou při hledání zaměstnání méně úspěšné než jiné.

Lidé nad 50 let, matky, které se chtějí zapojit do pracovního procesu po mateřské dovolené, se potýkají s problémem nalezení vhodné pracovní pozice. Zhoršenou uplatnitelnost na trhu práce mají i absolventi škol či osoby se zdravotním handicapem. **Díličím řešením pro tyto skupiny obyvatelstva na trhu práce může být vhodně nastavený systém celoživotního vzdělávání.**

Klíčové aktivity:

- zavádění a rozšiřování perspektivních oborových zaměření v sekundárním školství
- provázání podnikatelských subjektů a škol při zajištění odborného vzdělávání a jejich zapojení

při dalším vzdělávání pracovních sil v regionu

- důraz na výuku cizích jazyků a ICT gramotnost na všech stupních vzdělávání

ISÚ Podhorácko - Priorita 2

B.3 Adaptace sítě sociálních služeb na nové výzvy

Klíčové aktivity:

- prosazování mobilních služeb v systému sociální péče

ISÚ Podhorácko - Priorita 1

C. Ochrana přírodního bohatství

C.1 Voda jako důležitá složka kraje Vysočiny

Klíčové aktivity:

- budování a rekonstrukce kanalizací a čistíren odpadních vod v obcích
- řešení technickým a hygienickým normám neodpovídajících systémů zásobování pitnou vodou

- podpora přírodě blízkých způsobů zadržování vody v krajině, protierozních opatření a revitalizace říčních systémů

- zkvalitňování ochrany obcí před povodněmi

ISÚ Podhorácko - Priorita 3

D. Moderní infrastruktura

Klíčové aktivity:

- zkvalitnění silniční sítě v regionu ..

ISÚ Podhorácko - Priorita 1

D.3 Zavádění vhodných energetických zdrojů a úspory energie

Klíčové aktivity:

- podpora pro Vysočinu vhodných alternativních energetických zdrojů (např. odpadní biomasa)

- zavádění kogenerace, tj. zdrojů společné výroby tepla a elektrické energie

- zavádění a zvyšování úspor energie

ISÚ Podhorácko - Priorita 3

D.4 Promyšlené řešení odpadů

Klíčové aktivity:

- oddělený sběr využitelných složek odpadu a zpětný odběr elektrovýrobků

- materiálové a energetické využívání odpadu

ISÚ Podhorácko - Priorita 3

E. Konkurenceschopná ekonomika

Kvalitní nabídka služeb v cestovním ruchu má do budoucna velký potenciál podpořit koncept úspěšného a konkurenceschopného Kraje Vysočina. Česká republika je pro zahraniční návštěvníky celkově poměrně atraktivním regionem. **Bohužel Kraj Vysočina patří k těm méně atraktivním regionům a spíše než zahraniční klientelou je navštěvován domácími návštěvníky. Přitom předpoklady pro rozvoj turismu zde existují ...**

E.3 Využití potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu

Poloha v centru České republiky, dobrá dopravní dostupnost regionu a hlavně přírodní, historické a kulturní bohatství Vysočiny naznačují velké možnosti pro rozvoj cestovního ruchu v kraji. Možná klíčovou roli pro rozvoj cestovního ruchu na Vysočině může hrát kvalita a garance služeb, jež představuje nezbytnou podmínku konkurenceschopnosti turistické nabídky. V tomto směru je důležitý systém vzdělávání v oborech cestovního ruchu. Zvyšování kvalifikace lidských zdrojů lze dosáhnout spoluprací a podporou škol zaměřených na cestovní ruch, rozvíjením systému a nových forem celoživotního vzdělávání zaměstnanců i zaměstnavatelů působících v cestovním ruchu... Dlouhodobě je v kraji podporován rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch. Jedná se například o cyklotrasy, cyklostezky, in-line dráhy, naučné, pěší a lyžařské trasy, hipostezky, sportovní areály apod., a to včetně doprovodné infrastruktury (odpočívadla, lavičky, informační tabule, mapy apod.).

Údržba, zkvalitňování a další budování této infrastruktury přispěje k dalšímu rozvoji cestovního ruchu v kraji.

Klíčové aktivity:

- využití polohy Kraje Vysočina, jeho přírodního, historického a kulturní bohatství pro rozvoj cestovního ruchu

- zkvalitňování a garance služeb v odvětví cestovního ruchu

- vzdělávání a zvyšování kvalifikace lidských zdrojů v cestovním ruchu

- podpora činnosti turistických informačních center

- identifikace nových atraktivit cestovního ruchu v Kraji Vysočina (pivní stezky, konferenční turistika)

- údržba, zkvalitňování a budování doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch (ne podpora výstavby a rekonstrukce ubytovacích kapacit)

ISÚ Podhorácko - Priorita 2 a 4

Porovnání, jak zahrnují priority ISÚ MAS Podhorácko priority strategií obcí

Priority ISÚ MAS Podhorácko	<p>P1 Rozvoj obcí... sociální, podnikání, doprava, energetika</p> <p>Je posilována vnitřní ekonomická soběstačnost regionu, poskytování stávajících i nových forem služeb na komunitním základě. Zaměstnavatelé v regionu jsou motivováni ke společné odpovědnosti. Je budována a revitalizována infrastruktura pro oživení zejména v centrech obcí.</p>	<p>P2 Komunitní rozvoj, vzdělávání, zájmové činnosti a budování kapacity území</p> <p>Je podporován komunitní rozvoj v obcích, celoživotní učení a aktivní trávení volného času. Občané jsou motivováni k zájmu o činnost v obci a je posilována jejich sounáležitost s obcí a regionem v duchu historie a místních tradic. Je rozvíjena spolupráce prostřednictvím i vícestranných projektů včetně zahraničních.</p>
	<p>KNĚŽICE</p> <p>Priorita 2 – Infrastruktura Priorita 5 – Služby a možnosti pro volný čas, kvalita života Priorita 7 – Řízení obce, financování, podnikání, pracovní příležitosti</p>	<p>Priorita 1 – Vzdělávání Priorita 4 – Lidé a občanská společnost Priorita 5 – Služby a možnosti pro volný čas, kvalita života Priorita 6 – Tradice, místní identita, informovanost, atraktivita, publicita Priorita 7 – Řízení obce, financování, podnikání, pracovní příležitosti</p>
PYSEL	<p>Priorita 1 – Bydlení Priorita 2 - Doprava Priorita 3 – Podnikání a služby, cestovní ruch Priorita 5 – Vzhled obcí, životní prostředí</p>	<p>Priorita 4 – Vzdělávání a volnočasové aktivity</p>
RADONÍN	<p>Priorita 1 – Krajina, životní prostředí, odpady, zemědělství s využitím ŽP Priorita 2 – Lidé, dobrá správa obce Priorita 3 – Kvalita života, služby, doprava, infrastruktura Priorita 4 – Turistika, CR, financování obce</p>	<p>Priorita 2 – Lidé, dobrá správa obce</p>
Priority ISÚ MAS Podhorácko	<p>P3 Zemědělství – ekologie – krajina – odpady</p> <p>Jsou podporovány aktivity a vzdělávání vedoucí k ochraně půdy jako zásobárny vody v krajině. Jsou podporovány šetrně hospodařící rodinné farmy se vztahem ke krajině a tradičnímu způsobu hospodaření. Jsou propagovány a podporovány udržitelné systémy odpadového hospodářství v regionu. Jsou podporovány subjekty (obce, NNO, podniky) pečující o ŽP a krajinu.</p>	<p>P4 Cestovní ruch + spolupráce s Městem Třebíčí</p> <p>Bude podporován ekonomický přínos cestovního ruchu pro území MAS, jednotlivé obce. Obce i podnikatelé v cestovním ruchu jsou motivováni pro vznik nových a rozvoj stávajících atraktivit. Pro cestovní ruch je využívána poloha MAS Podhorácko v blízkosti Třebíče, Telče a Jihlavy.</p>
	<p>KNĚŽICE</p> <p>Priorita 3 – Životní prostředí</p>	<p>Priorita 3 – Životní prostředí Priorita 5 – Služby, možnosti pro volný čas, kvalita života Priorita 6 – Tradice, místní identita, informovanost, atraktivita, publicita</p>
PYSEL	<p>Priorita 5 – Vzhled obcí, životní prostředí</p>	<p>Priorita 3 – Podnikání a služby, cestovní ruch</p>
RADONÍN	<p>Priorita 1 – Krajina, životní prostředí, odpady, zemědělství s využitím ŽP</p>	<p>Priorita 4 – Turistika, CR, financování obce</p>

9. Implementace integrované strategie v rámci CLLD a operačních programů

a. Projekty sebrané na území vč. MAS

Název projektu	Žadatel/místo realizace	Odhadovaná částka v Kč	Vhodné pro CLLD
I. Rozvoj obcí... sociální, podnikání, doprava, energetika			
Fotovoltaická elektrárna na střechu	Ing. Ferda/ Číhalín	2 mil.	
Rozšíření výroby - technologie	NOMERA wood/ Rokytnice	2 mil.	
Hala pro autobusy	UCHYTILCZ/ Přeckov	1 mil.	+
Otevřená optická síť pro domácnosti	Horácko.net/	3 mil.	+
Nákup bagru	Dusík	1,5 mil.	
Komunální technika (sekačka, ...)	Obec Kouty	0,5 mil.	+
Komunální technika (sekačka, ...)	Obec Radonín	0,12 mil.	+
Komunální technika (sekačka, ...)	Obec Bransouze	0,12 mil.	+
Místní komunikace	Obec Kouty	0,5 mil.	
Místní komunikace	Obec Radonín	0,5 mil.	
Místní komunikace - extravilán	Obec Kouty	0,5 mil.	
Místní komunikace + vpusť	Obec Bransouze	0,5 mil.	
Místní a účelové komunikace	Městys Heraltice	0,7 mil.	
Úprava veřejných prostranství	Obec Trnava	1,2 mil.	+
Úprava veřejných prostranství + vodní plocha	Obec Studnice	0,6 mil.	+
Obecní cesty (komunikace)	Obec Studnice	1,5 mil.	
Komunální technika	Obec Studnice	0,5 mil.	+
Požární nádrž	Obec Rohy	0,5 mil.	
Technika na údržbu zeleně	Obec Nová Ves	0,4 mil.	+
Obecní komunikace	Obec Čáslavice	2 mil.	
Výstavba komunikace	Obec Slavičky	3 mil.	
Výstavba komunikace	Obec Kožichovice	3 mil.	
Úpravy veřejných prostranství	Obec Kožichovice	2 mil.	+
Traktor + vybavení	Obec Slavičky	1,5 mil.	+
Nová komunikace Pozdátky	Obec Slavičky	2 mil.	
Traktor + příslušenství	Obec Ostašov	1 mil.	+
Oprava KD	Obec Bransouze	1 mil.	+
Oprava KD (okna, fasáda)	Obec Kouty	1 mil.	+
Oprava hasičárny	Obec Kouty	0,5 mil.	+
Vybavení hasičárny	Obec Kouty	0,25 mil.	+
Oprava hasičárny	Obec Radonín	0,1 mil.	+
Vybavení hasičské jednotky	Obec Bransouze	0,2 mil.	+
Energetické úspory budovy ZŠ	Obec Kouty	2 mil.	

Sociální zázemí u hřiště – oprava budovy	Obec Bransouze	0,5 mil.	+
Vybavení SDH	SDH Bransouze	0,15 mil.	+
Vybavení SDH	SDH Radonín	0,15 mil.	+
Oprava KD	Městys Heraltice	0,5 mil.	+
Hasičské hřiště	Obec Studnice	0,5 mil.	+
Hasičské hřiště	Obec Překov	0,5 mil.	+
Oprava KD	Obec Nová Ves	0,5 mil.	+
Novostavba multifukční budovy	Obec Kožichovice	20 mil.	
Zázemí hřiště	Obec Slavičky	1,5 mil.	+
Výstavba hasičské zbrojnice	Obec Slavičky	3 mil.	+
Skladovací prostory na techniku	Obec Ostašov	0,5 mil.	
Pergola ke KD	Obec Dolní Vilémovice	0,3 mil.	+
Oprava kapličky	Obec Radonín	0,8 mil.	+
Oprava pomníků	Obec Bransouze	0,2 mil.	+
Oprava kapličky	Obec Studnice	1 mil.	+
Oprava střechy kaple	Obec Rohy	0,3 mil.	+
Oprava zvoničky	Obec Pyšel	0,3 mil.	+
Oprava kapličky Okrašovice	Obec Slavičky	0,3 mil.	+
Bytová politika	Městys Heraltice	3 mil.	
Inženýrské sítě k rodinným domům	Obec Štěměchy	5 mil.	
Inženýrské sítě k rodinným domům	Obec Předín	5 mil.	
Oprava mostu	Městys Vladislav	5 mil.	
Startovací byty	Obec Ostašov	5 mil.	
Výkup pozemků pod komunikací	Obec Kožichovice	10 mil.	
Regionální trhy se značkou Podhorácko	MAS Podhorácko	100 tis.	+
Kampaně na podporu místní produkce v místě (trvalá)	MAS Podhorácko	300 tis.	+
Projekt Burza místních produktů (podpora odbytu) + klastry výrobců	MAS Podhorácko	500 tis.	+
Projekty pro podporu vzniku a udržení nových výrobků a služeb, řemesel (s vazbou na MAS)	MAS Podhorácko	300 tis.	+
Projekt komunitní dopravy v obci	NNO v obcích	1,5 mil.	+
Drobné terénní sociální služby v obci	NNO v obcích, obce	500 tis. ročně	+
Projekty zakládání sociálních podniků	právníkové osoby (družstva)	5 mil.	+
II. Komunitní rozvoj, vzdělávání, zájmové činnosti a budování kapacity území			
Volnočasové aktivity	SDH Bransouze	300 tis.	+
Vybavení knihovny	Obec Bransouze	200 tis.	+
Víceúčelové hřiště	Městys Heraltice	1,5 mil.	+
Víceúčelová nádrž	Městys Heraltice	2 mil.	
Historický skanzen	o.s. - Heraltice	2 mil.	+
Víceúčelové hřiště	Horní Smrčné	0,5 mil.	+

Relaxační centrum	Městys Heraltice	1,5 mil.	+
Technické vybavení KŠ	KŠ Okříšky	0,2 mil.	+
Rekonstrukce dětského hřiště	Obec Trnava	0,7 mil.	+
Komunitní centrum	Obec Studnice	1 mil.	+
Zázemí mateřského centra	Obec Předín	0,5 mil.	+
Informační a školní centrum	Obec Předín	0,5 mil.	
Fotbalové kabiny	SOKOL Stařeč	0,5 mil.	+
Komunitní centrum	Obec Štěměchy	3 mil.	+
Údržba sportovních zařízení	Obec Nová Ves	0,3 mil.	+
Víceúčelové hřiště	Obec Předín	1,5 mil.	+
Výstavba MŠ	Obec Kožichovice	10 mil.	
Výstavba vzdělávacího centra	Obec Dolní Vilémovice	3 mil.	
Víceúčelové hřiště	Městys Vladislav	1,3 mil.	+
Rekonstrukce víceúčelového hřiště	Obec Kožichovice	1 mil.	+
Vybavení pro volnočasové aktivity	Obec Kožichovice	0,25 mil.	+
Oprava sýpky (na komunitní centrum)	Obec Dolní Vilémovice	2,5 mil.	+
Zařízení mateřského centra	KŠ Krok za Krokem	0,5 mil.	+
Komunitní centrum	Obec Ostašov	0,5 mil.	+
Podpora vzniku komunitní školy	KŠ Rudíkov	0,8 mil.	v jiné položce
Podpora vzniku KŠ	Obec Kožichovice	1 mil.	v jiné položce
Zpracování strategického plánu	Obec Kožichovice	0,2 mil.	v jiné položce
Projekt webového portálu s internetovou televizí (služby, produkty, akce, zajímavosti + tištěné výstupy (v místním tisku))	MAS Podhorácko	120 tis.	+
Olympiáda (putovní s kvalifikacemi) děti i dospělí	MAS Podhorácko	50 tis. ročně	+
Den Podhorácka (putovní) řemesla, jarmark, soutěže, sportovní klání, kulturní akce	MAS Podhorácko, realizace obce/NNO	100 tis. ročně	+
Zpravodaj do každého domu v regionu (tištěný + elektronicky)	MAS Podhorácko	1 mil. Ročně	+
Kurz obecních koordinátorů (150 hodin/15 osob, 2x za období)	MAS Podhorácko	2x 500 tis.	+
Projekt Zakládání nových komunitních škol (2 x 5)	obecní komunity	2 mil.	+
Projekt Komunitní školy (rekvalifikační kurzy, kurzy „Ty mně, já tobě“, kurzy DV)	MAS Podhorácko	300 tis. ročně	+
Regionální učebnice	MAS Podhorácko	200 tis.	+
Všeobecné vzdělávání (přednášky, besedy), sport – KŠ	MAS Podhorácko	100 tis. ročně	+
Podpora řemesel místními odborníky (zanikající řemesla)	KŠ, MAS Podhorácko	50 tis. ročně	+

v KŠ			
Děti z místních škol do místních provozů (truhlárny, mlékárny...) – dotace na autobus	MAS Podhorácko, ZŠ	100 tis. ročně	+
Vytvoření Obecních komunitních strategií 10 obcí	obce/ MAS Podhorácko	700 tis.	+
Klub aktivních seniorů v obcích (i v MAS), přesgenerační aktivity	obce, NNO	100 tis. ročně	+
Univerzita 3. věku Podhorácka (senior žák/ učitel) v rámci KŠ	MAS Podhorácko	400 tis.	+
Fond malých projektů	MAS Podhorácko	250tis ročně	
Sousedská výpomoc – vzájemná pomoc mezi seniory -> fond malých projektů	obce, NNO	100 tis. ročně	+
Soutěž ... o nejlepšího vedoucího mládeže	MAS Podhorácko	každoročně 40 tis.	+
Kurz tvůrců místních politik v komunitním rozvoji 150 hodin/15 osob	MAS Podhorácko	500 tis.	+
Kurz CLLD pro zastupitele	MAS Podhorácko	500 tis.	+
Projekty spolupráce v ČR	MAS Podhorácko	4 mil(2x)	+
Projekt spolupráce mezinárodní	MAS Podhorácko	6mil(2x)	+
Projekt spolupráce-partnerství	MAS Podhorácko	4mil(3x)	+
III. Zemědělství – ekologie – krajina – odpady			
Secí stroj	Ing. Ferda/ Číhalín	1 mil.	+
Žací stroj	Ing. Ferda/ Číhalín	0,8 mil.	+
Rekonstrukce stáje	Ing. Ferda/ Číhalín	3 mil.	+
Oprava seníku	Ing. Ferda/ Číhalín	1 mil.	+
Výstavba nové haly (skladování, zemědělská technika)	Ing. Ferda/ Číhalín	5 mil.	+
Traktor	Ing. Ferda/ Číhalín	3 mil.	+
Cambridg. válec	Ing. Ferda/ Číhalín	0,5 mil.	+
Oprava zemědělských budov	Ing. Křivánek/ Horní Smrčné	1 mil.	+
Modernizace zemědělské techniky	Ing. Křivánek/ Horní Smrčné	1 mil.	+
Sýrárna	ZD Chaloupky	0,5 mil.	+
Dojírna	ZD Chaloupky	0,5 mil.	+
Kompostárna	Obec Slavičky		+
Obnova ostrůvku v rybníce	Obec Dolní Vilémovice	0,5 mil.	+
Přístřešek u pramene léčivé vody (Dobrá voda) + tabule, rekonstrukce vodárny	Obec Slavičky	0,75 mil.	+
Domovní čističky	Obec Přeckov	1,5 mil.	+
Čištění odpadních vod	Obec Slavičky	15 mil.	
Odbahnění rybníka + oprava hráze	Obec Ostašov	3 mil.	+
Domovní čističky	Obec Ostašov	1,5 mil.	+
Společná burza energií (společný nákup obcí + podnikatelů + občanů)	MAS Podhorácko	200 tis.	+

IV. Cestovní ruch + spolupráce s Městem Třebíčí			
Oprava koupaliště	Piskovi/ Bransouze	3 mil.	+
Výstavba ubytovny či rekonstrukce	RS Březová/ Římov	3 mil.	+
Přestavba MŠ na ubytovnu	Obec Pyšel	2 mil.	+
Výstavba parkoviště k rozhledně	Mikroreg. Podhůří Mařenky	0,4 mil.	+
Přírodní koupaliště	Obec Slavičky	0,5 mil.	+
Propagační materiály	Obec Dolní Vilémovice	0,2 mil.	+
Propagační materiály	Obec Kožichovice	0,2 mil.	+
Značení zajímavostí	Obec Kožichovice	0,2 mil.	+
Penzion	Ludmilovi/ Kněžice- Rychlov	2 mil.	+
Značení stezek (odp. místa, mapky, ...)	Obec Bransouze		+
Orientační mapa (cedule)	Obec Radonín	0,02 mil.	+
Vyhledka – Heraltice	Městys Heraltice	0,4 mil.	+
Běžkařské trasy	Mikroreg. Podhůří Mařenky	0,5 mil.	+
Cyklostezky	Obec Slavičky	2 mil.	+
Cyklostezky	Obec Dolní Vilémovice	1,5 mil.	+
Oprava polních cest	Obec Dolní Vilémovice	1,5 mil.	+
Oprava polních cest	Obec Ostašov	1,5 mil.	+
Cyklostezka	Kožichovice – Vladislav	1,5 mil.	+
Oživení Haberské stezky	o.s. Heraltice	0,5 – 1 mil.	+
Propagační materiály o obci	Obec Dolní Vilémovice	0,2 mil.	+
Vznik platformy pro spolupráci v cestovním ruchu (spolupráce s hoteliéry, balíčky zážitků, regionální produkty...)	MAS Podhorácko	1,5 mil.	+
Trhy MAS se značkou Podhorácko v Třebíči	MAS Podhorácko	300 tis.	+
Provázanost IC Třebíč a IC MAS (informování o akcích) IC = informační centrum, včetně možností vzdělávání v komunitních školách	MAS Podhorácko	300 tis.	+
Škola v přírodě (třebíčské školy na střediska v regionu MAS) život na farmě a na faře	MAS Podhorácko	200 tis.	+

Implementační plán pro komunitně vedený místní rozvoj v rámci integrované strategie území

Opatření v prioritách	Programový rámec
P1	
1.1 Podporovat a rozvíjet „komunitní dopravu“ v obcích	IROP
1.2 Na základě zkušeností zahraničních firem vést zaměstnavatele včetně zemědělských ke společenské odpovědnosti (C. S. R.)	PRV, OP Z, IROP
1.3 Motivovat a podporovat obce, aby revitalizovaly zastavěná území v intravilánu pro osídlování	OP ŽP, IROP
1.4 Rozvíjet formy služeb pro seniory s využitím vlastních komunitních zdrojů obcí s ohledem na velikost	IROP
1.5 Podporovat v regionu rozvoj trhu místních produktů a jejich výrobce	PRV, OP Z, IROP
P2	
2.1 Podporovat skupinu aktivních lidí a dát jim příležitost dalšího růstu, seberealizace a vzdělávání včetně oceňování jejich práce, vyhledávat nové, motivovat	OP Z, IROP, další programy
2.2 Měnit myšlení starostů k podpoře komunitního rozvoje a lidských zdrojů	OP Z, IROP
2.3 Podporovat zakládání a rozvoj venkovských komunitních škol pro celoživotní učení a další vzdělávání – všechny generace, senioři, budoucí OSVČ, lidé ohrožení ztrátou zaměstnání	IROP, OP Z
2.4 Podporovat mezilidskou komunikaci a zdravý životní styl prostřednictvím volnočasových aktivit	IROP, OPZ, OP ŽP
P3	
3.1 Podporovat malé rodinné farmy jako nositele diverzifikace, tradice a chování ke krajině	PRV, OP ŽP, OP Z
3.2 Ochraňovat půdu jako krajínotvorný prvek, podporovat prevenci před erozí a chránit zásobárny vody	OP ŽP, PRVIROP
3.3 Zavádět a rozšiřovat nové formy vzdělávání o ŽP a motivovat občany k účasti	OP ŽP, OP Z
3.4 Podporovat funkční svazek obcí v nakládání s odpady a vznik zařízení předcházejících vzniku odpadu	OP ŽP
P4	
4.1 Podporovat budování a rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch	PRV, IROP, OP ŽP
4.2 Zavést, budovat, udržovat a využívat systém destinačního managementu na území MAS Podhorácko	IROP
4.3 V rámci MAS zajišťovat další vzdělávání pracovníků v cestovním ruchu a starostů s využitím veřejných zdrojů a programů	IROP
4.4 Na základě vzájemné výhodnosti spolupracovat v organizování cestovního ruchu s Městem Třebíčí	IROP